

Statenvoorstel 53/12 A

Voorgestelde

behandeling:

PS-vergadering : 21 september 2012

Statencommissie : Niet van toepassing

Onderwerp

Notulen vergadering Provinciale Staten d.d. 30 maart 2012

's-Hertogenbosch

Datum

31 augustus 2012

Document-nummer

3101088

Griffie

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Samenvatting

De notulen van de vergadering van Provinciale Staten d.d. 30 maart 2012 dienen te worden vastgesteld.

Bijlage(n)

1

1. Inleiding

Artikel 40, vijfde lid, van het Reglement van orde Provinciale Staten Noord-Brabant 2012 bepaalt dat de notulen van de vergadering van Provinciale Staten worden vastgesteld door Provinciale Staten.

Overeenkomstig het bepaalde in voornoemd artikel liggen de ontwerpnotulen van de vergadering van Provinciale Staten d.d. 30 maart 2012 ter inzage in de fractiekamers en bij de griffie.

2. Het voorstel

Wij stellen u voor te besluiten conform bijgevoegd ontwerp-besluit.

De griffier van Provinciale Staten van Noord-Brabant,

mw. drs. C.J.M. Dortmans

Auteur: P.P.M. Stolwijk-van de Kolk toestel (073) 681 22 78

N.B. de notulen liggen vanaf 12 september 2012 ter inzage in de fractiekamers en bij de griffie en worden als losse bijlage op SIS gepresenteerd.

Ontwerp-besluit 53/12 B

Voorgestelde behandeling:

PS-vergadering : 21 september 2012

Statencommissie : Niet van toepassing

Onderwerp

Notulen vergadering Provinciale Staten d.d. 30 maart 2012

's-Hertogenbosch

Datum

31 augustus 2012

Document-nummer

3101088

Griffie

Bijlage(n)

1

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

- gelezen het voorstel van de griffier d.d. 31 augustus 2012;
- gelet op artikel 40, vijfde lid, van het Reglement van orde Provinciale Staten Noord-Brabant 2012;

besluiten:

de notulen van het verhandelde door Provinciale Staten in hun vergadering d.d. 30 maart 2012 vast te stellen.

's-Hertogenbosch, 21 september 2012
Provinciale Staten van Noord-Brabant,
de voorzitter

de griffier

**Notulen van de vergadering van Provinciale Staten
van Noord-Brabant op 30 maart 2012**

Inhoudsopgave	blz.	nummer
Lijst van de leden van Provinciale Staten	5	
Agenda	7	
Presentielijst	9	
Opening van de vergadering	9	
Sprekers:		
Voorzitter	9,10,11	
Van den Berg	10	
Kap	10	
Indienen motie M1 vreemd aan de orde van de dag	10	
Indienen motie M2 vreemd aan de orde van de dag	11	
Notulen PS-vergadering 8/9 december 2011	11	20/12
Ingekomen stukken	11	21/12
Vaststelling inpassingsplan Beekse Bergen	11	09/12
Sprekers:		
Voorzitter	13,14,15,17,18,19,20,21,22	
Van Agtmaal	12,21,22	
De Boer	18,19,20,22	
Kap	17,22	
Mw. Kardol	13,21,22	
Mw. Klitsie	15,21,22	
Kouthoofd	11,20,22	
Krol	22	
Mw. Slegers	12,20,21,22	
P. Smeulders	16,22	
Wagemakers	14,19,21,22	
Van der Wel	16,20,21,22	
Motie M3 (Wagemakers; ingetrokken)	15,19	
Motie M4 (Van der Wel e.a.; gewijzigd in M4a; ingetrokken)	17,21,22	
Oprichting Stichting Beheer Museumkwartier	22	06/12
Sprekers:		
Voorzitter	23,24,25,26,27,28,29,30	
Brenninkmeijer	24,25,29,30	
Mw. Brunklaus	27,30	
Burger Dirven	24	
Mw. Van Haaften-Harkema	27,28,29	
Hageman	23,24,26,29,30	
Heijmans	25	

Kap	27,30
Kerkhoff	25,27,28,29,30
Kouthoofd	22,23,24,29,30
Krol	30
Van Liempd	24,26,29,30
Mw. Roozen	29,30
Van der Wel	27
Amendement A1 (Hageman e.a.; aangenomen)	27,30
Amendement A2 (Kerkhoff; verworpen)	28,30
Motie M5 (Kerkhoff; ingetrokken)	25,28

Deelname provincie aan oprichting Stichting Eindhoven/Brabant2018

30

12/12

Sprekers:

Voorzitter	32,34,35,36,39,40,41,42,43,44,46,50,52,53, 54
Brenninkmeijer	32,33,34,35,40,50,51,53,54
Mw. Brunklaus	34,44
Burger Dirven	30,32,38,40,50,52,53,54
Dol	48
Mw. Frijters-Klijnen	33,36,37,38,39,40,48,49,50,51,53,54
Mw. Geeraedts	48,51,54
Mw. Van Haaften-Harkema	46,47,48,49,50,52
Hageman	43,49,53,54
Heijmans	37,38,41,42,47,48,51,54
Mw. Van der Kammen	39,52
Kap	42,53,54
Krol	44,52,53,54
Van Liempd	38,39,42,43,47,48,51,52,53,54
Mw. Roozen	35,53,54
P. Smeulders	52,53,54
Van Vugt	43
Van der Wel	45,54
Amendement A3 (Hageman e.a.; aangenomen)	44,53
Motie M6 (Brenninkmeijer e.a.; aangenomen)	35,54
Motie M7 (mw. Frijters-Klijnen e.a.; ingetrokken)	40,53
Motie M8 (mw. Frijters-Klijnen; ingetrokken)	41,52

Vragenuurtje

54

Sprekers:

Voorzitter	54,55
Van den Hout	55
Van der Wel	54,55

Motie M1 vreemd aan de orde van de dag

56

Sprekers:

Voorzitter	56,57
------------	-------

Van Agtmaal	57
Van den Hout	57
Mw. Van Iersel	57
Kap	56
Kerkhoff	56,57
Krol	57
P. Smeulders	57
Mw. Spierings	57
Verhees	57
Van der Wel	56,57
Mw. Wijnands	57
Motie M1 (Kerkhoff; verworpen)	10,57

Motie M2 vreemd aan de orde van de dag

57

Sprekers:

Voorzitter	57,59,60
Van Agtmaal	58,59
Van den Berg	58,59
Mw. Geeraedts	59
Van den Hout	58,59
Mw. Van Iersel	59
Kap	59
Krol	59
Pauli	59
P. Smeulders	57,58,59
Mw. Spierings	59
Van der Wel	59
Mw. Wijnands	59
Motie M2 (P. Smeulders e.a.; aangenomen)	11,59

Sluiting van de vergadering

59

Spreker:

Voorzitter	59
------------	----

Besluit nr. 53/12

61

53/12

LIJST VAN DE LEDEN VAN PROVINCIALE STATEN

VAN NOORD-BRABANT

prof. dr. W.B.H.Ĵ. van de Donk, Commissaris van de Koningin

Aarts-Engbers, mw. mr. C.J.M.	CDA	Tilburg
Aarts-van de Loo, mw.ing. J.P.H.	CDA	St.Oedenrode
Agtmaal, ing. J.M.A. van	CDA	Huijbergen
Altundal MIB, N.	SP	Oss
Arts, mw. W.M.A.	SP	Eindhoven
Berg, H.F. van den	PVV	Tilburg
Bouwman, T.J.J.	GroenLinks	Eindhoven
Brenninkmeijer, drs. J.W.	CDA	Helvoirt
Brunklaus, mw. P.M.	GroenLinks	Raamsdonk
Burger Dirven, drs. K.A.J.M.	VVD	's-Hertogenbosch
Dol, R.	PVV	Uden
Extel-van Katwijk, mw. A.A.H.C.M. van	CDA	Gemert
Frijters-Klijnen, mw. M.A.J.L.	PVV	Bergen op Zoom
Geeraedts, mw. mr. M.B.Ph.	VVD	Rosmalen
Gruijthuijsen, M.P.J.M. van	VVD	Tilburg
Hageman, ir. J.J.C.	D66	Veldhoven
Harmsen van der Beek, M. ten	VVD	Roosendaal
Hattem, A.W.J.A. van	PVV	Steensel
Heijmans, N.G.L.	SP	's-Hertogenbosch
Iersel, mw. F.C.C.M. van	SP	Tilburg
Kammen, mw.drs. P. van der	PVV	Tilburg
Kap, M.J.	Onafhankelijke Statenfractie Noord-Brabant	Tilburg
Kardol, mw. J.C.	PVV	Uden
Keijzers-Verschelling, mw.mr. J.C.R.	CDA	Son en Breugel
Kerkhoff, J.	PVV	Valkenswaard
Kerkhof-Mos, mw. C.C.	CDA	Roosendaal
Klitsie, mw.drs. C.G.M.	D66	Tilburg
Knoet-Michels, mw. A.J.H.	PvdA	Vlierden
Koevoets, H.J.P.E.	VVD	Bergen op Zoom
Kouthoofd, T.P.D.	VVD	Eindhoven
Krol, H.C.M.	50PLUS	Eindhoven
Kuijken MSc, R.C.P.	CDA	Bergeijk

Leenders, drs. H.J.M.
 Lestrade-Brouwer, mw. M.C.
 Liempd, P.J. van
 Lopik, ing. A.T. van
 Oomen-Peeters, mw. I.N.M.
 Prins-Afman, mw. drs. M.W.
 Roozen, mw. C.J.M.
 Slegers, mw. drs. V.T.C.
 Smeulders, drs. P.H.M.
 Smeulders, S.J.A.H.
 Spierings, mw. M.J.G.
 Staak, W.R.van der
 Tetteroo, mw. M.P.S.
 Tsoutsanis-van der Koogh, mw. mr. M.E.
 Verhees, H.W.
 Vissers, M.P.
 Vught, A.C.J.M. van
 Vugt, drs. R.J. van
 Wagemakers, R.J.J.M.
 Wel, ir. M.C. van der
 Wijers, A.J.H.
 Wijnands, mw. drs. A.M.
 Zwijnenburg-van der Vliet, mw. J.

PvdA	Breda
D66	Boxtel
PvdA	Eindhoven
VVD	Heesch
D66	Diessen
VVD	Sint Oedenrode
SP	Roosendaal
SP	Tilburg
GroenLinks	's-Hertogenbosch
PvdA	Helmond
D66	Sint Michielsgestel
SP	Boskant
PvdA	's-Hertogenbosch
VVD	Breda
VVD	Someren
SP	Oosterhout NB
CDA	Rijkevoort
CDA	Woudrichem
PvdA	Tilburg
PvdD	Rijsbergen
VVD	Oosterhout NB
PvdA	Helmond
VVD	Woudrichem

mw. drs. C.J.M. Dortmans

VERGADERING VAN

PROVINCIALE STATEN VAN NOORD-BRABANT

VRIJDAG 30 MAART 2012

Agenda

- I Opening van de vergadering/vaststellen agenda
- II Notulen van de vergadering van Provinciale Staten van 8/9 december 2011
- III Ingekomen stukken
- IV Voorstellen

Voorstel op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling en wonen

Nummer:

09/12 Vaststelling inpassingsplan Beekse Bergen

Voorstellen op het gebied van cultuur en samenleving

De nummers:

06/12 Oprichting Stichting Beheer Museumkwartier

12/12 Deelname provincie aan oprichting Stichting Eindhoven/Brabant2018

- V Vragenuurtje
- VI Sluiting

VERGADERING VAN

PROVINCIALE STATEN VAN NOORD-BRABANT

OP VRIJDAG 30 MAART 2012

Voorzitter: prof. dr. W.B.H.J. van de Donk, Commissaris van de Koningin

Griffier: mw. drs. C.J.M. Dortmans

Volgens de presentielijst zijn 54 leden aanwezig, te weten:

drs. Brenninkmeijer, Kerkhoff, Van Gruijthuijsen, Koevoets, mw. Kardol, Dol, mw. Frijters-Klijnen, drs. P. Smeulders, Van den Berg, mw.drs. Klitsie, mw. Lestrade-Brouwer, mw. Oomen-Peeters, drs. Burger Dirven, Wagemakers, mw.drs. Van der Kammen, ing. Van Agtmaal, mw.drs. Prins-Afman, Kuijken MSc, mw. Brunklaus, Altundal MIB, Krol, mw. Van Iersel, ing. Van Lopik, mw. Knoet-Michels, mw. Roozen, mw. Tettersoo, S. Smeulders MA, mw. Arts, Van Liempd, Verhees, Ten Harmsen van der Beek, Heijmans, ir. Hageman, mw. Zwijnenburg-van der Vliet, mw. Van Extel-van Katwijk, mw.drs. Wijnands, ir. Van der Wel, Van der Staak, drs. Van Vugt, mw. Kerkhof-Mos, mw.mr. Keijzers-Verschelling, mw. Spierings, mw.drs. Slegers, Bouwman, Van Vught, mw.mr. Aarts-Engbers, Kouthoofd, Kap, mw.ing. Aarts-van de Loo, mw.mr. Tsoutsanis-van der Koogh, Wijers, mw.mr. Geeraedts, drs. Leenders en Vissers.

Afwezig is 1 lid: Van Hattem.

De voorzitter opent om 09.30 uur de vergadering en verzoekt de aanwezigen te gaan staan voor een moment van stilte.

De *voorzitter*: Dames en heren. Vorige week donderdag 22 maart is overleden Andy Cardinaals. Zij was van 1999 tot en met 2007 lid van Provinciale Staten voor de fractie van GroenLinks. Zij was een zeer betrokken Statenlid, enerzijds daadkrachtig en overtuigd van haar idealen, anderzijds bescheiden en zeer gericht op samenwerking. In die acht jaar was zij woordvoerder op veel beleidsterreinen, met een focus op bestuur en middelen. In haar tweede periode was zij ook voorzitter van de toenmalige Statencommissie voor Zorg, Welzijn en Cultuur. In 2005 is zij benoemd tot griffier van de gemeenteraad van Bergeijk. Andy Cardinaals heeft een aantal jaren gevochten

tegen haar slopende ziekte. Aanvankelijk leek zij die strijd te kunnen winnen. Helaas bleek een tijd geleden dat dit ijdele hoop was. Zij is overleden en slechts 50 jaar oud geworden.

Ik vraag aandacht voor haar tijdens ons gebruikelijke moment van stilte.

(De vergadering neemt enkele minuten stilte in acht).

De *voorzitter*: Ik heet u allen van harte welkom en in het bijzonder de gasten op onze publieke tribune. Naast onze vaste bezoekers ontvangen wij vandaag op uitnodiging van de vice-voorzitter van onze Staten, mevrouw Mieke Geeraedts, een groep gasten van Zonta Noord-Brabant, vrijwilligers van het kringloopcentrum D'n Einder in St. Oedenrode en enkele gasten die zich als individuele belangstellenden hebben aangemeld.

Zij worden namens onze Staten ontvangen door

mevrouw Mieke Geeraedts en mevrouw Daniëlle Aarts. Ik hoop dat u een mooie dag op ons provinciehuis zult hebben. Nogmaals van harte welkom en dank voor de belangstelling voor ons werk.

Voordat ik de agenda aan de orde stel, maak ik u erop opmerkzaam dat een van de gedeputeerden vandaag zijn verjaardag viert. Dat is Johan van den Hout. U vindt vandaag ongetwijfeld een passend moment om hem met die leeftijdsverhoging te faciliteren.

(Applaus).

De *voorzitter*: De uiteindelijke agenda is iets kleiner dan aanvankelijk was aangekondigd. De commissie EZB (Economische Zaken en Bestuur) vond bij nader inzien een aantal onderwerpen nog niet klaar voor behandeling in deze Staten.

Ik stel voor akkoord te gaan met de huidige agenda, tenzij u daarover nog opmerkingen heeft. Ik heb melding gekregen van vier moties vreemd aan de orde van de dag. De eerste is van de heer Van den Berg en betreft het onderhoud provinciale rotondes. De tweede is van de heer Kerkhoff en gaat over de wilde zwijnen in het Leenderbos. De derde is van de heer Kap en ziet op fractievergoedingen en de laatste is van de heer P. Smeulders en de heer Van Agtmaal over waterpunten in gemeenten.

Zoals gebruikelijk worden die moties behandeld aan het einde van de vergadering.

Er is voor het mondelinge vragenuurtje door de heer Van der Wel een vraag ingediend over inheemse dieren.

De heer *Van den Berg* (PVV): Voorzitter! Ik dien mijn motie vandaag niet in.

De heer *Kap* (OSN): Dat geldt ook voor mijn motie over de fractiebudgetten.

De *voorzitter*: Door het lid Kerkhoff wordt de volgende motie voorgesteld:

“Provinciale Staten van Noord-Brabant in vergadering bijeen op 30 maart 2012,

constaterende dat:

- *de PVV-fractie op 2 maart 2012 heeft gewezen op de risico's van het voornemen van het college van Gedeputeerde Staten om de wilde zwijnen in het Leenderbos te gedogen;*
- *Gedeputeerde Staten, zoals blijkt uit hun brief d.d. 8 maart 2012 aan de gemeente Heeze-Leende, blijkbaar nog steeds op het standpunt staan om de wilde zwijnen in het Leenderbos te gedogen;*
- *de verantwoordelijke gedeputeerde, afgaande op zijn twitterberichten van 19 maart j.l. waarin hij meedeelt "Zwijnen zijn een blijvertje" en "Wilde zwijnen zijn niet meer uit te roeien", sterk de indruk wekt dat hij voorstander is van het gedogen van wilde zwijnen in het Leenderbos;*

overwegende dat:

- *wilde zwijnen wettelijk gezien niet getolereerd mogen worden in het Leenderbos op basis van de in de nota Jacht en Wildbeheer vastgelegde nuloptie;*
- *er in Nederland slechts twee gebieden zijn waar wilde zwijnen in vrije wildbaan mogen leven, namelijk de Veluwe en het Meinweggebied. Deze begrenzing is vastgelegd in de nota Jacht en Wildbeheer van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit en wordt als beleidslijn bekrachtigd door de provincie Noord-Brabant;*
- *deze zwijnen zeer agressief kunnen zijn; blijkbaar recentelijk is een persoon uit Budel aangevallen die aanzienlijk kwetsuren heeft opgelopen;*
- *het Leenderbos, met een jaarlijks bezoekers aantal van ruim 800.000, een belangrijke trekker is voor de vrijetijdsector in dat gebied en dat het gedogen van wilde zwijnen in dat gebied een ernstige negatieve invloed kan hebben op het aantal bezoekers, nog los van de ernstige veiligheidsaspecten voor deze bezoekers;*
- *wilde zwijnen gevaar en ernstige overlast voor het verkeer kunnen veroorzaken;*
- *de overdracht van veterinaire ziektes - bijv. varkenspest - van wilde zwijnen naar varkens desastreuze gevolgen kan hebben voor de varkenshouders in de gehele regio zoals het onvoorwaardelijk ruimen van alle agrarische bedrijven in deze regio. De voorgenomen aanleg van wildtunnels en wildovergangen zal dit risico alleen nog maar vergroten;*
- *zoals uit navraag bij het RIVM blijkt, bij zwijnen de Trichinella Spiralis parasiet kan voorkomen, waarop alle varkens in Nederland worden getest maar uiteraard*

wilde zwijnen niet of incidenteel. Indien deze *Trichinella* parasiet wordt aangetroffen, heeft dat ernstige gevolgen voor de gehele Nederlandse vleesexport. Momenteel is Nederland *Trichinella*-vrij, maar in het buitenland komt deze ziekte wel voor;

- burgemeester en wethouders van de gemeente Heeze-Leende 22 maart jl. een brief hebben gestuurd aan Gedeputeerde Staten waarin zij hebben gewezen op de ernstige gevolgen die een eventueel gedogen van wilde zwijnen in het Leenderbos zou kunnen hebben en zij hebben verzocht inzake wilde zwijnen de nulloptie voor dit gebied te hanteren. In deze brief wordt tevens gewezen op de aansprakelijkstelling als gevolg van schadeclaims van de omliggende agrarische bedrijven die in dat geval door deze gemeente worden betwist en worden neergelegd bij de provincie Noord-Brabant;

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:

- de nulloptie met betrekking tot het tolereren van wilde zwijnen in het onderhavige gebied te handhaven en af te zien van het instellen van een leefgebied voor wilde zwijnen in het Leenderbos, en gaan over tot de orde van de dag.”

De voorzitter: Deze motie maakt onderwerp van beraadslaging uit en krijgt nr. M1.

Door de leden P. Smeulders en Van Agtmaal wordt de volgende motie voorgesteld:

“Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 30 maart 2012,

constaterende dat:

tijdens het gecombineerde werkbezoek van de Statencommissies Economische Zaken & Bestuur en Ecologie & Handhaving op 13 januari 2012

- veel aandacht was voor het MVO-beleid van Brabant Water, dat zich richt op obesitasbestrijding, drinkwatervoorziening in ontwikkelingslanden, biodiversiteitsbevordering & klimaatneutraliteit;
- duidelijk werd dat kraanwater 5 maal vaker gecontroleerd, 500 maal goedkoper & 1000 maal beter is voor het milieu dan flessenwater;

overwegende dat:

- het wenselijk is dat in het centrum van iedere Brabantse gemeente waar BrabantWater de drinkwatervoorziening verzorgt, minstens 1 openbaar watertappunt aanwezig is waar meegebrachte flessen kunnen worden gevuld;
- de non-profitorganisatie Jointhepipe.org ervaring heeft

met het zowel binnen en buiten plaatsen van kraanwatertappunten die hufterproef zijn, waarbij een gedeelte van de opbrengst ten goede komt aan drinkwaterprojecten in ontwikkelingslanden. Dit past in het MVO-beleid van BrabantWater;

- de Tweede Kamer (motie-Verburg) ertoe over is gegaan om kraanwatertappunten te installeren en geen flesjes water meer te verstrekken;

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:

- als grootaandeelhouder BrabantWater te verzoeken dat het bedrijf in samenwerking met Jointhepipe.org of een soortgelijke organisatie in iedere Brabantse gemeente waar BrabantWater verantwoordelijk is voor de drinkwatervoorziening een openbaar tappunt plaatst (in overleg met betreffende gemeente);
- binnen het provinciehuis en bij ontvangsten elders kraanwater te serveren, en gaan over tot de orde van de dag.”

De voorzitter: Deze motie maakt onderwerp van beraadslaging uit en krijgt nr. M2.

Nummer 20/12

Notulen van de vergadering van Provinciale Staten van 8/9 december 2011

De notulen worden met dank vastgesteld.

Nummer 21/12

Ingekomen stukken

De ingekomen stukken worden conform de door de griffier voorgestelde wijze van afdoening behandeld.

Nummer 09/12

Vaststelling inpassingsplan Beekse Bergen

De heer Kouthoofd (VVD): Voorzitter! Ter besluitvorming ligt voor ons Statenvoorstel 09/12 Vaststelling van het inpassingsplan Beekse Bergen. Dit inpassingsplan is het resultaat van een

langdurig traject waarin nauw overleg heeft plaatsgevonden met de initiatiefnemer, de betrokken overheden en de belangenorganisaties. Dit inpassingsplan is nodig omdat er provinciale belangen in het geding zijn. Enerzijds de uitbreiding van het park in de EHS (Ecologische Hoofdstructuur). Er is zorgvuldig gekeken naar een robuuste compensatie van eventueel natuurwaardenverlies. Anderzijds het safari-park zelf dat in de Verordening ruimte wordt genoemd als een recreatieve voorziening van provinciaal belang. Brabant mag best trots zijn op dergelijke publiekstrekken die bijdragen aan een aantrekkelijk leef- en vestigingsklimaat voor de Brabantse burgers.

Omdat die twee belangen elkaar kruisen, is het belangrijk dat een inpassingsplan met compensatieverplichtingen zorgvuldig wordt voorbereid. In het huidige voorstel is een aanzienlijk kleinere uitbreiding voorzien dan in het concept-inpassingsplan was beoogd. Daarmee is de impact op versterking van de natuurwaarden in de EHS gereduceerd.

In september heeft de commissie ROW (Ruimtelijke Ontwikkeling en Wonen) het aangepaste inpassingsplan vrijgegeven voor inspraak. Inmiddels zijn de inspraakreacties door GS van replek voorzien. Naar aanleiding van de inspraakreacties heeft er weer een finetuning van het voorstel plaatsgevonden. Wij zijn aangenaam verrast over de bereidheid van de initiatiefnemer en de provincie om toezeggingen te doen die het draagvlak voor het initiatief verder vergroten. Wij constateren dat vooral bezwaren vanuit de BMF (Brabantse Milieufederatie) over de wijze van natuurcompensatie een steeds terugkerend issue geweest zijn. Wij hopen dat de extra aanvullende maatregelen nu ook de BMF overtuigd hebben dat het inpassingsplan recht doet aan de Brabantse natuurbelangen. Ik wijs o.a. op het fonds voor aankoop en inrichting van compensatiegronden vlakbij het park en op de verdubbeling van de termijn om dit te realiseren.

In de Memorie van Antwoord worden de laatste zorgen van de commissie geadresseerd. Zo is gewaarborgd dat de recreatiewoningen niet gebruikt kunnen worden om arbeidsmigranten

onder te brengen. Er wordt ook toegelicht dat de natuurcompensatie robuuste nieuwe natuur oplevert met meer kwalitatieve en kwantitatieve natuurwaarde dan door het initiatief wordt weggenomen. Wij stellen ons duidelijk op het standpunt dat robuuste natuurcompensatie elders nog altijd beter is dan een matige compensatie op de locatie zelf. Voor mijn fractie is dit een goed voorbeeld van hoe ondernemers en de overheid in Brabant nieuwe kansen voor economie hand in hand kunnen laten gaan met nieuwe kansen voor natuurontwikkeling.

Wij stemmen dan ook in met het voorstel.

De heer *Van Agtmaal* (CDA): Voorzitter! Ook wij vinden de Beekse Bergen van provinciaal belang. Het proces is transparant verlopen. Wij zijn blij met het verloop van het traject en willen GS daarmee complimenteren. In september is begonnen met een concept en vandaag ligt het inpassingsplan voor dat wij hopelijk gaan vaststellen.

Wij vinden nog steeds dat er geen particuliere verkoop mag plaatsvinden van de 425 woningen. Zij mogen ook niet gebruikt worden voor de huisvesting van arbeidsmigranten. Wij hopen dat GS hiermee kunnen instemmen.

Over het door Libema gereserveerde bedrag van €500.000 zal door de Partij voor de Dieren mede namens het CDA een motie worden ingediend die ertoe strekt dat een en ander goed gecontroleerd wordt en dat de betrokken organisaties erbij betrokken worden.

Wij zijn positief over het totale inpassingsplan. Iedereen kent het verhaal van de giraf en Dikkertje Dap. Wij hopen dat Dikkertje Dap over enkele jaren om kwart over zeven zijn giraf een suikerklontje gaat geven. Wij zijn blij met het voorstel.

Mevrouw *Slegers* (SP): Voorzitter! Er is door heel veel betrokkenen al heel lang heel veel gezegd over het initiatief van Libema en over het uiteindelijke inpassingsplan voor de uitbreiding van de Beekse Bergen. Er resten nog de laatste losse einden. De twee voorgaande sprekers hebben er al iets over gezegd.

De waarborg zoals die in het Inpassingsplan is opgenomen tegen oneigenlijk gebruik van de recreatiewoningen is belangrijk voor de SP. Voor ons zijn daarnaast twee dingen van levensbelang voor Brabant en de Brabanders: natuur en werkgelegenheid. Niet voor niets hebben we hier in Brabant met ons allen afgesproken dat we de EHS gaan afmaken. Daarin zijn we uniek in Nederland. Daarnaast is het voor ons logischerwijs bepaald niet vanzelfsprekend dat de provinciale overheid te allen tijde private commerciële initiatieven faciliteert. Die komen in principe voor de eigen verantwoordelijkheid en rekening van de ondernemer in kwestie.

Wanneer de plannen voor een commercieel initiatief in een zorgvuldig proces tot stand komen in samenspraak met, en gedragen door alle andere belanghebbenden, zoals gemeentes en natuurorganisaties, en wanneer provinciale belangen zoals natuur en werkgelegenheid er ook mee zijn gediend, dan heeft de provinciale overheid natuurlijk wél de verantwoordelijkheid om mee te denken, het proces van de totstandkoming van de plannen te erkennen en de provinciale belangen veilig te stellen. De Beekse Bergen staat immers niet voor niets opgenomen als prioriteit in de structuurvisie vanwege de bovenregionale belangen.

De compensatieregeling voor de EHS is volgens de SP alleen optimaal effectief ter bevordering van soortenrijkdom, kwaliteit van het ecosysteem en leefbaarheid als er wordt gecompenseerd zo dicht mogelijk bij waar de aantasting plaatsvindt.

Bij de totstandkoming van het inpassingsplan hebben zowel initiatiefnemer van de uitbreiding van de Beekse Bergen en de betrokken natuur-experts hun uiterste best gedaan om constructief met elkaar mee te denken in het belang van natuur en van het particulier initiatief.

Volgens beide partijen dienen de aanvullende afspraken over de verplichting die Libema aangaat tot een 20-jarig fonds van €500.000 voor de noodzakelijke aankoop van EHS-gronden in de nabijheid van de Beekse Bergen alle belangen en zij zijn werkbaar.

Daarmee zijn de knelpunten opgelost en kan mijn fractie akkoord gaan met het inpassingsplan.

Wij willen nog even kijken naar de motie die straks

door de Partij voor de Dieren wordt ingediend.

De *voorzitter*: Het woord is nu aan mevrouw Kardol die vandaag haar maidenspeech houdt. Wij wensen haar veel succes.

Mevrouw *Kardol* (PVV): Voorzitter! Vandaag besluiten wij over een langdurig en veel besproken onderwerp. Mijn fractie is een groot voorstander van het stimuleren van het Brabantse toerisme, de Brabantse toeristische sector en de Brabantse ondernemers.

Wij ondersteunen dan ook het plan om de economische positie van Brabant te verbeteren en delen de opvatting zoals omschreven in de Structuurvisie ruimtelijke ordening, namelijk dat het plan een groot openbaar belang dient en een impuls is voor de werkgelegenheid. Met name nu de laatste maanden de werkloosheid in Brabant weer fors oploopt, zouden wij als Staten een impuls tot het creëren van 75 arbeidsplaatsen juist moeten stimuleren.

De wens van de Beekse Bergen om een onderkomen te creëren voor Afrikaanse savannedieren dateert al van enige tijd geleden. De eerste plannen dateren zelfs van voor de geboorte van onze jongste Statenleden. Bijna drie jaar geleden heeft de Statencommissie geconstateerd dat het aanvankelijke plan noodzakelijk was vanuit bedrijfseconomische noodzaak. Het overschreed de ecologische daadkracht. Derhalve is het plan bijgesteld en maar liefst voor de helft ingekrompen.

Het grondgebied is eigendom van de initiatiefnemer en geen vrij toegankelijk bosgebied. De initiatiefnemer voldoet met 39,5 ha en een natuurfonds van maar liefst een half miljoen euro ruimschoots aan de door de Staten gestelde voorwaarden in verband met natuurcompensatie. Dit staat allemaal te lezen in de duurzaamheidstoets.

Compenseren binnen de EHS of nabij het gebied is volgens onze eigen verordening toegestaan. Laten wij dan nu niet langer praten en eventuele discussies voeren bij de bespreking van de Verordening ruimte en niet bij de behandeling van dit Statenvoorstel.

Laten wij kwaliteit boven kwantiteit plaatsen. De economische positie van Brabant is belangrijk. Als wij de linkse milieclubjes hun gang laten gaan, is Brabant in de toekomst helemaal EHS. Waarom zouden wij de Brabantse burgers niet willen laten genieten van dit gebied en van de dieren die daar zijn? De Beekse Bergen levert een belangrijke bijdrage aan de instandhouding van bedreigde diersoorten.

De PVV ondersteunt derhalve het inpassingsplan en de uitbreiding van een van de twee Brabantse recreatievoorzieningen van nationale allure. Het Afrikadorp in de Beekse Bergen biedt een goed verzorgd verblijf voor de verschillende Afrikaanse savannedieren.

Wij merken echter wel op dat het resort geen verblijf moet worden voor arbeidsmigranten. Wij zijn dan ook blij dat in de exploitatieovereenkomst alsnog geborgd is dat 425 bungalows in het bos aan de zuidkant van het safaripark Beekse Bergen alleen recreatief gebruikt mogen worden en in geen geval voor huisvesting van arbeidsmigranten. Wij vragen de gedeputeerde deze maatregel ook op te nemen in de Verordening ruimte teneinde dit ook in andere Brabantse recreatieparken tegen te gaan. De handhaving zien wij als een provinciale taak. Dat geldt ook voor de huisvesting van arbeidsmigranten.

De Staten moeten naar onze mening daadkrachtiger optreden door ondernemers ruimte voor ontwikkelingen te geven. Dit is ook besproken tijdens het werkbezoek aan de Maashorst met de Udense kersenboer. Een kwaliteitsverbetering van het safariresort en een verblijfplaats voor savannedieren is wat dit betreft niet anders. Laten wij de Beekse Bergen dan ook de kans geven om zich uit te breiden en het leukste uitje van Nederland te worden.

Wij zijn een voorstander van het denken in oplossingen voor de aanpassingen van de EHS in plaats van het voeren van een lange procedure in Provinciale Staten en met de Brabantse Milieufederatie over locaties van de compensatie uit angst voor juridische processen bij de Raad van State die met belastinggeld betaald moeten worden. De realisatie en het maken van een kwaliteitsslag zijn een wederzijds belang. Wij

vragen de BMF dan ook in het vervolg oplossingen aan te dragen in plaats van te dreigen met lange rechtzaken die met belastinggeld gevoerd moeten worden.

Brabant kan deze impuls goed gebruiken. Wij vragen de gedeputeerde wanneer de schop daadwerkelijk in de grond gaat.

De *voorzitter*: Dank u wel, mevrouw Kardol. Het presidium heeft onlangs besloten de goede traditie te herstellen zodat wij u kunnen feliciteren met uw maidenspeech. Ik geef u graag een bos bloemen en de leden de gelegenheid om u te feliciteren.

De heer *Wagemakers* (PvdA): Voorzitter! Afgelopen zondag stond er een file op de A58. Het fileverkeer moest en masse naar de Beekse Bergen. Ik vertel dit omdat de Beekse Bergen een belangrijk recreatiegebied zijn. In de ruimtelijke ordening heeft de Beekse Bergen altijd een speciale aanduiding gekregen: recreatiegebied. Met zo'n aanduiding stuit je altijd op problemen als het gaat over natuur, aantasting van natuur en de procedurele verwerking daarvan. Dat geldt ook voor de Efteling.

Het is heel goed dat de provincie een inpassingsplan maakt. De moeilijkheidsgraad ligt hoog, het belang is groot en een gemeente kan wellicht niet alles overzien. De provincie heeft dit al verschillende keren gedaan en dat is goed.

Er is al genoeg verteld over de kwaliteiten van het inpassingsplan. Ik schaar mij bij de vorige sprekers.

Er is nog een probeem, namelijk de natuurcompensatie. De natuur verhuis je niet. Tijdens de commissievergadering heb ik de gedeputeerde al gewezen op een nieuwe buslijn: de EHS-buslijn die door Noord-Brabant moet rijden. De natuur die gecompenseerd moet worden, kunnen wij niet meer te voet bereiken. Daarvoor hebben wij de bus nodig.

Voorzitter, luister en huiver! Na de behandeling in de commissie is ons duidelijk geworden dat de gedeputeerde het groot rijbewijs heeft. Hij mag de bus rijden. Ik adviseer u om niet in die bus te gaan zitten en wel om twee redenen. Ik weet niet of de gedeputeerde goed bus kan rijden en er zou geen

bus nodig moeten zijn om die natuur te kunnen bezoeken. Dat laatste punt vindt mijn fractie veel belangrijker!

Wij hebben een klein onderzoek gedaan bij de gemeente Hilvarenbeek of er in de omgeving van de Beekse Bergen alsnog iets gevonden kan worden dat voor deze compensatie in aanmerking komt. Dat is veel beter dan een gebied 25 km verder dat in de onderbouwing beschreven wordt als “soortgelijke natuur”. Dat laatste betwijfelen wij ernstig.

Wij dienen een motie in waarin wij GS vragen om, eventueel in samenwerking met de gemeente Hilvarenbeek, alsnog te kijken naar de gronden in de omgeving en het gereserveerde bedrag van €500.000 daarvoor aan te merken. Ik feliciteer het college dat de BMF hiermee grotendeels akkoord is gegaan. Wij hopen dat de gedeputeerde zich wil inzetten om de natuur in de omgeving van de Beekse Bergen weer te herstellen. Wellicht komen er dan nog meer files in die omgeving!

De *voorzitter*: Door het lid Wagemakers wordt de volgende motie voorgesteld:

“Provinciale Staten in vergadering bijeen op 30 maart 2012, besprekende Statenvoorstel 09/12: Vaststelling inpassingsplan Beekse Bergen,

constaterende dat:

- *in het plan sprake is van noodzakelijke natuurcompensatie;*
- *de Beekse Bergen niet voldoende gebieden in voorraad heeft;*
- *er een reservering is opgenomen ad €500.000 voor deze compensatie;*
- *de provincie zelf verantwoordelijk is voor het bestemmingsplan;*
- *vanuit de gemeente Hilvarenbeek ideeën bestaan om gronden te zoeken;*

overwegende dat:

- *natuur zo veel mogelijk gecompenseerd moet worden in de directe omgeving van de aantasting;*
- *er wellicht gronden in de directe omgeving beschikbaar komen;*

dragen GS op:

- *in het plan een clause op te nemen om gronden te gaan zoeken in de directe omgeving van het plangebied;*

- *deze gronden rondom het plangebied aan te duiden als toekomstig natuurgebied;*
- *deze gronden prioriteit te geven voor uitvoering, en gaan over tot de orde van de dag.”*

De *voorzitter*: Deze motie maakt onderwerp van beraadslaging uit. Zij krijgt nr. M3.

Mevrouw *Klitsie* (D66): Voorzitter! Vandaag besluiten wij over het inpassingsplan voor de Beekse Bergen, de laatste stap in een langdurig proces. Ik wil de ambtelijke organisatie graag complimenten maken. Zij heeft dit zorgvuldig voorbereid en begeleid. Er ligt een goed stuk werk. Wij hebben ook een goede behandeling gehad in de commissie ROW. Ik kan het vandaag echt kort houden. Wij hoeven die discussie vandaag immers niet over te doen.

Wij kunnen ons vinden in het inpassingsplan en in het bijbehorende compensatieplan. Ik heb in de commissie wel aan de gedeputeerde gevraagd hoe hij de compensatie gaat monitoren. De gedeputeerde heeft mij verzekerd dat dit goed zal gebeuren. Ik vraag hem dat vandaag te bevestigen voor het verslag, zodat het goed vastligt.

Ik dank de gedeputeerde voor de Memorie van Antwoord waarin een aantal zaken nog verduidelijkt wordt.

Het laatste punt van discussie is de vraag hoe wij omgaan met het bedrag van €500.000 voor compensatie in de buurt van de Beekse Bergen. Hoe zorgen wij ervoor dat die compensatie daadwerkelijk plaatsvindt? Het is een goede stap dat de termijn van tien jaar verlengd is tot twintig jaar. Ik vind het ook fijn dat de BMF daarmee een gebaar maakt. Er zijn twee moties om dit nog aan te scherpen, een van de PvdA en een van de PvdD. D66 zal deze moties mee indienen.

De Beekse Bergen is een recreatieve onderneming van bovenregionale betekenis. Zij is voor de economie en voor de werkgelegenheid van Brabant een belangrijke factor. Onze fractie wenst de initiatiefnemer heel veel succes met deze ontwikkeling. Ik hoop dat heel veel mensen binnen en buiten Brabant plezier en ontspanning vinden in het recreatiepark en in het dierenpark.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voorzitter! De Beekse Bergen zal worden uitgebreid met 425 Lodges in een nieuw te realiseren Safariresort met een verblijf voor Afrikaanse savannedieren. Ik moest de stukken een aantal malen lezen voordat ik doorhad waar het over ging. Uniek is het wel, tenminste in Nederland.

Voor de meeste van de beoogde ontwikkelingen geldt echter dat zij niet in overeenstemming zijn met het bestemmingsplan. De gronden van recreatiepark Beekse Bergen en de gronden hieromheen vallen deels binnen de EHS. Door de ontwikkeling van de Beekse Bergen zal een deel van de EHS op deze locatie verloren gaan. Het grootste bezwaar van GroenLinks betreft deze ongewenste aantasting van de EHS. De aantasting van het gebied als gevolg van het Safariresort zal ingrijpend zijn voor wat betreft natuur en landschap. De inspanningen voor de compensatie zijn groot geweest, het resultaat is er helaas niet naar: In de nabijheid van het park wordt – ondanks dat dit een uitgangspunt vormt van de Verordening ruimte – nauwelijks compensatiegrond ingericht. Feit is dat de bestaande robuuste groenzone zo haar functie voor de natuur en het landschap zal verliezen. Mijn fractie tilt hier zwaar aan. Ik kan dan ook kort zijn. Voor onze fractie staat allerm minst vast dat dit plan een groot openbaar belang of een maatschappelijk belang dient, zoals omschreven in de landelijke RO-regelgeving. Wij zullen dan ook tegen het voorstel stemmen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Wij betreuren het dat het aspect dierenwelzijn geen deel heeft uitgemaakt van de ingediende plannen en dat de provincie dit niet als haar verantwoordelijkheid ziet. Volgens ons wordt uitsluitend naar de economische voordelen gekeken van de uitbreiding van de Beekse Bergen en niet naar de vele kwetsbare dieren die op een klein oppervlak tussen tientallen hoge safarihutjes vol toeristen hun rust moeten zien te vinden. Wij betreuren het dat de provincie zich niet méér heeft ingespannen voor het dierenwelzijn. Wij vinden dit echt een gemiste kans.

Daarnaast baart ons de inpassing van de huisjes in

het gebied grote zorgen. Nokhoogtes hoger dan zes meter worden toegepast; dat is meer dan het bestemmingsplan van Hilvarenbeek toelaat. Daarom lijkt ons zo'n park eigenlijk niet te passen in de omgeving.

Een voorwaarde voor compensatie van het plan zou moeten zijn dat er geen nettoverlies ontstaat aan ecologische waarden en kenmerken van het gebied. Compensatie moet aansluitend aan of nabij het aangetaste gebied plaatsvinden en moet leiden tot kwalitatief gelijke waarden. Voor ons is het duidelijk dat daaraan niet is voldaan. De compensatiegronden sluiten niet aan bij het aangetaste gebied en het natuurstype en de natuurkwaliteit van de verloren gegane gebieden zijn niet gelijkwaardig aan de compensatiegronden. De gedeputeerde heeft ons daarvan niet kunnen overtuigen in de commissie.

Wij hebben ook twijfels over de compensatie van 2,2 ha gelegen bij het Nestven. Ook de BMF heeft hierover zorgen geuit. Wij vragen ons af of de beoogde gronden waarvoor nu gecompenseerd wordt, niet al compleet klaar zijn. In dat geval is sprake van dubbele compensatie. Wij hebben dit in de commissie aangeduid als een sigaar uit eigen doos.

De manier waarop de compensatieregels uit de verordening ruimhartig toegepast zijn, leidt naar onze mening tot afbraak van de natuur. Door te compenseren binnen de EHS kan je natuurstypen verliezen. Dit werkt bovendien een nettoverlies van EHS in de hand. Ook al biedt de verordening deze ontsnapping dan nog zou daarvan geen gebruik moeten worden gemaakt. Door te compenseren volgens de letter van de verordening en niet naar haar geest voegt het college zich bij het afbraaknatuurbeleid van de heer Bleker!

Wij zijn van mening dat het door Libema toegezegde fonds van €500.000 voor aankoop van gronden aan de zuidzijde van het park niet zoals in de exploitatieovereenkomst is bepaald, na twintig jaar mag vervallen. Wij vinden dat voor de aankoop van die gronden geen stok achter de deur. Immers, Libema zou er dan profijt van hebben als die gronden nu juist niet worden aangekocht omdat zij dan €500.000 verdient. Er moet worden afgesproken dat dit geld in het

compensatiefonds van de provincie wordt gestort als Libema de gronden niet binnen de afgesproken twintig jaar weet te verwerven.

Voorzitter. Er wordt door verschillende partijen aangevoerd dat uitbreiding van de Beekse Bergen een bovenprovinciaal belang heeft. Mijn partij is daarvan niet overtuigd. Wij vinden het een economische benadering. Echte provinciale belangen zoals natuur en biodiversiteit komen juist in het gedrang. Helaas komen wij daar waarschijnlijk pas achter als het te laat is.

Ik dien mede namens het CDA, GroenLinks, D66, 50PLUS en de OSN een motie in waarin wij de provincie vragen in samenspraak met de betrokken partijen de exploitatieovereenkomst aan te passen zodat het na de termijn van twintig jaar eventueel overgebleven geld wordt afgestaan aan het provinciale compensatiefonds voor aankoop van gronden in de nabijheid van de Beekse Bergen.

De *voorzitter*: Door de leden Van der Wel, Van Agtmaal, mw. Klitsie, P. Smeulders, Krol en Kap wordt de volgende motie voorgesteld:

“Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 30 maart 2012,

Constateernde dat:

- *door compensatie geen nettoverlies mag ontstaan aan ecologische waarden en kenmerken van het desbetreffende gebied in termen van areaal, kwaliteit en samenhang;*
- *de meeste compensatiegebieden niet aansluiten aan het park de Beekse Bergen;*

overwegende dat:

- *betrokken partijen (provincie, Libema en Brabantse Milieufederatie) benadrukken dat zij veel belang hechten aan compensatie in de nabijheid van de Beekse Bergen;*
- *de intentie van Libema is en was om gronden aan de zuidzijde van het park te verwerven ter compensatie van de verloren gegane EHS;*
- *Libema €500.000 ter beschikking stelt om gronden in de omgeving van het park aan te kopen met daaraan gekoppeld een termijn van totaal twintig jaar;*
- *artikel 5.10 van de exploitatieovereenkomst stelt dat indien initiatiefnemer na deze termijn er niet in is geslaagd om aan deze inspanningsverplichting invulling te geven, deze verplichting zou komen te vervallen;*
- *daardoor onvoldoende garanties aanwezig zijn om de*

doelstelling te bewerkstelligen;

verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:

- *in samenspraak met de betrokken partners de exploitatieovereenkomst aan te passen zodat na de termijn van totaal twintig jaar eventueel overgebleven gelden worden afgestaan aan het provinciale compensatiefonds voor aankoop van gronden in de nabijheid van de Beekse Bergen,*
- en gaan over tot de orde van de dag.”*

De *voorzitter*: Deze motie maakt onderwerp van beraadslaging uit en krijgt nr. M4.

De heer *Kap* (OSN): Voorzitter! Beekse Bergen is een recreatieve hotspot in onze provincie en als zodanig aangegeven in onze structuurvisie. Hieruit blijkt dat dit park een bijzondere status heeft.

Het inpassingsplan kent een bijzonder zorgvuldige voorbereiding waarbij o.a. de oppervlakte van de gewenste uitbreiding gehalveerd is. Ook heeft de initiatiefnemer zich bereid verklaard om een fonds in te stellen waar bovenop de verplichte compensatie nog extra maatregelen worden genomen voor het realiseren van extra natuur. Wij vinden dit een goede zaak. Wij zijn het met het CDA en de PvdD eens dat geborgd moet worden dat dit geld inderdaad aan natuurdoelen wordt besteed.

In het kader van de economische continuïteit en het creëren van extra werkgelegenheid is het wenselijk om de uitbreiding van het park positief te benaderen. Oké, er wordt natuur opgeofferd maar dat verlies wordt ruimschoots gecompenseerd. Voor de OSN is het niet nodig dat die natuur dicht bij het park wordt gecompenseerd. Het is namelijk genoegzaam duidelijk geworden dat het economisch niet verantwoord is om alles in de buurt van de Beekse Bergen te compenseren. Bovendien wordt door de huidige invulling van de compensatie een robuustere EHS gecreëerd nabij Oisterwijk. Wij vinden het ook belangrijk dat in het bos waar de uitbreiding plaatsvindt zich geen soorten bevinden die op de rode lijst staan.

Wij hebben kennisgenomen van de Memorie van Antwoord, het bijbehorende bestemmingsplan en van de overeenkomst. Wij vinden dat die allemaal deugdelijk zijn vormgegeven. Ook het verbod op

het gebruik van de huisjes door arbeidsmigranten is passend geregeld.

Wij wensen het college veel succes met de uitvoering van dit inpassingsplan.

De *voorzitter*: Wij zijn nu gekomen aan het einde van de eerste termijn van de zijde van de Staten. Ik geef gedeputeerde De Boer het woord om te antwoorden op de gestelde vragen.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Ik ben het met mevrouw Klitsie eens dat wij in de Statencommissie een uitvoerige discussie hebben gehad. Er zijn veel antwoorden gegeven en er is een goede discussie gevoerd. Het is erg plezierig te horen dat de leden daarop blijven insteken.

Ik ben blij dat de heer Wagemakers weet dat ik mijn groot rijbewijs heb, maar ik kan hem verzekeren dat ik hem in ieder geval niet in een bus zal rondrijden. Als hij naast mij in de auto komt zitten, wil ik best nog eens een rondje in het gebied maken.

De *voorzitter*: Ik wil de gedeputeerde erop wijzen dat in de motie duidelijk is dat de heer Wagemakers zelf aan het stuur gaat zitten!

De heer *De Boer* (GS;VVD): Nee, voorzitter, de heer Wagemakers staat bij de deur en knipt de kaartjes! Deze humor speelde ook in de commissievergadering. Ik zie al een aantal blikken van herkenning.

Ik dank de Statenleden voor hun bijdragen en wil graag kort op een aantal punten ingaan.

Mevrouw Kardol van de fractie van de PVV heeft gevraagd wanneer de schop in de grond gaat. De planning is dat dit gebeurt na de zomer. Ik neem aan dat dit kan gebeuren als het vandaag gaat zoals wij verwachten dat het zal gaan.

Ik zal zo meteen ingaan op de motie van de heer Wagemakers en op de motie van de heer Van der Wel c.s.

Tegen mevrouw Klitsie wil ik zeggen dat ik hier graag bevestig dat wij de monitoring nadrukkelijk in het oog zullen houden en ook moeten houden. In het bestuursakkoord staat immers uitdrukkelijk dat wij de EHS verder vorm willen geven in deze

periode. Daar hoort dit nadrukkelijk bij. Het antwoord op haar vraag is dan ook volmondig "ja".

Op verzoek van de BMF hebben wij gekeken of wij een langere periode kunnen realiseren, namelijk twee keer tien jaar. De ondernemer heeft daarin bewilligd. De overeenkomst c.q. het contract is dienovereenkomstig aangepast en in de Memorie van Antwoord aan de Staten toegezonden.

Ik constateer dat ik met de fracties van GroenLinks en de Partij voor de Dieren een discussiepunt heb. Zij stellen nadrukkelijk dat het economisch belang niet voldoende is aangetoond. Het stond al in de structuurvisie. Wij kunnen dus op dit moment niet tot elkaar komen. De structuurvisie is echter wel het uitgangspunt geweest voor het beleid dat wij hier voeren.

Ik ga nu over naar de moties en kom dan allereerst bij motie M3 van de heer Wagemakers van de fractie van de Partij van de Arbeid. De ondernemer heeft de verplichting nadrukkelijk op zich genomen zoals ook blijkt uit de overeenkomst. De provincie voelt zich daarvoor medeverantwoordelijk, zie mijn antwoord aan mevrouw Klitsie. De heer Wagemakers draagt in de motie GS op in het plan een clausule op te nemen. Dat is lastig, want als er een nieuwe clausule moet worden opgenomen, moet de huidige exploitatie-overeenkomst worden opgebroken. Het zou beter zijn om het college te vragen om in de lijn van de opmerking van mevrouw Klitsie ervoor zorg te dragen dat met de verschillende partijen nadrukkelijk gezocht blijft worden naar compensatie zo dicht mogelijk bij de voorziene ontwikkeling. Datzelfde geldt ook voor de tweede opdracht aan GS, namelijk om deze gronden rondom het plangebied aan te duiden als toekomstig natuurgebied. Dat kan niet gedaan worden in een overeenkomst. Dat kan in het bestemmingsplan van de gemeente Hilvarenbeek of via de Verordening ruimte waarover wij nog uitgebreid met elkaar komen te spreken. Ik zou hetzelfde antwoord willen geven aan mevrouw Kardol als het gaat over de recreatiewoningen. Dat punt loopt namelijk via de ruimtelijke overleggen en zit straks in de ronde over de

Verordening ruimte. Daarover komen wij in de commissie uitgebreid te spreken.

Ik snap de strekking van de motie, maar ik vind de motie lastig uitvoerbaar omdat dit een inbreuk is op de contracten waaronder de handtekeningen al zijn gezet.

De heer *Wagemakers* (PvdA): Voorzitter! Ik begrijp het argument van de gedeputeerde. Hij kan de vraag en de motie ook anders interpreteren. Wij vragen met deze motie of GS samen met de gemeente Hilvarenbeek op korte termijn willen kijken naar gronden in de omgeving. Wij hebben namelijk sterk het vermoeden dat die beschikbaar komen voor compensatie. Wij streven ernaar zo veel mogelijk te compenseren in de omgeving. Als er kansen zijn, moeten wij die nemen. De bedoeling van de motie is om het college als de wiedeweerga naar Hilvarenbeek te sturen en zo snel mogelijk terug te komen met een aantal hectares die daar gecompenseerd kunnen worden. In de motie staat “in het plan een clause op te nemen”. Dat heeft te maken met de behandeling van vandaag. Wij zijn niet tegen het inpassingsplan en ook niet tegen de overeenkomst, maar wij hebben vandaag in de politieke besluitvorming wel de ruimte punten en komma's toe te voegen aan het verhaal. De bedoeling van deze motie is het college op te dragen die gronden te gaan zoeken. Waarom die clause? Die is bedoeld om ervoor te zorgen dat de provincie bij de Raad van State – in het geval het zover komt – aan kan tonen dat zij alle mogelijke moeite gedaan heeft. Daar zat onze twijfel.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Wij hebben geen verschil van mening over de bedoelingen van de PvdA en van andere Statenleden die in deze termijn gesproken hebben. Het is een juridisch probleem om in het plan deze clause op te nemen. Daarmee kan ik slecht uit te voeren.

Ik heb al tegen mevrouw Klitsie gezegd dat de ondernemer duidelijk de intentie heeft om €500.000 te bestemmen voor compensatie. Hij kan op dit moment de gronden niet tegen een redelijke prijs verwerven. Zowel Libema als de provincie, beide vanuit hun eigen gedachtengoed,

zijn nog steeds voornemens om dit te doen. Zij willen elk risico vermijden om een gang naar de Raad van State te voorkomen. Ik heb nadrukkelijk toegezegd dat wij gaan werken aan het realiseren van die compensatie. Ik heb afgelopen week van de burgemeester van Hilvarenbeek gehoord dat hij aan de horizon mogelijkheden ziet om te kunnen bewegen. Dat moet nog officieel worden bevestigd. Het geeft echter wel aan dat de wereld rond dit project beweegt in de richting die de Staten wensen. De intentie is juist.

De heer *Wagemakers* (PvdA): Voorzitter! Met deze toezegging kunnen wij leven en trekken derhalve deze motie in. Het voordeel van verslaglegging is dat wij de gedeputeerde daarop kunnen aanspreken. Had de gedeputeerde dit eerder kunnen weten? Het antwoord op die vraag is “nee”. Het is blijkbaar een soort dagmarkt. Per dag komen er andere mogelijkheden. Wij zijn tevreden met het antwoord van de gedeputeerde en bovendien is het beter voor onze eigen veiligheid.

De *voorzitter*: Aangezien motie M3 is ingetrokken, maakt zij geen onderwerp van beraadslaging meer uit.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Motie M4 is ingediend door een groot aantal fracties. Ook in deze motie staat een verzoek waaraan op dit moment lastig kan worden voldaan. Er staat namelijk dat de partners de exploitatieovereenkomst moeten aanpassen.

De overeenkomst is ondertekend en ik zou het niet netjes vinden als de provincie deze eenzijdig zou aanpassen. Naar mijn mening is in ieder geval duidelijk dat wij de compensatie gaan zoeken. Volgens mij is er voldoende zekerheid allereerst omdat Libema heeft besloten de periode te verlengen tot twintig jaar. Hiermee is tegemoet gekomen aan een van de grootste bezwaren van de BMF die vreesde dat Libema de vijf ton op de bank zou zetten en er vervolgens niets zou gebeuren. Libema heeft met deze verlenging aangetoond dat zij serieus van plan is het geld voor compensatie te besteden. Ook Libema wil de

compensatie zo dicht mogelijk bij het park realiseren als daarvoor mogelijkheden aanwezig zijn. In wettelijke zin is er al voldoende gecompenseerd conform onze Verordening ruimte. Nogmaals, de ondernemer heeft met de verlenging van de termijn aangegeven dit heel serieus te nemen. Bovendien wijs ik op de woorden die ik namens het college heb uitgesproken. Ik vind deze motie als het ware overbodig en wil haar daarom ontraden. Alleen al uit juridische overwegingen is deze motie slecht uitvoerbaar.

De heer *Van der Wel* (PvdD): De gedeputeerde haalt twee punten aan. Ik haak nog even in op mijn opmerking over die 2,2 ha. De BMF en wij hebben de indruk dat het gebied bij het Nestven al compleet is ingericht. Is het dan wel helemaal volledig gecompenseerd?

Ik zou graag zaken willen doen met de gedeputeerde. Hij maakt namelijk overeenkomsten en als de daarin opgenomen afspraken niet nagekomen worden, hoeft de andere partij niet te betalen. Dat vind ik rare overeenkomsten want die geven geen rechtzekerheid.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Rechtszekerheid is blijkbaar alleen met advocaten af te dwingen. Wij staan in dezen als volwassen partijen naast elkaar. Libema heeft een extra geste gedaan, mede op basis van de uitkomsten van de discussie in de commissie Ruimtelijke Ordening en Wonen. Dat geeft met de nu afgesproken periode van twintig jaar naar mijn mening zekerheid. De heer Van der Wel bedoelt waarschijnlijk dat er nog een covenant moet worden afgesloten. Het is namelijk niet netjes om halverwege de wedstrijd een door de partijen aangepast contract open te breken. Ik heb gesproken over het vertrouwen dat er bij de partijen is en ook in deze Staten en het college. Verder heb ik gewezen op de commerciële partij die de periode met tien jaar heeft verlengd en daarmee ons de zekerheid geven dat zij een kapitaal afzonderen van hun vermogen voor de extra compensatie nabij het park. Volgens mij geeft dat voldoende rechtszekerheid in deze zaak rondom het park.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Ik neem aan dat de gedeputeerde nog wel een keer met Libema om de tafel zit. Het zou onze Staten goed uitkomen als hij in dat gesprek zou aanvoeren dat het ons beter lijkt als dat bedrag van €500.000 na die periode van twintig jaar in het compensatiefonds van de provincie terechtkomt. Ik denk dat dit voor de intenties van Libema geen verlies is.

De heer *De Boer* (GS;VVD): De opname van dit debat is het bewijs van de intentie van ons beiden.

Mevrouw *Slegers* (SP): Gezien het grote aantal ondertekenaars van deze motie denk ik dat het de intentie is van een groot deel van de Staten om erop aan te dringen dat het college een positieve prikkel inbouwt. Ik begrijp dat de dictie van de motie juridisch heel lastig is, maar is er misschien een mogelijkheid dat er een positieve prikkel wordt afgesproken met Libema? De gedeputeerde spreekt over vertrouwen, maar vertrouwen vind ik iets te licht. Kunnen wij daar tussenin gaan zitten? Kan de gedeputeerde iets zeggen over gesprekken met Libema waarin in ieder geval de intentie van de Staten wordt overgebracht dat er een prikkel komt om die periode van twintig jaar werkelijk actief te benutten?

De *voorzitter*: Het punt is duidelijk.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Ten tweede male is mijn antwoord “ja”.

De *voorzitter*: Daarmee komt een einde aan de beantwoording namens het college. Wij gaan meteen door met de tweede termijn.

De heer *Kouthoofd* (VVD): Voorzitter! Wij hebben de verschillende inbrengen gehoord alsmede de reactie van de gedeputeerde daarop. Gezien alle inspanningen van Libema en vanwege het feit dat dit fonds komt bovenop de compensatie die is afgesproken, vind ik het politiek en bestuurlijk onfatsoenlijk als wij als Staten willen beschikken over private middelen van een private partij die zelf heeft aangegeven zich tot het uiterste te zullen inspannen om binnen twintig jaar die compensatie

vorm te geven. Ik zou de ondertekenaars van motie M4 dan ook willen oproepen om deze motie terug te trekken.

De heer *Van Agtmaal* (CDA): Voorzitter! Ik dank onze gedeputeerde voor de zeer goede beantwoording.

Wij hebben de motie van de heer Van der Wel van de PvdD mede-ondertekend. De beantwoording geeft ons veel vertrouwen dat een en ander goed zal worden uitgevoerd. Wij trekken onze handtekening onder deze motie terug.

De voorzitter: De fractie van het CDA is niet langer mede-indiener van motie M4.

Mevrouw *Slegers* (SP): Voorzitter! Zoals tegenwoordig goed gebruik is, toont de SP zich een mooie middenpartij. Wij zijn het eens met de intenties van motie M4. Ik kan mij ook iets voorstellen bij de overwegingen van heer Kouthoofd van de VVD. Juridisch is de motie inderdaad lastig. Wij zitten er tussenin. Wij wensen de gedeputeerde alle energie en kracht toe om deze boodschap van de Staten aan Libema mee te geven.

Mevrouw *Kardol* (PVV): Voorzitter! O.a. tijdens werkbezoeken aan de Maashorst hebben wij gesproken over vertrouwen in ondernemers. Met motie M4 wordt dat vertrouwen totaal ingetrokken. Ik zie het als een motie van wantrouwen tegen Libema. Ik begrijp ook niet waarom een aantal partijen de indiening van deze motie steunt.

De heer *Wagemakers* (PvdA): Voorzitter! Zoals reeds gemeld, trekken wij onze motie M3 in op grond van de toezegging van de gedeputeerde. Dit betekent dat wij ons in de toekomst steeds de ruimte en het recht voorbehouden om vragen te stellen over vormen van natuurcompensatie vaak ver van het oorspronkelijke gebied.

Het moet niet gekker worden, voorzitter, maar het feit dat het inpassingsplan Beekse Bergen leidt tot een politieke verschuiving binnen deze Staten, is ten minste interessant te noemen.

Mevrouw *Klitsie* (D66): Voorzitter! Ik wil gedeputeerde De Boer bedanken voor zijn beantwoording. Ik vind het erg prettig te merken dat hij naar moties kijkt in de geest zoals deze bedoeld zijn en daarmee op een positieve manier omgaat. Ik bespeur vandaag echt een soort trendbreuk. Complimenten daarvoor!

Ik zou ook graag willen dat motie M4 van de Partij van de Dieren zo wordt behandeld. Het is als mede-indiener niet mijn bedoeling om de exploitatieovereenkomst open te breken. Het gaat meer om de vraag hoe wij juridisch kunnen borgen dat dit goed wordt afgehandeld. Wij willen namelijk wel dat over twintig jaar als ik in een bejaardenhuis zit en het dus niet meer meemaak, die natuur gecompenseerd is. Het gaat ons om de juridische borging en niet om vertrouwen of wantrouwen. Dat is niet aan de orde.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Klitsie. Wij spreken tegen die tijd wel eens af!

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Het is natuurlijk geenszins onze bedoeling geweest om onfatsoenlijk te zijn. Wij hebben de motie aangepast en vragen het college om in ieder geval de mogelijkheden na te gaan om dat juridisch te borgen.

Het bedrag van €500.000 is misschien ooit een suggestie geweest, maar is nu onderdeel van het contract. Daarmee is het niet meer vrijwillig. De gedeputeerde zegt dat het een geste van de ondernemer is, extra op wat hij al deed. Wij zijn het daarmee niet eens. Wij vinden dat de schade zo groot is dat dit bedrag van €500.000 wel degelijk nodig is. Daarom zijn wij van mening dat geborgd moet worden dat het bedrag ten goede komt aan de provincie als de ondernemer zijn verplichting niet nakomt, zodat de provincie kan proberen om die gronden ten zuiden van de Beekse Bergen te kopen. Dat is onze intentie, niets meer en niets minder.

De voorzitter: Het dictum van motie M4 is als volgt gewijzigd:

“verzoeken het college van Gedeputeerde Staten:

- *in samenspraak met de betrokken partners juridisch te borgen dat na de termijn van totaal 20 jaren eventueel overgebleven gelden worden afgestaan aan het provinciale compensatiefonds voor aankoop van gronden in de nabijheid van de Beekse Bergen, en gaan over tot de orde van de dag.”*

De *voorzitter*: Deze gewijzigde motie maakt onderwerp uit van beraadslaging en krijgt nr. M4a.

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Ik dank de heer Van der Wel voor het feit dat hij geprobeerd heeft de juiste oplossing te zoeken om in deze Staten zo breed mogelijk de juiste beslissing te kunnen nemen. Ik denk even na over de nieuwe formulering: “juridisch te borgen” in plaats van “de exploitatieovereenkomst aan te passen.” Volgens mij heb ik de Staten toegezegd dat ik zal bezien hoe ik met de betrokken partijen – de provincie, de gemeente en Libema – dit op een of andere manier zo kan borgen. Misschien is het wellicht ook iets voor de BMF om daarmee een laatste borging te kunnen realiseren. Nogmaals, de motie geeft ons de opdracht die inspanning te doen. Ik heb dat echter al toegezegd naar aanleiding van de eerder gestelde vragen.

De *voorzitter*: Kunt u iets duidelijker aangeven of u motie M4 ontraadt?

De heer *De Boer* (GS;VVD): Voorzitter! Volgens mij is de motie overbodig om de doodeenvoudige reden dat de toezegging die ik vanaf dit spreekgestoelte aan de Staten heb gedaan, overeenstemt met hetgeen hier op papier staat.

De heer *Van der Wel* (PvdD): De gedeputeerde heeft gelijk. De motie was niet overbodig maar nu wel. De toezegging is voldoende. Wij horen graag in de commissie hoe een en ander zich verder ontwikkelt. Wij trekken motie M4a in.

De *voorzitter*: Motie M4a is ingetrokken en maakt derhalve geen onderwerp van beraadslaging meer uit.

In stemming komt Statenvoorstel 09/12.

De heer *Kouthoofd* (VVD): Voor.

De heer *Van Agtmaal* (CDA): Voor.

Mevrouw *Slegers* (SP): Voor.

Mevrouw *Kardol* (PVV): Voor.

De heer *Wagemakers* (PvdA): Voor.

Mevrouw *Klitsie* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Tegen.

De heer *Krol* (50PLUS): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Tegen.

De heer *Kap* (OSN): Voor.

De *voorzitter*: Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA, de SP, de PVV, de PvdA, D66, 50PLUS en de OSN voor dit Statenvoorstel hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

Nummer 06/12

Oprichting Stichting Beheer Museumkwartier

De heer *Kouthoofd* (VVD): Voorzitter! Ter besluitvorming ligt voor ons Statenvoorstel 06/12A, de oprichting van een stichting voor de exploitatie van het vastgoed in het Museumkwartier. De provincie en de gemeente Den Bosch kiezen expliciet voor het op afstand plaatsen van het beheer van het vastgoed, omdat vastgoedbeheer geen kerntaak van de provincie is en de benodigde expertise niet bij de provincie aanwezig is. Wij kunnen deze opstelling van harte ondersteunen.

In het proces voorafgaand aan deze behandeling in de Staten hebben wij ons zeer kritisch opgesteld over de bepalingen in de oprichtingsakte van de

stichting. Onze zorgen betroffen met name de financiële risico's en het regelen van de governance. Een aantal zaken baarde ons zorgen. Wij hebben daarover uitgebreid vragen gesteld. De beantwoording riep weer vragen op. Een aantal onderliggende documenten bleek vertrouwelijk te zijn. Zij werden zeer terughoudend aan de commissieleden ter beschikking gesteld. Vervolgens raakte de VVD samen met andere partijen in een spiraal van dieper en dieper graven. Dat heeft o.a. geleid tot uitstel van de behandeling in de Staten. Wij betreuren het dat wij ons hebben laten verleiden tot graven op een dergelijk diepgaand technisch detailniveau. Dat moet in de toekomst niet meer gebeuren. Wij verkondigen immers altijd dat wij op hoofdlijnen willen besluiten, maar dan moet dat wel mogelijk zijn. Wij zijn van mening dat de manier waarop de gedeputeerde is omgegaan met de zorgen die in de commissie leefden, eraan bijgedragen heeft dat wij in een spiraal geraakt zijn. Ik zal daarop nog nader ingaan.

De heer *Hageman* (D66): Wat wil de heer Kouthoofd doen om zich hiertoe niet meer te laten verleiden? Hij heeft immers zelf al die detailvragen gesteld!

De heer *Kouthoofd* (VVD): Is het goed dat ik daarop later in mijn betoog terugkom?

De *voorzitter*: Vervolgt u uw betoog.

De heer *Kouthoofd* (VVD): Wij hadden een aantal zorgen over de zorgvuldigheid maar die zijn inmiddels weggenomen. Wij zijn het eens met GS dat de financiële risico's afdoende zijn afgedekt en voldoende beheersbaar zijn. Wij vragen nog wel aandacht voor de governance. De gedeputeerde heeft vandaag de kans om een aantal zaken duidelijk uit te leggen zodat wij het dossier eindelijk kunnen afsluiten. Het Museumkwartier moet door!

In de Memorie van Antwoord staat dat de stichting valt onder de Wet openbaarheid van bestuur. Vanuit verschillende bronnen wordt daaraan getwijfeld. Kan de gedeputeerde nog even

toelichten hoe het precies zit?

Er is veel te doen geweest over de governance. De hele commissie heeft gezegd dat de governance goed geregeld moet worden. Indien er in de toekomst exploitatieproblemen mochten ontstaan bij de stichting moeten PS vanuit hun controlerende rol de gedeputeerde tot verantwoording kunnen roepen. Nog belangrijker is dat de gedeputeerde dan moet kunnen ingrijpen via de raad van toezicht. Op welke wijze kan dit belang het beste worden geborgd? Vanuit de commissie zijn verschillende zienswijzen gekomen. Er is gesproken over een provinciale vertegenwoordiging in de persoon van een ambtenaar, een Statenlid of een gedeputeerde in de raad van toezicht. In de jongste Memorie van Antwoord wordt gesproken over een persoon die door GS wordt voorgedragen voor de raad van toezicht op basis van een profielschets die voorafgaand aan de voordracht wordt voorgelegd aan de fractievoorzitters. Inmiddels is ons duidelijk geworden dat het hier gaat om een standaardprocedure die binnen de provincie geldt voor aanstellingen. Ook is ons duidelijk geworden dat bij aftreden van die persoon de provincie een opvolger voordraagt aan de raad van toezicht. Dit wordt niet geregeld in de oprichtingsakte want het betreft een interne procedure van de provincie. Dit hadden wij vanaf het begin willen horen uit de mond van de gedeputeerde maar dat komt nu pas naar boven en bovendien langs andere wegen. Wellicht is dit voor een ervaren bestuurder als gedeputeerde Van Haaften zo vanzelfsprekend dat het niet in haar is opgekomen om dit uit te leggen. Zij heeft toegekeken terwijl de commissie alle betreffende stukken van stal heeft gehaald om uiteindelijk tot deze conclusie te komen. De stukken naar de letter lezend is bij de commissieleden de indruk ontstaan dat er een zichzelf in stand houdend orgaan werd neergezet waarop GS geen enkele invloed meer zouden hebben. Waarom is de gedeputeerde niet eerder in staat geweest om duidelijk aan te geven hoe de relatie tussen GS en de provinciale vertegenwoordiger geregeld is?

Wij willen voorkomen dat de door ons gewaardeerde provinciale ambtenaren in een positie worden gemanoevreerd dat de schijn van

belangenverstrengeling ontstaat. Kan de gedeputeerde toezeggen dat in de profielschets wordt opgenomen dat de provinciale vertegenwoordiger geen belangen mag hebben in de cultuursector? Het is in dit geval beter om te denken aan een ambtenaar uit de sector middelen.

Het gaat ons bij dit soort constructies om de controleerbaarheid en de zorgvuldigheid. Dit zijn wij aan de Brabantse burgers verplicht.

De heer *Hageman* (D66): Voorzitter! Ik heb nog geen antwoord gekregen hoe de heer Kouthoofd de verleiding denkt te weerstaan om wederom in detail te treden? Ook in zijn beantwoording noemt hij weer een aantal detailpunten. Hij vindt het antwoord van de gedeputeerde niet voldoende. Dat hangt een beetje boven de markt! Maar is het eigenlijk geen kwestie van vertrouwen?

De heer *Kouthoofd* (VVD): Dat zou ik zo niet willen zeggen. De beantwoording was wel goed, maar deze vraag is niet beantwoord. Ik kan de vraag van de heer Hageman pas goed beantwoorden na het antwoord van de gedeputeerde. Wij zijn niet van plan om in de toekomst diep te graven als dat niet strikt nodig is.

De heer *Hageman* (D66): Dat neem ik aan, maar kennelijk vindt de heer Kouthoofd het nu wel nodig en andere partijen vinden dat minder nodig. Wat gaan wij doen om te voorkomen dat er detailinformatie nodig is om misschien vanzelfsprekende dingen te bewijzen?

De heer *Kouthoofd* (VVD): Wij zouden kunnen kijken hoe wij de vragen scherper formuleren.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Voorzitter! Volgens de heer Kouthoofd hebben wij niet de goede antwoorden gekregen omdat wij niet de goede vragen hebben gesteld. Dat klopt toch? Hij trekt dus het boetekleed aan en zegt dat de commissie dit zelf heeft veroorzaakt?

De heer *Kouthoofd* (VVD): Ik heb gezegd dat wij het betreuren dat wij het op deze manier hebben gedaan. Wat wil de heer Van Liempd nog meer

van mij horen?

De heer *Van Liempd* (PvdA): Ik zit nog een beetje bij de gedachten van het Statenweekend. Wat kunnen wij doen om dit in de toekomst te voorkomen? Kan de gedeputeerde daar iets aan doen? Of kan het college iets doen in het kader van het aanleveren van stukken?

De *voorzitter*: De verwijzing naar het Statenweekend suggereert dat wij hier een puntje cultuurverandering te pakken hebben. Die discussie kunnen wij beter op een ander moment voeren.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Daar wil ik het nu helemaal niet over hebben, voorzitter.

De heer *Burger Dirven* (VVD): Voorzitter! Wij willen duidelijk maken dat wij de goede vragen gesteld hebben. Wij hebben echter pas in een later stadium de juiste antwoorden gekregen en niet in eerste instantie. Daarom zijn wij doorgegaan om de juiste antwoorden op de goed gestelde vragen te krijgen. Dat is ook het leermoment dat wij aan het college willen meegeven: hoe kunnen wij dat in de toekomst voorkomen?

De heer *Breninkmeijer* (CDA): Voorzitter! Ik kan kort zijn. Wij staan achter dit voorstel. Wij vinden en vonden dat dit vanaf het begin heel goed is onderbouwd. Wij kunnen dan ook in dezen de fractie van de VVD niet volgen. Zij heeft in de commissie excuses aangeboden voor haar gedrag en komt dan hier opnieuw met vragen. Dat past niet naar ons idee. Wij vinden dat de gedeputeerde de gestelde vragen goed heeft beantwoord, ook in de Memorie van Antwoord. Als de VVD-fractie vindt dat zij haar boekje te buiten gegaan is met het stellen van die vragen, daarmee te veel in detail is getreden en het voorstel niet op hoofdlijnen heeft gezien zoals mijn fractie dat vanaf het begin wel heeft gedaan, is een herhaling van die vragen niet op haar plaats.

De heer *Burger Dirven* (VVD): Er is geen sprake van dat wij excuses hebben aangeboden. Wij hebben

gevraagd waarom het proces gegaan is zoals het is gegaan, niks meer en niks minder, en die vraag hebben wij hardop uitgesproken.

De heer *Brenninkmeijer* (CDA): Ik heb de heer Kouthoofd horen zeggen dat hij de wijze waarop zijn fractie dit heeft ingestoken in de commissie zeer betreurt. Ik kan dat onderschrijven. Ik denk dat dit niet de goede gang van zaken is. Wij besturen immers op hoofdlijnen en gaan niet in op dergelijke details. Het is uw goed recht om vragen te stellen, mijnheer Burger Dirven, maar u geeft zelf al aan dat u daar een leermoment te pakken hebt gehad met te veel in detail te zijn getreden.

De *voorzitter*: Ik stel voor om deze discussie nu te sluiten.

De heer *Brenninkmeijer* (CDA): Het punt van de vertegenwoordiging is ook in de commissie aan de orde geweest. In de Memorie van Antwoord wordt ervan uitgegaan dat wij bedoelden dat er Statenleden plaats zouden moeten nemen in de raad van toezicht. De CDA-fractie heeft nadrukkelijk ervoor gepleit dat het een bestuurder moet zijn, dus een wethouder en een gedeputeerde. Ik hoor hierover graag de mening van de gedeputeerde.

De *voorzitter*: Ik begrijp dat de SP afziet van het woord.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Sprekend over een cultuurumslag, wij hebben een heel klein beetje de indruk dat er al redelijk veel details besproken zijn over dit voorstel. Wij willen een begin maken met de cultuurumslag door hier het woord niet over te voeren. Het is voldoende besproken!

De heer *Kerkhoff* (PVV): Voorzitter! Het is vervelend als je de zoveelste spreker in de rij bent. Ik stel voor dat u eens een omgekeerde volgorde hanteert, want de VVD heeft bijna al het gras voor onze voeten weggemaaid.

De heer *Heijmans* (SP): Dan bent u later aan de

beurt, mijnheer Kerkhoff.

De heer *Kerkhoff* (PVV): Ik had zo'n leuk verhaal maar dat moet ik nu helemaal anders gaan vertellen.

De *voorzitter*: Ik stel voor dat u gewoon begint.

De heer *Kerkhoff* (PVV): Voorzitter! Ik zal niet herhalen hoe het proces is verlopen. De heer Kouthoofd heeft terecht gezegd dat je daar niet vrolijk van werd. Als je dan een Memorie van Antwoord van 167 pagina's krijgt terwijl die niet nodig was, vraag je je af wat wij met z'n allen aan het doen zijn. Maar dit terzijde!

Het gaat om een belangrijk project. In de verbouwing alleen al is €47 mln. geïnvesteerd. Er gaat jaarlijks 8,5 ton doorheen, voor een belangrijk deel vanwege het in stand houden van provinciale subsidies. Laten wij ons dat goed realiseren. Dan mag je toch eisen dat er bepaalde zekerheden worden ingebouwd.

De gedeputeerde zegt op 10 februari heel nadrukkelijk dat het allemaal goed moet worden geregeld. Ik citeer haar. Dan mogen PS ook eisen dat een aantal dingen goed wordt geregeld. Wij hebben gepleit voor het invoegen van de WOB (Wet openbaarheid van Bestuur). In de Memorie van Antwoord van 20 maart staat dat het onder de WOB valt. Ik heb er de statuten op nagelezen en wat is het: het is een stichting voor het exploiteren en beheren van het vastgoed. Het is niets anders. Het is geen stichting die van invloed is op of met openbaar gezag is bekleed. Dit is een essentieel verschil in de WOB. Ik heb de wet hier bij mij. Nogmaals, de WOB is op deze stichtingsvorm niet van toepassing. Daarom verzoeken wij GS een WOB-bepaling in de statuten op te nemen. Dan hebben wij die zekerheid en kunnen wij altijd invloed uitoefenen op deze belangrijke stichting. Wij dienen daartoe een motie in.

De *voorzitter*: Door het lid Kerkhoff wordt de volgende motie voorgesteld:

“Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 30 maart 2012 ter bespreking van het

Statenvoorstel 06/12: "Oprichting Stichting Beheer Museumkwartier",

constaterende dat:

- de provincie Noord-Brabant en de gemeente 's-Hertogenbosch gezamenlijk een stichting willen oprichten onder de naam Stichting Beheer Museumkwartier 's-Hertogenbosch die als doel heeft het exploiteren en beheren van het vastgoed in het Museumkwartier 's-Hertogenbosch en het verrichten van alle handelingen die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk zijn;
- een stichting die wordt opgericht door een bestuursorgaan niet automatisch de status heeft van een bestuursorgaan;
- een stichting alleen een bestuursorgaan kan zijn wanneer zij 'met openbaar gezag is bekleed', zoals neergelegd in artikel 1:1, eerste lid, aanhef en onder b, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb);
- aan de op te richten stichting geen overheidstaak wordt opgedragen en dat evenmin publiekrechtelijke bevoegdheden worden toegekend;

overwegende dat:

- de op te richten stichting een aanzienlijk in vastgoed geïnvesteerd bedrag gemeenschapsgelden gaat exploiteren en beheren;
- GS of het college van de gemeente 's-Hertogenbosch geen opdrachten of aanwijzingen kunnen geven ten aanzien van de exploitatie en beheer van het onderhavige vastgoed en de geïnvesteerde gemeenschapsgelden;
- het publiek belang van de op te richten stichting en de functie daarvan zoals vastgelegd in de doelstellingen van deze stichting niet als voldoende kunnen worden beschouwd om openbaar gezag aan te nemen;
- de jurisprudentie bij vergelijkbare gevallen uitwijst dat de op te richten stichting niet als bestuursorgaan kan worden aangemerkt en derhalve niet onder de WOB valt;
- de vraag kan worden gesteld of deze situatie past bij de met de WOB beoogde transparantie van overheidsbesluitvorming, zeker wanneer de op te richten stichting beslist over de exploitatie en het beheer van publieke middelen;
- de WOB is geschreven met de bedoeling om goede en democratische bestuursvorming te bevorderen;

spreeken uit dat:

- het algemene belang van de openbaarheid van informatie zeer zwaar weegt en derhalve geborgd dient te zijn in de op te richten stichting;
- en dragen het college op:

- er zorg voor te dragen dat er een WOB-bepaling wordt opgenomen in de statuten van de op te richten Stichting Beheer Museumkwartier 's-Hertogenbosch, en gaan over tot de orde van de dag."

De voorzitter: Deze motie maakt onderwerp van beraadslaging uit. Zij krijgt nr. M5.

De heer Van Liempd (PvdA): Voorzitter! Er is inderdaad duidelijk te veel gezegd over dit onderwerp. Dat heeft te maken met de wijze waarop de stukken zijn aangeboden. Laten wij daarvan leren.

Het probleem voor mijn partij zit in de risicoanalyse die in dit stuk gemaakt is. In een risicoanalyse wordt beschreven wat er fout kan gaan, wat de kans is dat het fout gaat en wat je doet om te voorkomen dat het fout gaat. Aan die laatste acties ontbreekt het ondanks de suggesties die door onze fractie zijn gedaan. Ik concludeer dat het niet benoemen van deze acties een bewuste keuze is van het college omdat het daaraan geen behoefte gaan. Mocht het fout gaan, dan is duidelijk bij wie wij zullen aankloppen. Natuurlijk hopen wij van harte dat het niet gebeurt.

In de toekomst hebben wij graag een deugdelijke risicoanalyse. Dan gaat de discussie over de inhoud en zijn wij sneller klaar.

De heer Hageman (D66): Voorzitter! Volgens mijn fractie zijn de meest relevante zaken naar tevredenheid besproken. Er blijft één puntje over. Daarvoor dienen wij samen met GroenLinks, de PVV en de PvdA een amendement in. De kern van dat amendement is dat de ondertekenaars van mening zijn dat in het voorliggende besluit geen waardeoordelen thuishoren over het al of niet adequaat zijn van de door GS verstrekte informatie of over de vraag of PS vinden dat zij optimaal geïnformeerd zijn. Dit staat los van de filosofische vraag of je ooit met zekerheid kunt stellen dat je adequaat geïnformeerd bent.

De voorzitter: Door de leden Hageman, mw. Brunklaus, Kerkhoff en Van Liempd wordt het volgende amendement voorgesteld:

“Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 30 maart 2012, behandelend de Oprichting Stichting Beheer Museumkwartier,

overwegende dat:

- *een besluit zakelijk geformuleerd dient te zijn zonder waardeoordelen;*

besluiten:

het vierde gedachtestreepje te vervangen door:

- *overwegende dat de commissie Cultuur en Samenleving respectievelijk Provinciale Staten, overeenkomstig de met Provinciale Staten gemaakte afspraken, in staat zijn gesteld om wensen en bedenkingen kenbaar te maken met betrekking tot het voorgenomen besluit van Gedeputeerde Staten.”*

De voorzitter: Dit amendement maakt onderwerp van beraadslaging uit. Het krijgt nr. A1.

Mevrouw Brunklaus (GroenLinks): Voorzitter! Ik was eigenlijk van plan niet het woord te voeren. Wij waren het van meet af aan eens met het voorstel. Ik ben heel blij dat de VVD heeft aangegeven niet meer zo in details te zullen gaan. Ik was onaangenaam verrast door alle bijlagen die wij nagestuurd kregen. Dat behoort immers niet tot ons werk als Statenleden. Wij vinden de gekozen constructie goed. Wij zijn het helemaal eens met het voorstel.

Als een van de weinige Statenleden ben ik daar op werkbezoek geweest en ik heb gezien dat er een prachtig museumcomplex wordt gebouwd. De VVD was er ook. Het complex is echt fantastisch! Ik wens GS sterkte met de verdere uitvoering.

De heer Van der Wel (PvdD): Voorzitter! Ik sluit mij aan bij de woorden van mevrouw Brunklaus van GroenLinks.

De heer Kap (OSN): Voorzitter! Ik sluit mij aan bij de woorden van de heer Heijmans van de SP.

Mevrouw Van Haafden-Harkema (GS;CDA): Voorzitter! Ik dank degenen die even memoereerden dat wij samen met de gemeente Den Bosch een geweldig complex aan het bouwen zijn in de binnenstad van Den Bosch. Hoe kunnen wij het beheer van het vastgoed zodanig regelen dat

mensen die daartoe toegerust zijn, straks hun werk goed kunnen doen? De vraag is of wij in het traject naar deze besluitvorming de goede vragen hebben gesteld en elkaar de goede antwoorden hebben gegeven. Ik geloof te mogen opmerken dat wij van beide kanten in een leerproces zitten. De vragen zijn zo goed mogelijk gesteld en wij hebben zo goed mogelijk antwoord gegeven. Soms bleek dat er nog een vraag achter een vraag zat. Wij zullen samen de vragen steeds scherper moeten formuleren.

Er is gevraagd of wij kunnen garanderen dat de provinciale ambtenaar die plaatsneemt in de raad van toezicht geen belangen in de cultuursector heeft. Natuurlijk, voor ambtenaren gelden integriteitsafspraken en die zijn hier zeker van toepassing.

Naar mijn idee staat in de notitie heel duidelijk verwoord hoe de zeggenschap is geregeld, hoe de financiële situatie doorgerekend is, dat er sprake is van een positief saldo en hoe wij dat zullen bestemmen.

De vraag van de heer Kerkhoff of de stichting valt onder de WOB is best een lastige vraag. Wij hebben gezocht naar het goede antwoord. Volgens onze juridische adviseurs valt deze stichting inderdaad onder de WOB. Naar mijn mening is de vraag achter de vraag echter of alle relevante stukken van deze stichting opvraagbaar zijn. Via de vertegenwoordiging in de raad van toezicht zijn de Staten betrokken. Zij kunnen vragen stellen en alle financiële stukken die daar passeren opvragen en ons daarop aanspreken.

De heer Kerkhoff (PVV): Nogmaals, voorzitter, deze stichting valt niet onder de WOB. Er zijn meer voorbeelden in ons land van bijna 100% gesubsidieerde instellingen die zich ombouwen naar een stichting, met als gevolg dat een buitenstaander daarop bijna geen invloed meer heeft. Wij kunnen de informatie krijgen maar burgers kunnen ook vragen stellen en die worden met deze constructie buitengesloten.

Mevrouw Van Haafden-Harkema (GS;CDA): Volgens mij kunnen die burgers via u als volksvertegenwoordigers alle informatie opvragen. Er is niets dat

niet bij hen kan komen.

De heer *Kerkhoff* (PVV): Dat is een leuke opmerking, maar er wonen hier 2,5 mln. mensen. Als ik die allemaal op mijn dak moet krijgen voor dit soort zaken, zal ik hier moeten gaan slapen!

De *voorzitter*: U zou van harte welkom zijn, mijnheer Kerkhoff, daar niet van.

Mevrouw *Van Haafden-Harkema* (GS;CDA): Precies, voorzitter.

Ik denk dat ik de gestelde vragen heb beantwoord. Wij zullen de opmerkingen van de leden meenemen bij de afhechting van dit traject. De Staten hebben vandaag de gelegenheid om wensen en bedenkingen in te dienen. Wij nemen de inbrengen zeker mee.

Motie M5 vindt het college overbodig. Amendement A1 willen wij graag overnemen omdat het de besluitvorming duidelijker verwoordt.

De heer *Kerkhoff* (PVV): Voorzitter! Gezien de opmerkingen van de gedeputeerde over de WOB trek ik mijn motie M5 in en dien in plaats daarvan een amendement in om de WOB toch in de statuten te fietsen. Ik heb precies aangegeven waar dit kan in de teksten.

De *voorzitter*: Motie M5 is ingetrokken en maakt derhalve geen onderwerp van beraadslaging meer uit.

Door het lid Kerkhoff wordt het volgende amendement voorgesteld:

“Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 30 maart 2012 ter bespreking van Statenvoorstel 06/12: "Oprichting Stichting Beheer Museumkwartier", constaterende dat:

- de provincie Noord-Brabant en de gemeente 's-Hertogenbosch gezamenlijk een stichting willen oprichten onder de naam Stichting Beheer Museumkwartier 's-Hertogenbosch, die als doel heeft het exploiteren en beheren van het vastgoed in het Museumkwartier 's-Hertogenbosch en het verrichten van alle handelingen die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of*

daartoe bevorderlijk zijn;

- een stichting die wordt opgericht door een bestuursorgaan niet automatisch de status heeft van een bestuursorgaan;*
- een stichting alleen een bestuursorgaan kan zijn wanneer zij 'met openbaar gezag is bekleed', zoals neergelegd in artikel 1.1, eerste lid, aanhef en onder b, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb);*
- aan de op te richten stichting geen overheidstaak wordt opgedragen en dat evenmin publiekrechtelijke bevoegdheden worden toegekend;*

overwegende dat:

- de op te richten stichting een aanzienlijk in vastgoed geïnvesteerd bedrag gemeenschapsgelden gaat exploiteren en beheren;*
- GS of het college van B en W van de gemeente 's-Hertogenbosch geen opdrachten of aanwijzingen kunnen geven ten aanzien van de exploitatie en beheer van het onderhavige vastgoed en de geïnvesteerde gemeenschapsgelden;*
- het publiek belang van de op te richten stichting en de functie daarvan zoals vastgelegd in de doelstellingen van deze stichting niet als voldoende kunnen worden beschouwd om openbaar gezag aan te nemen;*
- de jurisprudentie bij vergelijkbare gevallen uitwijst dat de op te richten stichting niet als bestuursorgaan kan worden aangemerkt en derhalve niet onder de WOB valt;*
- de vraag kan worden gesteld of deze situatie past bij de met de WOB beoogde transparantie van overheidsbesluitvorming, zeker wanneer de op te richten stichting beslist over de exploitatie en het beheer van publieke middelen;*
- de WOB is geschreven met de bedoeling om goede en democratische bestuursvorming te bevorderen;*
- het algemene belang van de openbaarheid van informatie zeer zwaar weegt en derhalve geborgd dient te zijn in de op te richten stichting;*

besluiten:

in het ontwerpbesluit "Besluit tot oprichting van de Stichting Museumkwartier" de slotzin "besluiten tot oprichting van de Stichting Beheer Museumkwartier" te wijzigen in:

"besluiten tot oprichting van de Stichting Beheer Museumkwartier en in de statuten vast te leggen dat deze Stichting zich in het kader van de WOB zal beschouwen als een instelling waarop de WOB van toepassing is (artikel 1.a, lid c van de WOB) en dus informatieplichtig is."

De *voorzitter*: Dit amendement maakt onderwerp van beraadslaging uit en krijgt nr. A2.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Voorzitter! Ik wil even ingaan op het amendement van de PVV. Wij hechten aan een zo groot mogelijke openheid rondom deze stichting. De gedeputeerde zei zojuist dat burgers altijd via de Staten om informatie kunnen vragen. Dat is niet de weg die wij voorstaan voor de burgers. Ik hoor graag van de gedeputeerde welke bezwaren zij heeft tegen het opnemen in de statuten van de stichting van de in dit amendement voorgestelde bepaling. Baat het niet, het schaadt ook niet!

De heer *Hageman* (D66): Voorzitter! Wij danken de gedeputeerde dat zij ons amendement overneemt.

Mevrouw *Van Haafden-Harkema* (GS;CDA): Voorzitter! Ik kan eigenlijk niet anders doen dan mijn opmerkingen herhalen over de vraag of de stichting onder WOB valt. Wij hebben de opmerkingen van de heer Kerkhoff goed gehoord. Wij beschouwen dat als een bedenking waarnaar wij nadere studie kunnen verrichten. Tot nu toe zeggen onze juridische adviseurs dat deze stichting wel onder de WOB valt en alle informatie die nodig is, opgevraagd kan worden via de provincie of de gemeente als oprichters en instandhouders van de stichting. De stichting kan dus daarover bevraagd worden en moet alles beschikbaar stellen.

De heer *Kerkhoff* (PVV): Op grond van dit antwoord adviseer ik de gedeputeerde het gewoon op te nemen in de statuten. Ik zou de juristen trouwens nog eens diep in de ogen kijken. Volgens mij moeten zij gewoon naar huis gestuurd worden. Nogmaals, ik kan u verzekeren dat wij dit goed uitgezocht hebben. Wij hebben de jurisprudentie erop nagekeken. Neem het gewoon op, dan zijn wij daarvan af!

Mevrouw *Van Haafden-Harkema* (GS;CDA): Voorzitter! Ik denk dat ik dit punt voldoende beantwoord heb. Ik wil nog even een kleine correctie maken bij mijn

opmerkingen over amendement A1. Ik geloof dat ik helemaal niet mag zeggen dat wij dat overnemen, ik moet zeggen dat wij positief adviseren. In het amendement staat: “het vierde gedachtestreepje te vervangen door” dat moet zijn: “het vijfde gedachtestreepje te vervangen door.”

De heer *Van Liempd* (PvdA): Voorzitter! Ik heb een vraag gesteld en die is niet beantwoord, namelijk wat het bezwaar is om het wel op te nemen.

Mevrouw *Van Haafden-Harkema* (CDA): Zoals het nu in het amendement is verwoord, zou de stichting zelf bepalen dat zij onder de WOB valt. Zo werkt het niet. De WOB bepaalt wat onder die wet valt. Volgens mij is de voorgestelde werkwijze niet goed. Ik wil dat even nader uitzoeken.

De heer *Kerkhoff* (PVV): Voorzitter! De notaris regelt de statuten. De stichting doet helemaal niets. Zij bestaat ook nog niet. Het kan gewoon in de statuten worden opgenomen. Dan is er niets aan de hand en staat het erin. Ik begrijp deze opmerking van de gedeputeerde echt niet. Zij moet haar juristen goed raadplegen.

Mevrouw *Van Haafden-Harkema* (GS;CDA): Voorzitter! Ik heb de heer Kerkhoff toegezegd dat wij zijn opmerking meenemen als bedenking zodat wij in de route naar de oprichting van de stichting dit punt kunnen bespreken met onze juristen.

In stemming komt amendement A1.

De heer *Kouthoofd* (VVD): Voor.

De heer *Breninkmeijer* (CDA): Tegen. Voorzitter. Wij vinden dit amendement overbodig.

Mevrouw *Roozen* (SP): Tegen.

De heer *Kerkhoff* (PVV): Voor.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Voor.

De heer *Hageman* (D66): Voor.

Mevrouw *Brunklaus* (GroenLinks): Voor.

De heer *Krol* (50PLUS): Voor.

De heer *Kap* (OSN): Voor.

De *voorzitter*: De fractie van de PvdD is afwezig. Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, de PVV, de PvdA, D66, GroenLinks, 50PLUS en de OSN voor dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat het is aangenomen.

In stemming komt amendement A2.

De heer *Kouthoofd* (VVD): Tegen.
Voorzitter. Wij vertrouwen op de woorden van de gedeputeerde.

De heer *Breninkmeijer* (CDA): Tegen.
Voorzitter. Wij vragen ons af of het mogelijk is om een amendement te betrekken bij wensen en bedenkingen. Wij zijn blij met de toezegging van de gedeputeerde.

Mevrouw *Roozen* (SP): Tegen.

De heer *Kerkhoff* (PVV): Voor.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Voor.
Voorzitter. Aangezien het amendement het toch niet gaat halen, kunnen wij het als een motie beschouwen waarmee wij het college oproepen om dit goed te regelen. Ik kan op dit moment juridisch niet goed overzien wat waar is, want ik hoor twee verhalen.

De heer *Hageman* (D66): Tegen.
Voorzitter. Wij ondersteunen zeker de strekking van dit amendement en zullen kijken hoe dit wordt uitgewerkt.

Mevrouw *Brunklaus* (GroenLinks): Tegen.
Voorzitter. Ook wij ondersteunen de strekking maar vinden de toezegging van de gedeputeerde voldoende.

De heer *Krol* (50PLUS): Tegen.
Wij zijn tegen met dezelfde stemverklaring als GroenLinks.

De heer *Kap* (OSN): Tegen.
Voorzitter. Ook wij zijn tegen met dezelfde stemverklaring als GroenLinks.

De *voorzitter*: De fractie van de PvdD is afwezig. Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de VVD, het CDA, de SP, D66, GroenLinks, 50PLUS en de OSN tegen dit amendement hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is verworpen.

In stemming komt het gewijzigde Statenvoorstel 06/12.

De heer *Kouthoofd* (VVD): Voor.

De heer *Breninkmeijer* (CDA): Voor.

De heer *Heijmans* (SP): Voor.

De heer *Kerkhoff* (PVV): Voor.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Voor.

De heer *Hageman* (D66): Voor.

Mevrouw *Brunklaus* (GroenLinks): Voor.

De heer *Krol* (50PLUS): Voor.

De heer *Kap* (OSN): Voor.

De *voorzitter*: De fractie van de PvdD is afwezig. Ik constateer dat dit Statenvoorstel met algemene stemmen is aangenomen.

De vergadering wordt van 11.15 uur tot 11.30 uur geschorst.

Nummer 12/12

Deelname provincie aan oprichting Stichting Eindhoven/Brabant 2018

De heer *Burger Dirven* (VVD): Voorzitter! Vandaag

besluiten wij in onze Staten over de uitvoeringsorganisatie voor het project Brabant Culturele Hoofdstad 2018. Dit gebeurt samen met de B-5 BrabantStadsteden. De uitvoeringsorganisatie krijgt gestalte in de vorm van een stichting.

Wij wensen allereerst het belang van 2018 Brabant Culturele Hoofdstad te onderstrepen. 2018 Brabant staat voor een culturele impuls in Brabant, niet alleen als voeding voor de geest maar tevens als voorwaarde voor een goed woon- en leefklimaat en voor een economisch investeringsklimaat. Brabant dient aantrekkelijk te zijn voor haar inwoners en voor de huidige en toekomstige investeerders; 2018 Brabant draagt daaraan bij. Dat 2018 Brabant niet alleen een enorme culturele impuls zal zijn maar ook een economische blijkt uit het revoluerend karakter van de bijdragen van de B-5 steden en van de provincie Noord-Brabant. Uit onderzoek van de aan de universiteit van Tilburg verbonden hoogleraar professor dr. Richards blijkt dat de totale economische impact gemiddeld twee keer zo groot is als de totale investering in het programma. Koplopers als Liverpool en andere steden zijn erin geslaagd een totale economische impact van €1 mld. te behalen bij een investering van €200 mln., een factor vijf! De conclusie van het onderzoek is dan ook: hoe groter de investering en hoe beter het programma, hoe groter en duurzamer de opbrengsten. Niet alleen economisch rendement, maar vooral de culturele, sociale en imago-impact is hierbij van belang. De successen van Antwerpen, Lille en Liverpool laten dit zien.

Terug naar de stichting. In dit stadium mogen wij als Staten op grond van de Provinciewet wensen en bedenkingen kenbaar maken. GS spreken in hun Memorie van Antwoord van 20 maart 2012 over een kleine formele stap in de randvoorwaardelijke sfeer van dit project. Dit onderdeel in de Memorie van Antwoord zien wij toch anders. De stap die wij op dit moment nemen is juist dé belangrijke stap die de weg naar 2018 Brabant mogelijk maakt en waarin de governance wordt geregeld. Dat blijkt ook uit de uitnodigingsbrief voor deze vergadering. Daarin staat over dit agendapunt dat het een belangrijke stap is in de inrichting van het beheer van de

uitvoeringsorganisatie voor het project 2018. Kan de gedeputeerde uitleggen wat het nu is? Is het een kleine stap? Is het een belangrijke stap? En waarom?

Wij zien de stichtingsvorm als een juiste entiteit voor de uitvoeringsorganisatie. Daarmee wordt tevens bewerkstelligd dat de stichting op grond van de EU-regeling inzake Culturele Hoofdstad artistiek-inhoudelijk los van de overheid kan opereren. Dit betekent dat de governance goed geregeld dient te zijn, te meer omdat er €100 mln. Gemeenschapsgeld wordt geïnvesteerd. Omwille van effectieve besluitvorming is het belangrijk dat de stichting zelfstandig kan opereren. De beoogde constructie, te weten directie, bestuur en raad van toezicht, vindt mijn fractie een goede constructie. Laat de deskundigen en de bestuurders in de raad van toezicht vooral gaan voor het ultieme doel: het behalen van de titel Culturele Hoofdstad!

Betekent dit nu dat wij als Staten geen toezicht meer kunnen houden? Wij hebben daarover onze zorgen uitgesproken. Wij willen dat het goed geregeld wordt. De Memorie van Antwoord van 20 maart 2012 heeft onze zorgen weggenomen.

Het gaat hier om een bijzondere stichting met een bijzonder doel. Mede vanwege de behoefte om grip te hebben op essentiële niet artistieke besluiten is er na overleg met de landsadvocaat Pels Rijcken gemotiveerd afgeweken van de code cultural governance. GS kunnen optimaal verantwoordelijk worden gehouden voor genomen besluiten in de raad van toezicht en dienen daarover verantwoording af te leggen aan PS wanneer PS daarom vragen, zo blijkt uit de Memorie van Antwoord. Artikel 11.2 van de statuten bepaalt welke zaken aan de bestuurlijk-politiek ingestelde raad van toezicht moeten worden voorgelegd. Wanneer deze zaken verplicht aan de gedeputeerde worden voorgelegd, is deze informatie bij GS bekend. De Staten kunnen GS hierover bevragen.

Krachtig vinden wij in de Memorie van Antwoord de tegemoetkoming van GS na consultatie met de landsadvocaat om een commissie van raads- en Statenleden ten dienste van de raad van toezicht of het bestuur mogelijk te maken. Ook al dienen GS dit nog aan de stuurgroep voor te leggen, het laat

zien dat GS er alles aan doen om vertrouwen en samenwerking met de Staten en gemeenteraden vorm te geven. Daarmee verdient het college van GS ook ons vertrouwen. In dat kader vragen wij hoe GS staan tegenover het verzoek om de Staten tweemaal per jaar goed en actief te informeren over de voortgang van de stichting en de besteding van de middelen?

In de statuten is ruimte voor maximaal elf leden van de raad van toezicht. Telt u met mij mee: vijf plaatsen voor de cultuurwethouders van de B-5 steden, één voor de gedeputeerde cultuur, één voor de bestuurlijke kartrekker de heer Rombouts, één voor de vaandeldrager de heer Van der Donk en drie voor externe kandidaten; totaal elf. Gisteravond bereikte ons met een raadsinformatiebrief van de gemeente Eindhoven het nieuws dat de heer Van Gijzel tevens zitting zal nemen in de raad van toezicht. Aan de gemeenteraad van Eindhoven wordt gevraagd ermee in te stemmen dat hij lid zal worden van de raad van toezicht. Daarmee komt het aantal zetels in de raad van toezicht op twaalf. Statutair klopt dit niet. Gaat er iemand uit, of wordt het aantal aangepast? Kan de gedeputeerde aangeven hoeveel statutaire zetels er zijn en wat er in de stuurgroep is afgesproken over het lidmaatschap van de heer Van Gijzel in de raad van toezicht?

Inmiddels zijn er diverse normen voorbijgekomen voor de salariëring c.q. de beloning: de wethoudersnorm, de gedeputeerdenorm, de balkenendenorm, 0,8 x de balkenendenorm, de romboutsnorm, de ministernorm, de Brabantnorm als naamvariant op het ministersalaris. Mogelijk heeft het college zelf nog andere normen gehoord. Wij wensen als maximale beloning voor iedereen, medewerkers, directie, bestuur en toezichthouders van door de provincie gesubsidieerde instellingen, waaronder de Stichting Eindhoven/Brabant 2018 komt te vallen, één norm te hanteren, namelijk de norm zoals die t.z.t. zal worden vastgelegd in de gewijzigde algemene subsidieverordening. Hiertoe loopt op verzoek van de commissie EZB nog een onderzoek van GS. Het gaat hier om de balkenendenorm of de Brabantnorm. Ik verheer niet dat mijn fractie opteert voor de landelijke norm. Hiertoe wordt dadelijk door het CDA mede

namens ons en de fractie van de SP een motie ingediend. Let wel, de norm bepaalt het maximum. Dat hoeft niet te betekenen dat dit maximum daadwerkelijk wordt toegekend. Het kan ook lager zijn. Het is aan de deskundigheid van de raad van toezicht om deze afwegingen te maken. Ik teken daarbij aan dat PS altijd alle financiële zaken kunnen navragen bij GS en dus altijd kunnen controleren. Ik verwijs naar artikel 11.2 van de statuten.

De voorzitter: U hebt nog een halve minuut.

De heer Burger Dirven (VVD): Dat gaat lukken, voorzitter.

Wij vinden het belangrijk dat hiermee openheid en transparantie geborgd zijn. Wij hebben echter nog wel een vraag aan GS. In de Memorie van Antwoord staat dat de directie is voorzien op een halve fte artistiek en één fte zakelijk. Betekent dit dat met het budget voor de zakelijke en voor de artistieke directie onderling kan c.q. zal geschoven worden?

Rest mij deze termijn af te sluiten met de volgende belangrijke overweging aan de Staten. Waar nu voor- en tegenstanders van 2018 brabant nu lijnrecht tegenover lijken te staan, zou ik ertoe willen oproepen om juist de samenwerking binnen Brabant te benadrukken; niet alleen te denken in termen van kosten maar ook in termen van opbrengsten zowel financieel-economisch als cultureel, en eensgezind te gaan staan achter de wens om deze prestigieuze titel voor Brabant binnen te halen.

De heer Brenninkmeijer (CDA): Voorzitter! Het is voor mij een zeer grote eer om hier vandaag over dit onderwerp het woord te mogen voeren in aanwezigheid van een grote groep Zontaleden, waaronder in het bijzonder mijn echtgenote. Dat is heel bijzonder.

Hoewel het voordiggende besluit slechts een kleine stap lijkt op de weg naar veel ingrijpender besluitvorming in juni, is het wel een heel belangrijke stap. Alleen al vanwege de financieel-economisch zware positie waarin ons land momenteel verkeert, zijn de ogen van de kiezers in

het kielzog van de media vol op ons gericht. De spanning rond dit dossier loopt op en daarvoor mogen wij onze bestuurlijke ogen zeker niet sluiten. 2018 brabant Culturele Hoofdstad krijgt als thema mee de kunst van het samenleven, maar zal ook onder de noemer de kunst van het samen besturen zeker scoren. In lijn met het vorig jaar gesloten bestuursakkoord en de eerder gemaakte afspraken steunen wij onverkort de uitgangspunten die de Staten aan dit initiatief hebben gesteld. De culturele sector in Brabant zal gedwongen en geprikkeld door de massieve rijksbezuinigingen nieuwe, slimme en innovatieve wegen moeten inslaan om niet massaal kopje-onder te gaan. Statenbreed hebben wij vorig jaar aangegeven dat wij bezuinigingen welliswaar kunnen begrijpen, maar dat wij de onevenredige effecten daarvan voor Brabant volstrekt afwijzen en dit terwijl om met BZW-voorzitter Peter Swinkels (Brabants-Zeeuwse Werkgeversvereniging) te spreken Brabant een van de sterkste motoren van onze nationale economie is en daarbij steeds meer afhankelijk is van buitenlandse kenniswerkers. Die kenniswerkers komen voor hun werk naar Brabant, maar dan wel een Brabant waar het aantrekkelijk wonen en recreëren is, dus ook met een volwaardig cultuuraanbod in de provincie. Cultuur als brandstof voor de economische motor dus. Wij kunnen niet zonder.

In dat opzicht komt de mogelijke deelname aan Culturele Hoofdstad in 2018 als geroepen. Zelfs als wij het onverhoopt niet halen, dan nog zal blijken dat van dit initiatief een fenomenale culturele, economische en toeristische impuls en een financiële multiplier uitgaat die het effect van de rijksbezuinigingen zullen beperken of misschien zelf ongedaan kunnen maken. Het gaat dan ook niet aan om cultuur weg te zetten als een linkse elitaire hobby of als geldverspilling, laat staan om de provinciale rol in dezen te ontkennen.

Wij moeten met elkaar Brabant niet alleen als slimste regio op de kaart zetten, maar ook als culturele regio. Daarvoor is wel volledig draagvlak nodig bij alle Brabanders. Daar moet hard aan worden gewerkt, niet slechts door vele miljoenen te besteden aan marketing en communicatie, maar zeker ook door bewust voor de breedte te kiezen:

voor stad én platteland samen; voor de cultuur die in de haarvaten van Brabant zit zoals in harmonieën, fanfares, carnavalsverenigingen en gildes. Kortom, in de programmering kiest mijn fractie nadrukkelijk voor balans tussen amateurkunst en professionele kunst, tussen stad en platteland; Brabantse nuchterheid dus waar wij met beide benen op de grond blijven staan.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): De heer Brenninkmeijer spreekt over draagvlak. Vindt hij het niet een beetje laat om daar nog aan te gaan werken? Wij als PVV hebben een enquête gehouden. Als je zegt dat het €100 mln. gaat kosten, staat minder dan de helft van de ondervraagden achter dit project. Het project is al gestart, er is al geld uitgegeven en er wordt nog veel meer geld uitgegeven. Er had toch veel eerder aan draagvlak gewerkt moeten worden?

De heer *Brenninkmeijer* (CDA): Voorzitter! Mevrouw Frijters stelt twee vragen. Zij vraagt allereerst of het niet wat laat is. Mijn antwoord op die vraag is nee, want het is pas 2018 aan de orde en bovendien hebben wij de buit nog niet binnen. Er moet nog heel veel water door de zee vloeien om dat project op een goede manier in de samenleving in te zetten.

Als aan burgers de vraag wordt gesteld, of zij het niet vervelend vinden dat het €100 mln. kost als 2018 brabant doorgaat, vind ik dat een misleidende vraag. Het kost immers geen €100 mln. Ik kom daarop nog terug. Het gaat om €100 mln. over verschillende jaren, waarvan €50 mln. voor rekening komt van de provincie en €50 mln. voor de steden. Er komt nog veel geld bij van het Rijk, van Europa en waarschijnlijk ook van het bedrijfsleven. Er komen inkomsten uit het hele project. Als je aan burgers vraagt of zij dit als het €100 mln. gaat kosten een goed idee vinden, vind ik dat u de verkeerde vraag heb gesteld.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voorzitter! Die vraag hebben wij helemaal niet gesteld. In een eerdere enquête werd gevraagd of de Brabantse burger het eens was met Culturele Hoofdstad. Het antwoord daarop was "ja". Wij hebben als tweede

gevraagd of zij daarvan nog een voorstander waren als het €100 mln. gaat kosten. Zo is het gegaan. Ik blijf erbij dat er draagvlak nodig is. Dat is er nog niet, maar wij geven al wel geld uit van de Brabantse burger.

De heer *Brenninkmeijer* (CDA): Het is meestal zo dat je op voorhand geld uitgeeft. Kosten gaan voor de baten! Mevrouw Frijters ontkent wat ik zojuist zei, maar geeft wel aan dat in de vraagstelling die €100 mln. als kosten zijn genoemd. Maar dat is niet zo. Dat heb ik proberen te weerleggen.

Mevrouw *Brunklaus* (GroenLinks): Voorzitter! De heer Brenninkmeijer zei zojuist dat er geld van Europa kwam. Ik heb altijd begrepen dat de provincie en de steden het betalen. Wij worden misschien aangewezen als Culturele Hoofdstad maar er komt geen geld van Europa om een en ander uit te voeren.

De heer *Brenninkmeijer* (CDA): Ik heb begrepen dat wanneer wij de titel krijgen er ook geld van Europa komt en zelfs van het Rijk. Misschien kan de gedeputeerde daar straks nader op ingaan?

De *voorzitter*: Vervolgt u uw betoog.

De heer *Brenninkmeijer* (CDA): Ik sprak over de balans tussen amateurkunst en professionele kunsten, tussen stad en platteland, over Brabantse nuchterheid, over het feit dat wij met beide benen op de grond blijven staan en elke Brabander enthousiast als deelnemer of als toeschouwer kan aanhaken.

In dat verband zijn wij ook zeer blij met de ruim 700 programma-ideeën die vanuit heel Brabant voor het bidbook zijn aangereikt. Daarbij hoeft het wat ons betreft zeker niet te blijven.

Wij hebben net een discussie gehad over de kosten. Het beeld dat wij als provincie in een keer €50 mln. in cultuur investeren, is naar onze mening volstrekt onjuist. Los van het feit dat dit geld over meer jaren wordt uitgesmeerd, doen wij dit pas als ook Brabantstad volledig blijft meedoen en wij de titel Culturele Hoofdstad ook daadwerkelijk binnenhalen. Ook de visie dat de kosten van dit

project, inclusief de bijdrage van de steden €100 mln. bedragen, raakt kant noch wal. Uiteraard staan er ook inkomsten tegenover. Conservatieve berekeningen laten zien dat die de uitgaven fors zullen overstijgen. Dat deze inkomsten toevallen aan de Brabantse economie is geheel in lijn met de doelstelling om de Essent-gelden juist in dit soort projecten te investeren.

Het CDA steunt dit voorstel in grote lijnen, laat daarover geen misverstand bestaan. Wij vinden het wel vreemd dat wij als Staten vandaag wensen en bedenkingen mogen inbrengen maar vervolgens het college van GS met dit besluit feitelijk carte blanche geven om de stichting op te richten. Het is bepaald vreemd dat wij als Staten niets meer mogen vinden van het onderhandelingsresultaat dat zal worden bereikt, althans zo lijkt het. Uiteraard hebben wij via het budgetrecht zeker nog een flinke stok achter de deur. Mijn fractie wenst in juni het hele pakket, te weten geld, structuur en inhoud, hier in de Staten te kunnen beoordelen.

De leden van de raad van toezicht worden deels benoemd door de provincie en de deelnemende grote steden en deels door de raad van toezicht zelf. Wij pleiten er nadrukkelijk voor om de provinciale vertegenwoordiger een gedeputeerde te laten zijn en de stedelijke vertegenwoordigers wethouders. Het criterium daarbij is niet werkzaam zijn bij het betreffende bestuursorgaan maar het dragen van bestuurlijke verantwoordelijkheid bij de betreffende bestuursorganen.

De *voorzitter*: Mijnheer Brenninkmeijer, u hebt nog een halve minuut.

De heer *Brenninkmeijer* (CDA): Dat kan niet, voorzitter, want ik heb zeven minuten gevraagd.

De *voorzitter*: Ik heb precies geteld en die zijn nu ongeveer voorbij. De interrupties heb ik afgetrokken.

De heer *Brenninkmeijer* (CDA): Verder zien wij in het voorliggende voorstel geen mogelijkheden om van buitenaf ontslag van leden van de raad van toezicht te kunnen afdwingen, of moeten wij

artikel 7, lid g zo uitleggen dat het college het door hem benoemde lid altijd kan vervangen? Dan nog is er geen mogelijkheid om de leden die door de raad van toezicht zelf worden benoemd indien nodig weg te sturen. Wij pleiten er tevens voor om de niet bestuurlijke leden van de raad van toezicht en de leden van het stichtingsbestuur te benoemen via een open sollicitatieprocedure op basis van een degelijke profielschets die in principe openstaat voor elke Brabander.

Ten slotte pleiten wij zeer nadrukkelijk voor een vertegenwoordiger in de raad van toezicht van het bedrijfsleven en de kleinere gemeenten. Het is goed de stem van deze geledingen in het toezicht mee te nemen als wij serieus werk willen maken van het draagvlak.

Ik sla even mijn opmerkingen over de beloning over. Wij dienen daarvoor samen met de VVD en de SP een motie in.

De *voorzitter*: Uw spreektijd is echt om. U mag in één zin uw betoog afronden.

De heer *Brenninkmeijer* (CDA): De weg naar 2018 is nog lang en spannend. De ambities zijn groot, de verwachtingen zijn hooggespannen, maar Brabant zal geen genoegen nemen met een uiteenspattende zeepbel. Wij willen dat de cultuur in Brabant op een hoger plan wordt getild en beklijfd. Het CDA verwacht van het college de komende periode bestuurlijk vuurwerk; vuurwerk dat over de Brabantse en de landsgrenzen heenreikt en de Brabanders aanspreekt en motiveert. Wij wensen het college daarbij veel sterkte, zegen en wijsheid toe.

De *voorzitter*: Dank u wel. Ik zag uw vrouw tevreden kijken!

Door de leden Brenninkmeijer, Burger Dirven en mw. Roozen wordt de volgende motie voorgesteld:

“Provinciale Staten van Noord-Brabant, in openbare vergadering bijeen op 30 maart 2012, constaterende dat:

- *de Brabantstadpartners besloten hebben een stichting op te richten, onder de naam EindhovenBrabant 2018;*
- *deze stichting wordt opgericht om de uitvoerings-*

organisatie voor het binnenhalen van de titel Culturele Hoofdstad van Europa 2018 vorm te geven;

- *de provincie Brabant deelneemt in deze stichting;*

overwegende dat:

- *PS in de gelegenheid worden gesteld om wensen en bedenkingen bij de oprichting van de stichting Eindhoven/Brabant 2018 kenbaar te maken;*
- *de overheden zitting nemen in de raad van toezicht en dat zij van hieruit invloed hebben op onder meer salariëring van directeuren en bestuursleden;*
- *dat de gedeputeerde op verzoek van de commissie EZB van 9 maart jl. nagaat wat de eventuele consequenties zijn van het hanteren van een Brabantnorm (100% van een ministerssalaris) in plaats van de balkenendenorm (130% van een ministerssalaris) als maximale norm voor iedereen die werkzaam is in een substantieel door de provincie gesubsidieerde organisatie;*
- *wij nog in afwachting zijn van een terugkoppeling hierover;*

spreken uit dat:

1. *de norm, die gaat gelden voor de gewijzigde ASV, ook als bovengrens zou moeten gelden voor de salariëring van directeuren en bestuurders van de stichting Eindhoven/Brabant 2018;*
 2. *GS zich inspannen hierover met de partners overeenstemming te bereiken;*
 3. *PS ruim voor definitieve besluitvorming over de oprichting van de stichting over het resultaat van dit overleg worden geïnformeerd,*
- en gaan over tot de orde van de dag.”*

De *voorzitter*: Deze motie maakt onderwerp uit van beraadslaging. Zij krijgt nr. M6.

Het woord is nu aan mevrouw Roozen van de SP. Zij houdt haar maidenspeech.

Mevrouw *Roozen* (SP): Voorzitter! Vandaag staan wij voor de beslissing om deel te nemen aan het oprichten van de Stichting Eindhoven/Brabant 2018. Zoals u allen bekend is, was de fractie van de SP aanvankelijk geen voorstander van het meedoen met laten we zeggen de competitie om de titel Culturele Hoofdstad in de wacht te slepen. Maar nadat democratisch is besloten dat de uitverkiezing voor Brabant een positieve uitwerking kan hebben en het daarom belangrijk is om wel mee te dingen, heeft de SP zich loyaal

opgesteld en ingestemd met het plan zoals het tot nu toe gestalte heeft gekregen. Het zal u dus ook niet verwonderen dat de fractie van de SP nu ook alle steun zal geven aan de oprichting van de stichting.

Het voornemen om in te stemmen met deze beslissing, neemt niet weg dat er vragen blijven omtrent het functioneren van deze stichting en de voorgestelde bestuursvorm.

Het college van Gedeputeerde Staten geeft te kennen samen met de leden van de Provinciale Staten te willen zoeken naar mogelijkheden om de betrokkenheid bij het project verder invulling te geven door middel van een geregelde gedachtewisseling.

Dit lijkt mijn fractie van het grootste belang en zeer vanzelfsprekend. De gedeputeerde is hier al mee begonnen door een extra uitleg te laten verzorgen over de gang van zaken tot nu toe en over de mogelijkheden voor de verdere ontwikkeling van de plannen.

Wat enigszins de huiver bij ons heeft weggenomen, is de mogelijkheid om op een zodanige manier samen te werken dat er rondom de deelnemende steden als het ware regio's ontstaan, zodat de hele provincie deel kan hebben aan het hele project. Er wordt gezocht naar allerlei nieuwe en bestaande mogelijkheden om samen te werken.

Een van de vragen, zorgen zo u wilt, heeft betrekking op de inrichting van de Raad van Toezicht. Wij zijn voorstander van een aparte commissie die ten dienste van de raad van toezicht of het bestuur kan functioneren.

In de Memorie van Antwoord schrijft het college dat er zeer terughoudend zal worden omgegaan met topsalarissen en dat in géén geval de balkenendenorm overschreden zal worden.

Het zal u niet verbazen dat mijn fractie de balkenendenorm toch wel zeer riant vindt. Wij vinden dat in ieder geval de inmiddels wereldberoemde Brabantnorm voor de directeurs en bestuurders van de stichting Eindhoven/Brabant 2018 toch écht het maximum zou moeten zijn. Wij vinden ook dat dit zou moeten gelden voor alle salarissen bij instellingen die door de provincie gesubsidieerd worden. We hebben daarover onlangs in de commissie EZB duidelijke

afspraken gemaakt. Het college komt met een notitie over de mogelijkheid die Brabantnorm te verbinden aan onze algemene subsidieverordening. Wij vinden het invoeren van een norm die gaat gelden voor iedereen, de meest zuivere werkwijze. Vandaar dus ook onze steun aan de door het CDA ingediende motie.

Tot slot, voorzitter, als ik stel dat voor de SP-fractie de Brabantnorm toch echt het maximum zou moeten zijn, wil ik nadrukkelijk aangeven dat wij zelfs gedacht hebben aan de gedeputeerde-norm. Wij zouden die ook heel redelijk vinden, maar dan wel verbonden aan onze algemene subsidieverordening.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Roozen. Ook voor u heb ik uiteraard bloemen. Ik stel ook graag de collegae in staat u met uw maidenspeech te feliciteren.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Mijnheer de voorzitter! Een citaat: "Je kunt voor of tegen zijn, maar het moet wel goed geregeld worden". Ik kom hier nog op terug.

In de handleiding voor steden die dingen naar Culturele Hoofdstad Europa die in het kader van de Stichting Eindhoven/Brabant 2018 relevant is, wordt gezegd dat men zich moet concentreren op de kwaliteit en de bijzondere eigenschappen van de projecten en niet op de politieke dimensie van de contacten. De Europese dimensie van het evenement dient objectief benaderd te worden.

Verder staat er te lezen dat het bij de voorbereiding van het evenement van cruciaal belang kan zijn dat de artistiek directeur en de met de uitvoering van het programma belaste structuur, onafhankelijk zijn van de politieke autoriteiten. Oftewel: Europa dicteert dat de politiek zich niet met de inhoud moet bemoeien en gewoon een blanco cheque moet uitschrijven. Wat is er gebeurd met het aloude credo "wie betaalt, bepaalt"? Sinds Europa over ons regeert, is dat credo kennelijk geschrapt en vervangen door: wie betaalt, moet geld schuiven en verder zijn mond houden.

Door het oprichten van deze stichting, met als doel het gezamenlijk publiek belang van het binnenhalen van de titel Culturele Hoofdstad 2018 behartigen, komt de politiek op afstand te staan. Daarom is het noodzakelijk dat de provincie Noord-Brabant de vinger aan de pols kan houden en erop kan toezien dat publieke middelen die door de provincie ter beschikking worden gesteld, op een verantwoorde manier worden ingezet. We moeten niet vergeten dat het om veel gemeenschapsgeld gaat, misschien zelfs geen €100 mln. maar €140 á €150 mln. hebben wij net gehoord. Dus heeft de Brabantse burger er recht op volledig geïnformeerd te zijn en iets te zeggen te hebben over waaraan zijn zuurverdiende geld wordt besteed.

De stichting wordt een doorgeefluik van provinciale en gemeentelijke subsidies, te besteden aan culturele zaken waarin het bestuur van de stichting volledig de vrije hand krijgt. Dit roept bij onze fractie de volgende vragen op. Worden door de stichting ook regels opgesteld voor gelden die aan derden worden doorgespeeld? En wat zijn de bezwaarmogelijkheden voor organisaties waarvan de verzoeken om een bijdrage door de stichting zijn afgewezen? Hebben derden inzage in de manier waarop er met de publieke gelden wordt omgegaan en welke inhoudelijke afweging er plaatsvindt? Worden de uitgaven die door de stichting worden gedaan ook in het openbaar subsidieregister opgenomen? Wij willen graag op al deze vragen een helder en duidelijk antwoord.

Wij mogen vandaag onze wensen en bedenkingen kenbaar maken. Heel veel van deze op te richten stichting is nog niet geregeld in de statuten en moet dus nog ingevuld worden. Ik noem een paar voorbeelden. De vestigingsplaats is Eindhoven, de locatie is nog niet bepaald en de begrote kosten zijn nog niet vastgesteld. Er is nog geen profielschets van de voorzitter van de stichting, maar wel een naam! Er zijn nog geen beloningsnormen vastgesteld. De statuten voorzien erin dat de bestuurders dit onderling in achterkamertjes gaan regelen.

Ook plaatst mijn fractie een aantal vraagtekens bij elementen die wel zijn ingevuld. Er wordt gesproken over de balkenendenorm. Ter

informatie en iedereen weet het inmiddels: in de wereld buiten dit provinciehuis is er intussen een discussie losgebarsten over het salaris van de artistiek directeur en over het feit dat de balkenendenorm in deze tijden van economische nood en offers van de belastingbetalers wel erg riant is. Onze fractie heeft daar nog een andere term voor, en plaatst balkenendenormsalarissen voor dit soort functies onder de noemer schaamteloze zelfverrijking. Wij dienen dan ook samen met de fracties van de PvdA en OSN en D66 een motie in om ervoor te pleiten dat de maximale beloning op basis van fulltime aanstelling voldoet aan een norm die in Brabant acceptabel is, de zogenaamde Brabantnorm. Daarbij hebben we nog een specifieke vraag aan de gedeputeerde. Gaat er in de voorwaarden ook nog sprake zijn van bonussen, ontslagvergoedingen of afvloeiingsregelingen?

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Ik interrompeer niet omdat ik het graag van mevrouw Roozen wil overnemen maar naar aanleiding van een discussie in de commissie EZB waar ik zelf bij geweest ben. Wij hebben in de commissie EZB nadrukkelijk en volgens mij unaniem afgesproken dat wij naar de Brabantnorm willen, dat wij gedeputeerde Pauli om een kort onderzoek hebben gevraagd op grond waarvan wij gaan besluiten. Wat is nu de overweging van mevrouw Frijters om dat niet af te wachten en nu een uitzondering te maken voor een bepaalde persoon? Heeft mevrouw Frijters enig idee of er misschien nog meer personen werken bij instellingen die subsidie van de provincie ontvangen die boven de Brabantnorm zitten? Het zou immers een zeer ongelijke behandeling geven als wij het nu bij uitzondering voor deze persoon laten gelden maar niet voor anderen.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Wij willen de Brabantnorm gewoon vaststellen. Dat is een goede norm. Wij moeten maar afwachten hoe het verder gaat lopen. Waarom niet een motie om de gedeputeerde mee te geven dat het gewoon geregeld wordt? Ik weet niet of de heer Heijmans het salaris kent van Martijn Sanders. Die verdient

€1500 per dag. Wij vinden echt dat dit niet kan. Wij willen voorkomen dat dit soort dingen gebeuren.

De heer *Heijmans* (SP): Wij mogen natuurlijk van alles beslissen, maar wij moeten wel vanuit het principe van gelijkwaardigheid handelen. Als wij voor deze instelling de Brabantnorm laten gelden, moeten wij dat voor alle andere gesubsidieerde instellingen ook laten gelden. Mijn vraag aan mevrouw Frijters is of zij weet of er op dit moment mensen zijn in instellingen die stevig gesubsidieerd worden door de provincie die boven de Brabantnorm verdienen. Anders denk ik dat zij onrecht doet aan het principe van gelijkberechtiging.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Wij spreken nu over de stichting. Daarvoor willen wij een eensluidende norm en daar blijven wij bij.

De heer *Burger Dirven* (VVD): Voorzitter! De heer Heijmans sprak over een unaniem besluit in de commissie EZB. Ik heb begrepen dat er onderzoek gedaan moet worden door GS. Daaruit komt een bepaalde norm die wenselijk is. Wij willen ons als VVD niet meteen vastpinnen op de Brabantnorm. Wij kijken naar de Brabantnorm versus de balkenendenorm. Die discussie loopt nog.

De heer *Heijmans* (SP): Ik heb gezegd dat wij unaniem een besluit hebben genomen. Wij hebben unaniem wij de gedeputeerde gevraagd om te komen met een notitie. Ook de fractie van de heer Burger Dirven was van mening dat er een dergelijke notitie moest komen en op grond van die notitie zouden wij een keuze maken en besluiten.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Voorzitter! Ik wil ook graag een opmerking maken in de richting van de heer Heijmans. Bij mijn fractie leeft het beeld dat wij in de commissie de gedeputeerde vooral gevraagd hebben een vraag van het CDA te beantwoorden. Wij vonden dat een heel goede vraag, namelijk om te onderzoeken of de Brabantnorm kan worden ingevoerd. Dat laat

onverlet dat je in dossiers waar je nu gevraagd wordt wensen en bedenkingen over te geven, kunt nadenken over competenties die gevraagd worden en welke beloning passend daarbij is. Ik snap niet dat een vraag van het CDA ertoe kan leiden dat de SP op dit moment haar gedachten over een beloning in dit geval vooruit kan schuiven.

De heer *Heijmans* (SP): Ik wil daar heel duidelijk in zijn. Mevrouw Roozen was daarover ook heel duidelijk. Wat ons betreft verbinden wij desnoods aan de subsidieverordening dat het de gedeputeerdenorm moet zijn, dus nog lager. De Brabantnorm vinden wij in ieder geval al winst. Dat is ons standpunt. Wij vinden wel dat wij dit op een goede, verstandige en deugdelijke manier moeten invoeren en dat iedere directeur of wie dan ook die in een door de provincie gesubsidieerde instelling werken allemaal onder die norm vallen. Nu halen wij er één persoon uit en laten voor hem een norm gelden die voor andere personen niet geldt. Dat is mijn bezwaar. Daarom stel ik voor even te wachten, want ik ben ervan overtuigd dat er een ruime meerderheid is in deze Staten die op grond van de notitie uiteindelijk zal zeggen dat zij voor de Brabantnorm gaat. Dan doen wij het goed, dan doen wij het voor iedereen en is het voor iedereen duidelijk. Er bestaat tussen de PvdA en de SP absoluut geen verschil over het doel dat wij willen bereiken. Laat dat duidelijk zijn.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Dat denk ik ook. Nu er een kans is en wij op basis van criteria van competenties kunnen kijken wat er in dit geval nodig is, vind ik het jammer dat de heer Heijmans nu nog even de boot afhoudt. Daardoor kunnen op dit moment salarissen worden uitbetaald waarvan zowel de heer Heijmans als ik zeggen dat die te hoog zijn en dat daaraan paal en perk moet worden gesteld.

De heer *Heijmans* (SP): Dat is nu juist het verschil tussen de heer Van Liempd en mijzelf. Ik wil niet kijken of wij voor bepaalde functies met bepaalde competenties en bepaalde profielen een bepaald salaris gaan vaststellen. Nee, ik wil dat wij hier

unaniem vaststellen dat die norm geldt voor iedereen die werkt bij een door de provincie gesubsidieerde instelling; voor mijnheer Sanders maar ook voor....., bedenkt u het zelf maar.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Daar gaat het vandaag niet over.

Mevrouw *Van der Kammen* (PVV): Voorzitter! Ik wil even reageren op de opmerkingen van de heer Heijmans. Bij het vaststellen van de subsidieverordening gaat het over het inbouwen van een weigeringsgrond van subsidie. Dat is iets heel anders dan dat je een maximumsalaris gaat verordonneren en dat is wat wij willen bij de stichting die hier wordt opgericht.

De *voorzitter*: Ik denk dat deze interrupties duidelijk maken dat de in de commissie begonnen discussie nog niet klaar is en daar verder zal worden vervolgd. Daar hoort zij thuis.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voorzitter! De motie bevatte oorspronkelijk de gedeputeerdenorm. Op voorstel van het CDA heb ik daarvan Brabantnorm gemaakt, maar voor mij mag het de gedeputeerdenorm blijven.

Ik ga verder met mijn betoog. Wij willen graag een heldere uitleg over de afvloeiingsregelingen.

Verder worden in de statuten ontbindende voorwaarden opgesomd, maar vreemd genoeg ontbreken politieke redenen daarbij. Wat als in de provincie of in een van de deelnemende steden de politieke meerderheid voor steun vervalt? Dit is nu totaal onduidelijk. Een aanvulling op de ontbindende voorwaarden zou dan ook op haar plaats zijn. Wij willen graag een reactie van de gedeputeerde hierop.

Een heel belangrijk punt dat ik ook al in de commissievergadering heb aangegeven en waarover het in de voorgaande discussie ook al is gegaan, betreft de Wet openbaarheid bestuur. Die wordt niet genoemd. De gedeputeerde houdt vol dat dit ook niet hoeft. Zij gebruikt het argument dat een dienst of instelling die onder een bestuursorgaan valt, automatisch WOB-plichtig is. De werkelijkheid is echter weerbarstiger dan de

gedeputeerde doet voorkomen. Jurisprudentie (dus de uitleg van de wet) in soortgelijke gevallen wijst uit dat er in de bestuursrechtspraak eerst wordt gekeken of een overheidstaak is opgedragen en of publiekrechtelijke bevoegdheden aan een dienst of instelling zijn toegekend. Deze dienst of instelling moet "met openbaar gezag zijn bekleed." Dit openbaar gezag is neergelegd in de Algemene wet bestuursrecht (Awb). Dit wordt ook wel vertaald met: is de dienst, instelling of organisatie een bestuursorgaan? Is de gedeputeerde op de hoogte van de jurisprudentie? Op die vraag hebben wij eigenlijk al een antwoord gekregen bij het vorige onderwerp. Ik heb een uitspraak bij mij die ik zo dadelijk aan de gedeputeerde zal overhandigen. Dan kan haar onderzoek beginnen. Als de gedeputeerde wel op de hoogte is van deze jurisprudentie, waar wijkt de oprichting van deze stichting dan af van vergelijkbare gevallen, waardoor deze stichting wel automatisch onder de WOB zou vallen? Kan de gedeputeerde een keiharde 100% garantie geven dat de stichting onder de WOB zal vallen?

De voorgestelde constructie maakt het trouwens nog onduidelijker. Onder welk bestuursorgaan gaat deze stichting vallen? De provincie of een van de vijf steden? Een combinatie van deze partners is in elk geval geen bestuursorgaan in de zin van de wet. Daarom zou onze fractie voor de zekerheid in de statuten opgenomen willen zien dat de stichting alle verzoeken met een beroep op de Wet openbaarheid van bestuur zal honoreren. Dit is volkomen in lijn met de opmerkingen van de heer Kerkhoff bij het vorige onderwerp. Daartoe zullen wij ook een motie indienen.

Uit diverse enquêtes blijkt het met de betrokkenheid van de Brabanders slecht gesteld te zijn. Sterker: de Brabanders zijn in grote meerderheid tegen deze politieke droom van Brabant Culturele Hoofdstad. Met het gedrocht wat er voor ons ligt, trek je de Brabanders echt niet over de streep. Sterker nog, door deze constructie met de voorgenomen stichting zal er nog minder draagvlak komen.

We hebben intussen het bidbook mogen inzien. Ook daar is en blijft vaagheid troef. Volgens de artistiek directeur heeft het bidbook met de

planvorming immers een open karakter. Hij zei dit vorige maand al tijdens een bijeenkomst in Breda. En volgens zijn zeggen kan het eindresultaat er in 2018 heel anders uitzien dan nu in het bidbook wordt voorgesteld. Dat schept echt weinig vertrouwen in iemand die nu €1500 per dag krijgt om een duidelijk traject uit te zetten. En de politiek staat er bij, kijkt er naar, haalt de schouders op en stort vervolgens de volgende zak belastinggeld in deze bodemloze put.

De heer *Brenninkmeijer* (CDA): Mevrouw Frijters, u weet toch hoe het werkt met een bidbook. Dat is nodig om de titel binnen te halen. Dat wil niet zeggen dat wij daarmee het hele programma op tafel leggen. Als wij de Olympische Spelen zouden willen binnenhalen, nemen wij toch de uitslagen ook niet van te voren op in het bidbook. Zo werkt het niet. Een bidbook probeert Europa te verleiden opdat wij straks die titel binnenhalen. Er wordt op alle mogelijke manieren aangegeven wat de meerwaarde is om voor Brabantstad Culturele Hoofdstad te kiezen. Dat wil niet zeggen dat daarin het hele programma al uit de doeken wordt gedaan. Wij hebben de komende vijf, zes jaar nog om dat verder uit te werken en op te bouwen.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Wij moeten natuurlijk wel een goed bidbook indienen want anders kunnen wij nooit winnen. Ik vind het een raar verhaal als dan gezegd wordt dat het er in 2018 nog heel anders kan komen uit te zien.

De heer *Brenninkmeijer* (CDA): Dat is niet raar. Het begint bij het bidbook. Op een gegeven moment beslist Europa om ons die titel al dan niet te gunnen. Dan volgt de tweede stap: de verdere invulling van het programma. Dan is het bidbook wel mede leidend en zal zijn input hebben op het programma, maar uiteindelijk draait het om het programma en niet om het bidbook.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Ik heb geen vraag gehoord.

De heer *Burger Dirven* (VVD): Dan stel ik mevrouw Frijters wel een vraag. Er wordt nu een bidbook

gepresenteerd waarbij gezegd wordt dat het er in 2018 anders kan uitzien. Er zijn nu 700 aanmeldingen en er wordt opgeroepen om nog meer aanmeldingen in te sturen. Dat is toch juist een sterkte?

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Ik zie dat niet als een sterkte maar als een zwakte. Het geeft veel onduidelijkheid en daar draait het om.

Ik ga afronden. "Je kunt voor of tegen zijn, maar het moet wel goed geregeld worden". Dat waren de woorden van de gedeputeerde. Het voorliggend stuk voldoet daaraan geenszins volgens mijn fractie. Sterker nog, wij vinden het een 6-koppig monster. Onze wensen en bedenkingen zijn duidelijk genoeg. Onze allergrootste wens is dat het college deze prestigeflauwekul per direct stopzet. Wij zijn ervan overtuigd dat dit de steun krijgt van de meerderheid van de Brabantse belastingbetalers, getuige ook de resultaten van ons onderzoek daarnaar. Brabant moet zich concentreren op een bestendige culturele basisinfrastructuur, zonder elitaire feestjes met boboborrels, culturele luchtfietserij en onzeker rendement.

De voorzitter: Door de leden mw. Frijters-Klijnen, Van Liempd, Kap en Hageman wordt de volgende motie voorgesteld:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 30 maart 2012 ter bespreking van Statenvoorstel 12/12: "Deelname Provincie aan oprichting Stichting Eindhoven/Brabant 2018",

constaterende dat:

- *de provincie Noord-Brabant en de Brabant-steden een gezamenlijke stichting willen oprichten als schakel in de keten van maatregelen om de zogeheten governance van Eindhoven/Brabant 2018 te regelen;*
- *artikelen 4.10 en 15.5 in de conceptstatuten richtinggevend uitspraken doen over vergoedingen aan, en bezoldiging van het bestuurders en directeuren;*
- *beide artikelen spreken van een 'passende vergoeding/ bezoldiging voor vergelijkbare werkzaamheden in de publieke sector';*
- *voorzien wordt dat een bestuurder van onze provincie en de CdK een plaats krijgen in de raad van toezicht van de*

op te richten stichting;

- *de raad van toezicht de voorwaarden en bepalingen voor (eventuele) vergoedingen aan de bestuurders en directie vaststelt;*

overwegende dat:

- *uitensporige beloningen voor externe inhuur evenals voor bestuurders in non-profit organisaties die in direct opdrachtgeverschap van provincie en gemeenten uit belastingmiddelen worden gefinancierd niet aan de belastingbetaler te verkopen zijn, zeker niet in tijden waar veel mensen het financieel steeds moeilijker hebben;*

sprekende uit:

- *om ten aanzien van de begrippen 'passende vergoeding' en 'passende bezoldiging' in respectievelijk de artikelen 4.10 en 15.5 in de conceptstatuten Eindhoven/Brabant 2018 het bestuur en de directie van de Stichting Eindhoven/Brabant 2018 bij een volledig dienstverband van 40 uur per week een beloning te hanteren die niet hoger is dan de bezoldiging van een minister, hierna te noemen de Brabantnorm;*
- *dat bij een dienstverband korter dan 40 uur per week dienovereenkomstig de beloning naar rato dient te worden aangepast;*

en dragen het college op:

- *er in de raad van toezicht actief op toe te zien dat de beloning van het bestuur en de directie van de stichting beneden de door Provinciale Staten gestelde Brabantnorm blijft;*
- *ermee in te stemmen als in de raad van toezicht deze norm verder naar beneden bijgesteld zou worden;*
- *Provinciale Staten ruim voor definitieve besluitvorming over de oprichting van de stichting over het resultaat van dit overleg te informeren,*

en gaan over tot de orde van de dag."

De voorzitter: Deze motie maakt onderwerp uit van beraadslaging en krijgt nr. M7.

Door het lid mw. Frijters-Klijnen wordt de volgende motie voorgesteld:

"Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 30 maart 2012 ter bespreking van Statenvoorstel 12/12: "Deelname Provincie aan oprichting Stichting Eindhoven/Brabant 2018",

constaterende dat:

- *de provincie Noord-Brabant en de Brabant-steden een gezamenlijke stichting willen oprichten als schakel in de*

keten van maatregelen om de zogeheten governance van Eindhoven/Brabant 2018 te regelen;

- *een stichting die wordt opgericht onder één of meerdere bestuursorga(n)en(n) niet automatisch de status heeft van een bestuursorgaan;*
- *een stichting alleen een bestuursorgaan is wanneer zij 'met openbaar gezag is bekleed', zoals neergelegd in artikel 1.1, eerste lid, aanhef en onder b, van de Algemene wet bestuursrecht (Awb);*
- *aan de op te richten stichting geen overheidstaak wordt opgedragen en dat evenmin publiekrechtelijke bevoegdheden worden toegekend;*

overwegende dat:

- *de op te richten stichting gaat beschikken over minimaal €100 mln. gemeenschapsgeld;*
- *GS of colleges van de Brabantsteden geen opdrachten of aanwijzingen kunnen geven bij de besteding van dit gemeenschapsgeld aan culturele zaken;*
- *het publiek belang van de op te richten stichting en de rol als financier niet als voldoende kunnen worden beschouwd om openbaar gezag aan te nemen;*
- *de jurisprudentie bij vergelijkbare gevallen uitwijst dat de op te richten stichting niet als bestuursorgaan kan worden aangemerkt en derhalve niet onder de WOB valt;*
- *de vraag kan worden gesteld of deze situatie past bij de met de WOB beoogde transparantie van overheidsbesluitvorming, zeker wanneer de op te richten stichting beslist over de besteding van publieke middelen;*
- *de WOB is geschreven met de bedoeling om goede en democratische bestuursvorming te bevorderen;*

sprekende uit dat:

- *het algemene belang van de openbaarheid van informatie zeer zwaar weegt en derhalve geborgd dient te zijn in de op te richten stichting;*

en dragen het college op:

- *ervoor zorg te dragen dat er een WOB-bepaling wordt opgenomen in de statuten van de op te richten Stichting Eindhoven/Brabant2018,*

en gaan over tot de orde van de dag."

De voorzitter: Deze motie maakt onderwerp uit van beraadslaging. Zij krijgt nr. M8.

Het woord is aan de heer Van Liempd van de fractie van de PvdA.

De heer Heijmans (SP): Voorzitter! Ik had mijn microfoon aangezet om duidelijk te maken dat ik

mevrouw Frijters nog een vraag wilde stellen.

De *voorzitter*: Nee, het is nu te laat, mijnheer Heijmans. Het woord is aan de heer Van Liempd.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Voorzitter! Het doel vandaag is kenbaar te maken welke bedenkingen wij hebben bij de oprichting van de stichting en de inrichting van de governance. In dat kader wil ik stilstaan bij de discussies in de gemeenteraden, de beloning van de directie van de stichting, de wijze waarop Staten en raden bij het reilen en zeilen van de stichting betrokken worden en, afsluitend, wat opmerkingen in algemene zin.

Ik begin met de discussies in de gemeenteraden want uit besprekingen in de raden blijkt dat men in algemene zin nogal eens wat moeite heeft met een aantal zaken. Dat is begrijpelijk want zij moeten extra geld vrijmaken op hun lopende begroting, terwijl wij €50 mln. op de plank hebben liggen. Ik snap dan ook de wens van de gemeenteraden om invloed te houden op die bestedingen, op zoek naar garanties dat het vrijgemaakte geld ook volgens hun wens wordt besteed. Daar zijn de EU-regels voor artistieke autonomie heel duidelijk over. Toch vragen wij om begrip en coulance voor gemeenten die wat meer vrijheid vragen, zonder dat dit tot individuele uitzonderingen leidt. Samen Brabant vraagt ook om begrip voor posities en verhoudingen.

De positie waar wij wat minder begrip voor kunnen opbrengen is de voorgestane hoogte van de bezoldiging van de directie. In de tijd dat de broekriem moet worden aangehaald, past het ook dat toppers hun verantwoordelijkheid nemen, zeker wanneer zij hun werkzaamheden in dienst van de overheid uitvoeren. Voor de uitvoering van deze megaoperatie is niet alleen een topper aan het roer nodig maar ook draagvlak. De PvdA zal niet toestaan dat het succes van Culturele Hoofdstad ondermijnd wordt door het uitbetalen van salarissen die voor een gewone, hardwerkende Brabander alleen maar via de loterij te verkrijgen zijn. Het is spijtig vandaag te moeten merken dat wij daarvoor op de wijsheid van de raden moeten leunen. De coalitie laat vandaag wat dat betreft een kans liggen door de discussie voor zich uit te

schuiven.

Met de PVV en inmiddels ook andere partijen dienen wij een motie in om de beloning serieus aan banden te leggen.

De heer *Heijmans* (SP): Ik word een beetje getriggerd door de uitspraak dat wij een discussie voor ons uit schuiven. Zowel het CDA als de SP heeft duidelijk uitgesproken voor die Brabantnorm te zijn. U hoeft wat dat betreft niet bang te zijn dat er geen besluitvorming zal plaatsvinden. Volgens mij heeft elke fractie in de Staten zich duidelijk uitgesproken over het doel. Er is dus geen sprake van het vooruitschuiven van een discussie, maar van uitstel vanwege het feit dat we nog zitten te wachten op een notitie waar we zelf om hebben gevraagd. Dat is echt iets anders dan wat u suggereert.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Gaat deze directie straks meer verdienen dan de Brabantnorm, ja of nee?

De heer *Heijmans* (SP): Als het aan de SP-fractie ligt niet. Dat staat toch ook duidelijk in de ingediende motie. Als u goed heeft geluisterd naar wat door het CDA en de SP is gezegd dan weet u dat als het mogelijk is, die Brabantnorm er uitkomt.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Ik ben alleen bang dat u een procedure in vlucht met uitzoeken en onderzoeken waarvan de uitkomst straks komt op een moment dat de salarissen zijn vastgesteld.

De heer *Kap* (OSN): Ik snap het probleem van de heer Heijmans niet zozeer. Vandaag hebben we een stuk waar we over kunnen discussiëren. Inderdaad, uiteindelijk is er helemaal geen verschil. Nu zegt u dat er onevenredigheid gaat ontstaan tussen dit dossier en later. Als het inderdaad waar is wat u zegt en wat ik zonder meer geloof, dan wordt het straks toch allemaal gelijkgetrokken? Dan is er toch straks geen klassenverschil?

De heer *Heijmans* (SP): Dan doen we het voor iedereen en dan weten we of we dat inderdaad

kunnen verbinden aan een algemene subsidieverordening. Dan weten we ook of het haalbaar is en dan voeren we het op hetzelfde moment in voor iedereen die met deze salariëring te maken heeft bij een door de provincie gesubsidieerde instelling. Dat lijkt me niet alleen de koninklijke weg maar de motie is wat dat betreft ook gewoon absoluut helder.

De *voorzitter*: Deze discussie is nu drie keer gevoerd. Het punt is wel helder.

De heer *Van Vugt* (CDA): Ik vind dat wij ons zelf serieus moeten nemen. We hebben de heer Pauli gevraagd iets uit te zoeken, met de oprechte intentie aan de Brabantnorm toe te komen.

De *voorzitter*: Dat is hetzelfde punt.

De heer *Van Vugt* (CDA): Ja, maar het blijft hier wat dooretteren.

De *voorzitter*: Daarom stop ik ook de discussie.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Voorzitter! De PvdA had net als de SP en de PVV die norm best lager willen zien liggen, zoals ook veel van onze gemeenteraadsfracties hebben voorgesteld. In de motie hebben wij geprobeerd door het hanteren van de Brabantnorm draagvlak bij de coalitie te krijgen. Helaas, uit de discussie blijkt dat dit vandaag nog niet gaat lukken.

Een ander punt. Wij hebben in de commissie gevraagd om een vorm van betrokkenheid bij de stichting. In de Memorie van Antwoord doet de gedeputeerde het aanbod in overleg te gaan over de oprichting van een soort van begeleidingscommissie waarin Staten en raden vertegenwoordigd zijn. Wij kunnen ons heel goed in die richting vinden. Wij moedigen de gedeputeerde aan, die weg in te slaan.

Mede door de salarisdiscussie heeft een mooi en ambitieus project de afgelopen tijd vooral negatieve reacties losgemaakt en dat is jammer. De PvdA ziet in de Culturele Hoofdstad nog steeds de kans de cultuur in Brabant en daarmee het vestigingsklimaat en de economische ontwikkeling

in onze provincie een boost te geven. Ik hecht eraan om ter afsluiting te melden dat de PvdA in Brabant nog steeds achter deze uitgangspunten staat.

De heer *Hageman* (D66): Voorzitter! Dit voorstel is al uitgebreid besproken in de commissie Cultuur en Samenleving. De opmerkingen die onder andere door D66 zijn gemaakt, zijn in de Memorie van Antwoord verwerkt, waarvoor dank. Toch hebben we nog enige opmerkingen naar aanleiding van de Memorie van Antwoord. Het opnemen van volksvertegenwoordigers in de raad van toezicht is nadrukkelijk door D66 als een wens neergelegd. De gedeputeerde stelt op blz. 3 dat een van de doelstellingen van het project zou zijn u verder te bekwamen in het samen besturen. Daar ligt onze zorg niet, of misschien juist wel. Een van onze zorgpunten is het vaak gehoorde en misschien wel populistische punt dat het een bestuurdersfeestje zou zijn. Dat wordt niet direct met die opmerking ontkracht. De zorg over het politieke draagvlak wordt door de formulering van het college ook niet weggelaten. Het college staat behoorlijk afwijzend tegenover een deelname van volksvertegenwoordigers in de raad van toezicht en geeft als alternatief een vorm van actieve informatieplicht, waartoe deze al verplicht is dan wel een adviescommissie met beperkte bevoegdheden. D66 wil van de gedeputeerde weten hoe dit eruit zal zien en hoeveel minder bevoegdheden deze commissie heeft ten opzichte van de raad van toezicht. Verder willen wij graag weten welke opties van deze strekking de gedeputeerde op blz. 5 bedoelt en hoe neutraal zij deze in de bestuurlijke stuurgroep zal voorleggen. Ook vinden wij het jammer gelet op de discussies over de salariëring dat in de Memorie van Antwoord zo wordt gegoocheld met een formulering. Mijn vraag aan de gedeputeerde is of op blz. 6 van de Memorie van Antwoord niet gewoon staat dat de artistiek directeur meer gaat verdienen dan de bakenendenorm.

Verder dient D66 een amendement over de formulering van het besluit in. Het is eigenlijk dezelfde formulering als van de vorige stichting.

De *voorzitter*: Door de leden Hageman, mw. Brunklaus, mw. Frijters-Klijnen en Van Liempd wordt het volgende amendement voorgesteld.

“Provinciale Staten van Noord-Brabant, in vergadering bijeen op 30 maart 2012, behandelend de oprichting Stichting Eindhoven/Brabant 2018,

overwegende dat

een besluit zakelijk geformuleerd dient te zijn zonder waardeoordelen,

besluiten het vierde gedachtestreepje te vervangen door:

- *overwegende dat de Commissie Cultuur en Samenleving respectievelijk Provinciale Staten, overeenkomstig de met Provinciale Staten gemaakte afspraken, in staat zijn gesteld om wensen en bedenkingen kenbaar te maken met betrekking tot het voorgenomen besluit van Gedeputeerde Staten.”*

De *voorzitter*: Dit amendement maakt onderdeel uit van de beraadslaging en krijgt nr. A3.

Mevrouw *Brunklaus* (GroenLinks): Voorzitter! GroenLinks heeft dubbele gevoelens bij Brabant 2018. Het bidbook laat prachtige mogelijkheden zien om cultuur in vele varianten met vele partners in allerlei samenwerkingsverbanden tot bloei te laten komen, met kansen voor de toekomst. Dit in een tijd waarin de cultuur zwaar te lijden heeft door de enorme kortingen die door Rijk en provincie zijn doorgevoerd, maar ook door bijvoorbeeld de BTW op toegangskaarten en ga zo maar door. Iedere keer als door GroenLinks de relatie wordt gelegd tussen de enorme investeringen die voorzien zijn voor Brabant Culturele Hoofdstad en de zware kortingen op de reguliere subsidies wordt dit door GS afgedaan alsof het niets met elkaar te maken heeft. Brabant Culturele Hoofdstad wordt gepromoot als een Brabant omvattend cultuurproject met nieuwe kansen. GroenLinks vindt dat de verhoudingen redelijk zoek zijn. Voor Brabant Culturele Hoofdstad is €50 mln. uitgetrokken terwijl voor de reguliere podiumkunsten maar een bijdrage van nog geen €4 mln. per jaar geldt. Kan de reguliere sector dit grote project straks mede dragen? In tegenstelling tot de PVV denken wij dat Brabant Culturele Hoofdstad ook een breekijzer kan

worden om de kunst- en cultuursector in Brabant sterker te maken. Op de vraag van GroenLinks in de commissie heeft de gedeputeerde bevestigd dat zij met voorstellen komt ter ondersteuning van de cultuurinstellingen die in de problemen dreigen te komen op weg naar 2018. Bij de inhoudelijke behandeling van Brabant Culturele Hoofdstad in juni zullen wij uitvoerig op dit punt terugkomen. GroenLinks vindt dat heel veel geld wordt uitgetrokken voor Brabant Culturele Hoofdstad. Voor de argumenten dat het zich straks allemaal gaat terugverdienen, zijn wij wel een beetje gevoelig maar het haalt ons niet echt over de streep als het erop aankomt. De inhoud van het programma, het enthousiasme van de Brabantse burgers hierover en de meerwaarde in relatie tot andere investeringen zullen voor ons de doorslag gaan geven.

Vandaag worden onze wensen en bedenkingen ten aanzien van het oprichten van Brabant Culturele Hoofdstad in kaart gebracht. GroenLinks heeft een aantal vragen gesteld over de inrichting van de stichting. Dank voor de vele antwoorden die op dit onderwerp zijn gegeven en dank voor alle extra informatie. Wij blijven echter de vraag houden of de keuze voor en de inrichting van de stichting EU-proof is. Belangrijker nog is het antwoord op de vraag, of wij handelen in de geest waarvoor de governanceregels in Europa zijn bedoeld. Wij vragen ons dit ten stelligste af. De enige bron van advies die is geraadpleegd, is de landsadvocaat. Is dit niet te weinig uitgezocht? Wat als de aanvraag voor de titel straks wordt afgewezen vanwege het feit dat de governance toch niet goed is geregeld?

De heer *Krol* (50PLUS): Voorzitter! Met de oprichting van een gezamenlijke stichting komen we in een nieuwe fase van de ambitie om Culturele Hoofdstad van Europa te worden. De vraag dringt zich steeds meer op, in hoeverre er draagvlak is voor deze ambitie. Ik zeg dit als groot cultuurliefhebber. De gevolgen van de opeenstapeling van de bezuinigingen door gemeenten, provincies en het Rijk op het cultuurbudget worden steeds duidelijker. Langzaamaan zwelt ook de kritiek op Brabant Culturele Hoofdstad aan. Vooral het salaris van de artistiek leider is

mikpunt.

Een essentiële vraag is echter of het punt van heroverweging niet nadert. In Brabantstadgemeenten morren steeds meer gemeenteraadsleden over de kosten. Het is dan ook de vraag of, indien er een meerderheid hier is, het wel ongeschonden langs de vijf gemeenteraden komt. 50PLUS pleit daarom voor uitstel van de stemming over dit voorstel totdat duidelijk is of alle gemeenteraden akkoord gaan. De stichting zelf wordt opgetuigd met een bestuur, logisch, en met een raad van toezicht met liefst 11 of zelfs 12 leden als we Rob van Gijzel mogen meetellen, om van daaruit invloed te houden op het beleidsplan en op de beslissingen over aanstelling, ontslag, salariering van de directeuren en aanstelling en ontslag van de bestuursleden. Resumerend, er komt een stichting met een bestuur en een raad van toezicht; directieleden en daarnaast mogelijk de Provinciale Staten en gemeenteraden gaan de afgevaardigden van de raad van toezicht controleren. Er wordt wel heel erg veel opgetuigd of om met de woorden van Katinka Polderman in haar column van Spits van 28 maart te spreken: als cultuur wordt ingezet als prestige is het zo belangrijk dat er een bodemloze put voor wordt gebouwd.

Voorzitter. Voor 50PLUS is dit het moment een pas op de plaats te maken, met de gemeenten in overleg te treden om de gevolgen van de cultuurbezuinigingen in kaart te brengen en te kijken of met de geraamde middelen voor Brabant Culturele Hoofdstad uitgesmeerd over een aantal jaren de ergste kraters die in het culturele veld zijn geslagen, zijn te dichten totdat de kille bezuinigingsstorm weer is gaan liggen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! De PvdD heeft zich eerder verzet tegen Brabantstad Culturele Hoofdstad. De steden in Brabantstad Culturele Hoofdstad hebben allemaal toegezegd mee te doen, maar de €45 mln. die de provincie heeft gereserveerd komt pas echt vrij als alles doorgaat. Nu investeren we dus €5 mln. in een plan en in een stichting. Het is ons in ieder geval duidelijk dat niet alle steden zover zijn om met geld over de brug te komen. Het bevreemdt ons

dat we nu kosten maken voor een stichting terwijl bestuurlijk in Brabant alles nog openligt. Het lijkt erop dat wij in de provincie op de troepen vooruitlopen, of dat er niet voldoende draagvlak is bij de gemeenten, beide met de nodige financiële risico's.

De PvdD heeft kritiek op de constructie van de stichting. Het is een bestuur met vooral bestuurlijke functies en een onderbelichting van de culturele aspecten. Welke ruimte krijgen de culturele plannen daarin? Komt cultuur wel voldoende onder de aandacht? Het was er immers allemaal om te doen dat cultuur tot bloei komt en dat betwijfelen wij hierbij.

Ook hebben wij grote problemen met de vergoeding voor bestuurders, in deze tijd waarin topsalarissen dagelijks in het nieuws zijn en steeds vaker duidelijk wordt dat er geen relatie is tussen salaris en geleverde prestaties, en de meeste kunstenaars moeten sappen om rond te komen.

In de commissie zijn diverse normen genoemd. Wij zijn van mening dat de norm voor bestuurders zoals deze stichting, die van de Brabantnorm zal moeten zijn. Het gaat immers als artistiek directeur om een erebaan. Hij die Brabantstad tot grote culturele hoogten kan laten opstijgen met desbetreffende multiplier effecten, heeft een gouden toekomst in cultureel Brabant. Waar onze culturele instellingen nu moeten sappen en ook graag een gouden toekomst willen, ligt er voor een dergelijke bestuurder een gouden toekomst bij diverse instellingen. Of, zo is de vraag, ligt er aan het eind van deze culturele regenboog, die Brabantstad Culturele Hoofdstad heet, alleen maar die €50 mln. van de provincie?

Ik rond af. Dat er voor de overhead van Brabantstad Culturele Hoofdstad €25 mln. beschikbaar is, stelt ons dan ook geenszins gerust dat er op bestuurlijke kosten wordt gelet.

Concluderend. Wij scharen ons graag achter de Brabantnorm als norm voor heel Brabant als het gaat om salariering voor deze instellingen. Deze dient gelijk te zijn aan de hoogte van de salariering van een gedeputeerde.

De vergadering wordt van 12.45 uur tot 13.15 uur geschorst.

De *voorzitter*: Dames en heren. Ik ben vergeten u te melden dat de heer Van den Hout vandaag jarig is. In lijn met zijn portefeuille heeft hij op eitjes getrakteerd, geen kievitseitjes maar chocolade-eitjes. Ze liggen op de tafels, dus geniet ervan.

Mevrouw *Van Haften-Harkema* (GS;CDA): Voorzitter! We hebben het vandaag over de oprichting van de Stichting Culturele Hoofdstad. De heer Krol zei dat we nu van alles aan het optuigen zijn maar hij vroeg hoe het nu wel zit. We zijn niet zozeer bezig de stichting op te tuigen maar om de huidige werkwijze te formaliseren in die stichting. De huidige stuurgroep wordt de raad van toezicht en wordt enigszins uitgebreid. Ik vind de suggestie om daar een open sollicitatie-procedure aan ten grondslag te leggen een goede. Het programmabureau dat we nu hebben, wordt straks de uitvoeringsorganisatie van de stichting. Nieuw is dat er een bestuur tussen komt om het beleid en de uitvoering aan te sturen. In de verschillende gemeentes is deze procedure van de oprichting van de stichting ook besproken. Het is logisch dat daar de discussies behoorlijk stevig zijn en dat zoals sommigen van u zeggen de spanning oploopt. Het moment namelijk dat die gemeentes ook geld beschikbaar moeten stellen en de door hen toegezegde bijdragen moeten gaan leveren, komt dichterbij. Het geld dat zij moeten bijdragen, hoeft overigens niet uit de lopende begroting te komen, zo zeg ik tegen de heer Van Liempd, maar kan net als bij ons investeringsgeld zijn. We hebben met elkaar al afgesproken, zoals u heeft gezien in de bijlage, dat het kan via jaarschijven zodat het bedrag ook overzichtelijk is. In de verschillende gemeentes zijn de besprekingen zo goed als afgerond. Eindhoven heeft het stuk volgende week nog op de agenda staan maar in de andere gemeentes is de procedure tot nu toe goed verlopen. Er zijn natuurlijk wensen en bedenkingen geuit, maar in de vier steden waar het al besproken is, is men tot een positief oordeel gekomen.

Wat zeker ter tafel zal komen in de stuurgroep vanuit al die wensen en bedenkingen is de rol van de volksvertegenwoordiging, de betrokkenheid van de Staten en van de gemeenteraden. Ik ben blij dat

de Staten de suggestie die wij in de Memorie van Antwoord doen om te zoeken naar een vorm die ook een enigszins formeel karakter heeft, ondersteunen. Ik zou graag niet alleen in de stuurgroep maar ook aan u de oproep willen doen dat samen verder vorm te geven door dit te doen via een klankbordgroep, via afgesproken momenten van terugkoppeling, via ambassadeur-schappen en dergelijke. Allerlei vormen zijn mogelijk en denkbaar. Graag spreken we daarover verder.

De rol van de raden en van de Staten is natuurlijk toezichthoudend en kaderstellend. Toezicht wordt gehouden via controle door de raad van toezicht waarin wethouders en gedeputeerden zitting hebben. Die controle is extra scherp vorm gegeven door te kiezen voor die quasi in inhoudsconstructie. Ik ga maar niet toelichten hoe dat precies zit, maar het geeft ons meer bevoegdheden dan normaal gesproken een raad van toezicht van een stichting zou hebben. Dat onderbrengen in een WOB-constructie lijkt mij een goede en aan-nemelijke suggestie die wij zeker mee zullen nemen en vorm zullen geven. Dat ik het een goed idee vindt om voor die raad van toezicht een open sollicitatieprocedure te hanteren, heb ik al gezegd. Een ander punt dat zeker in die stuurgroep ter sprake zal komen is de soberheid. De matiging zoals het in de motie heet gaat over normering van salarissen en vergoedingen. De discussie die we de afgelopen tijd met name in de krant hebben gezien gaat over salarissen en vergoedingen en opdracht-verstrekingen van dit moment, terwijl de stichting zal gaan over salaris of vergoeding van de artistiek directeur die wordt aangesteld vanaf het moment dat wij weten dat we Culturele Hoofdstad worden, dus vanaf 2014.

Dat punt van matiging en hantering van norm is in deze Staten nog een punt van discussie. Uw oproep is echter volstrekt duidelijk. U staat er niet alleen in, alle zes de partners zullen dit punt op tafel brengen en wij zullen daarover een goede discussie met elkaar voeren.

Er zijn nog opmerkingen gemaakt over de eisen die Europa stelt aan de manier waarop wij de governance organiseren.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Voorzitter! Mag ik via u de gedeputeerde vragen welk uitgangspunt zij gaat meenemen bij die discussie die zij nog gaat voeren over de hoogte van de inkomens?

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Ik kan mij aansluiten bij de opmerkingen die de heer Burger Dirven daarover heeft gemaakt. Er zijn nu zes of zeven verschillende normen in omloop. Het lastige is dat we daarover in de stuurgroep met elkaar uit moeten komen. Wij hebben in onze Memorie van Antwoord gezegd dat wij voor matiging en soberheid zijn. Wat het meest voor de hand ligt is te zeggen dat er een landelijke normering is waar wij zeker niet bovenuit zullen gaan. Die garantie kan ik nu geven. Overigens moet de discussie over de normering nog in die stuurgroep plaatsvinden.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Mijn vraag is welk uitgangspunt u daarbij hanteert. Is dat die balkenendenorm of de discussie die u vandaag hier heeft gehoord en waarover twee verschillende moties zijn ingediend maar waarvan het een algemeen gevoel is dat het de Brabantnorm moet worden.

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Wij hebben als college in de Memorie van Antwoord gezegd dat we in ieder geval de landelijke norm als uiterste maximum zullen hanteren, want die norm ligt vast. Wij hebben er nog bij gezet dat het helemaal niet betekent dat het die norm ook moet zijn in de praktijk. Er is van alles voorbij gekomen, een Brabantnorm, een Van Gijzelnorm, een Romboutsnorm. Die discussie kunnen wij hier niet voeren omdat we met ons zessen moeten proberen tot een eensluidende norm te komen.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Ik krijg geen antwoord op mijn vraag.

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Ik heb nu twee keer hetzelfde antwoord gegeven en dat is volgens mij een duidelijk antwoord.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Dus u neemt als

uitgangspunt de balkenendenorm mee naar de onderhandelingstafel?

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): In ieder geval die norm omdat het een vastgestelde norm is, de overige normen nog niet.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Ik wil graag duidelijkheid over de inzet van het college. De gedeputeerde zegt dat zij zich gaat inzetten voor matiging. Stel nu dat de motie van de PVV en de PvdA wordt aangenomen en zij als goede gedeputeerde met het college die motie gaat uitvoeren, dan kan dat haar in de positie brengen dat zij moet gaan pleiten voor verhoging van het salaris van de directeur, want in Den Bosch is de Romboutsnorm vastgesteld, een norm van €110.000. Dat kan betekenen dat de gedeputeerde op grond van deze motie moet pleiten voor een verhoging naar de Brabantnorm, zijnde €144.000. Is de gedeputeerde daartoe bereid?

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): U schetst precies het dilemma waarom ik mij houd aan vastgestelde normen. Overigens weten we allen dat een discussie hier over de normering nog op de agenda staat. Als die discussie tot een uitkomst leidt zouden we ons daaraan kunnen houden. Overigens moet ik dat dan in de stuurgroep inbrengen.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Mag ik dan richting de heer Heijmans zeggen dat als hij de motie verder leest hij ziet dat de gedeputeerde natuurlijk vrij is mee te praten over nog lagere normen dan wij hier vaststellen.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Er wordt hier in de motie gesteld dat de zaken in de conceptstatuten moeten worden opgenomen. Den Bosch zal in die conceptstatuten de Romboutsnorm willen hebben. De heer Van Liempd gaat nu in feite de gedeputeerde de opdracht meegeven niet de Rombouts-norm maar de Brabantnorm te hanteren op grond van deze motie.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Het is gewoon een

kwestie van even goed lezen: ermee in te stemmen als in de raad van toezicht deze norm verder naar beneden bijgesteld zou willen hebben.

De heer *Heijmans* (SP): Nee, het gaat over het opstellen van de statuten. Daarover zegt u dat in artikel 4.10 en 15.5 de Brabantnorm moet worden opgenomen.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Maximaal de norm en als het lager wordt dan is dat prima.

De heer *Heijmans* (SP): Ik dacht dat wij het erover eens waren dat we zouden pleiten voor een zo laag mogelijke maximale norm.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Volgens mij kunnen we hier als we de motie aannemen gewoon zeggen dat PS nu moeten besluiten te gaan voor de Brabantnorm. Dan geven we toch een signaal af naar al die steden die nog een besluit moeten nemen, dat is toch gewoon een goed signaal en daar kunnen we toch gewoon mee verder?

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Volgens mij heb ik zojuist aan de Staten toegezegd dat ik de discussie zoals die vandaag hier is gevoerd, meeneem naar de stuurgroep en die daar met klem inbreng omdat ik weet dat het bij al die andere partners ook speelt. Met elkaar moeten we dan komen tot een uitkomst die ruimte geeft om de goede persoon op de goede plek te krijgen vanaf 2014 en wij met elkaar kunnen zeggen dat we goed tegemoet zijn gekomen aan de wensen en bedenkingen van raden en Staten als het gaat om matiging en soberheid.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Ik hoorde de gedeputeerde zeggen dat de balkenendenorm vastligt en dat wij hier bepalen dat het een lagere norm wordt. Dan is er toch geen probleem. Nu vragen we ons af, of het dan toch de Balkenendenorm wordt waar we het niet mee eens zijn. Daarom hebben we die motie ingediend.

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Voorzitter! Ik zeg het voor de derde keer: de

balkenendenorm is een vastgestelde norm die we als uiterste maximum in de Memorie van Antwoord hebben genoemd. Als u met elkaar tot een eensluidende verklaring komt over welke norm u wilt toepassen..... Maar dat heb ik van u nog niet gehoord.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! Ik vind het uitermate triest dat wij hier over het project Brabant Culturele Hoofdstad 2018 de discussie toespitsen op het salaris van de directeuren. Als we niet oppassen gaat het hele project ten gronde aan alleen dit soort discussies. Als we dat straks moeten we constateren is het wel heel erg.

Ik heb nog een vraag aan de gedeputeerde. Hoe is de situatie nu geregeld met de artistiek directeur want hij heeft neem ik aan een contract. Kan dat dan worden opgebroken? Voeren we misschien een discussie die volstrekt zinloos is?

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Daarom benadrukte ik zojuist dat de discussie over vergoedingen gaat over vergoedingen vanaf 2014 voor zover het de artistiek directeur betreft. Op dit moment hebben we een artistiek leider die een opdracht heeft die vervat is in een contract. In dat contract is een vergoeding afgesproken die al langere tijd vastligt. Hij is als artistiek leider tot en met 2013 aan deze opdracht en dit contract gebonden.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Ik begrijp hieruit dat wat wij hier nu ook beslissen, dat nooit kan gelden tot eind 2013.

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Exact.

De heer *Dol* (PVV): Ik hoor de gedeputeerde praten over soberheid, zuinigheid en dat soort zaken meer. Dan vind ik het toch vreemd dat in het verleden is afgesproken dat deze artistiek leider € 1500 per dag kan verdienen terwijl we nu zeggen dat we naar andere normen toe gaan. Is daar dan in het verleden niet over nagedacht om het toen te beperken?

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Jazeker.

Wij hebben gezocht naar de beste man of vrouw op deze plek. Wij hebben hem de opdracht gegeven een bindend bidbook te maken. Of dat is gelukt weten wij in de loop van 2013. Wij hebben iemand kunnen binnenhalen met een ongelooflijke staat van dienst die een grote kans heeft het ook voor elkaar te krijgen. Daar hebben we hem op beoordeeld en we hebben met de zes partners besloten dat we de vergoeding zoals we die hebben afgesproken, daar graag voor over hebben omdat de kosten voor de baat uitgaan en wij denken dat hij voor ons die opdracht tot het maken van dat bidbook kan vervullen.

De heer *Hageman* (D66): Ik ben het met mevrouw Geeraedts eens dat we niet al te lang over de salariering moeten praten; het gaat om de inhoud. We kunnen het misschien afronden op het moment dat we duidelijkheid krijgen over het geheel.

Ik heb nog geen antwoord gekregen op mijn vraag over het gegoochel met de zin waarin het totaal aan salarissen voor twee directieleden in de norm blijft staan. De discussie hier nu gaat eigenlijk over de artistiek leider en de gedeputeerde gooit het allemaal op een hoop en creëert daarmee niet zoveel duidelijkheid. Als zij daarover duidelijk kan zijn zal die discussie ook kunnen worden afgerond.

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Inderdaad kan het verwarring oproepen. Wij wilden u juist geruststellen met de opmerking dat het gaat om een halve fte en de totale directie anderhalve fte is. Denkt u nu niet dat de zakelijk leider die op een fte staat, ook per se zo'n hoog salaris moet hebben. Het was juist als geruststelling bedoeld. Het wordt niet tegen elkaar weggemiddeld. Dat is niet de bedoeling. Er wordt niet onderling geschoven.

De heer *Hageman* (D66): De kern van de vraag blijft dus of de artistiek leider blijft binnen welke norm ook wordt vastgesteld.

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Exact. Ik wil tot slot nog iets zeggen over de voorwaarden die door Europa worden gesteld. De indruk werd

gewekt dat Europa eisen stelt aan de manier waarop de governance wordt geregeld om maar te zorgen dat de politiek, de volksvertegenwoordiging, minder controle kan uitoefenen. Dat is natuurlijk totaal niet aan de orde. Die voorwaarden zijn gesteld om ervoor te zorgen dat je artistieke onafhankelijkheid kunt borgen en zijn bedoeld om het heel flauw uit te drukken om ervoor te zorgen dat niet in de gemeenteraden en in de Staten de discussie gaat over de vraag welke artiest op welk festival optreedt. Dat is straks aan de artistiek leider. Die voorwaarden van Europa zijn vooral om ervoor te zorgen dat de activiteiten van zo'n Culturele Hoofdstad verrijkend zijn voor het culturele klimaat in heel Europa. Wij doen een aanbod aan de Europeanen om cultuur een plek te geven in de samenleving. Daarom is onze titel zo goed. In de kunst van het samenleven zitten al die aspecten.

Vandaag zetten we een belangrijke stap op weg naar Culturele Hoofdstad maar op het totale traject lijkt het een kleine stap omdat het toch ook wel over techniek gaat. Dit wordt een spannend jaar waarin we hiermee nog bij u terugkomen in juni en in oktober om er verder over de inhoud te spreken en in oktober uiteindelijk onze middelen vrij te geven die vervolgens in jaarschijven beschikbaar worden gesteld. Ik wil nog benadrukken dat pas als bekend is of de gemeentes ook hun financiële toezegging nakomen straks in juni als de gemeenteraden daarover hebben besloten, wij de stichting daadwerkelijk gaan oprichten. Wij nemen nu alle voorbereidende stappen om dat dan te kunnen doen. Pas als wij weten of we de titel kunnen binnenhalen gaan we de middelen binnenhalen die al een tijdje op de plank liggen voor Culturele Hoofdstad. Alleen met het kleine stukje waarmee u al heeft ingestemd, werken wij nu.

Ik kom tot de moties. Op motie M6 kunnen wij positief reageren omdat zij aansluit bij de discussie en de afspraken die al zijn gemaakt over een onderzoek rond de ASV.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voorzitter! Ik heb een heleboel vragen gesteld en daar heb ik nog geen antwoord op gekregen. Ik heb bijvoorbeeld

gevraagd of er voor de afvloeiingsregeling voorwaarden komen en voor ontslagvergoedingen.

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Ontslagvergoedingen nee, bonussen nee.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Worden door de stichting ook regels opgesteld voor gelden die aan derden worden doorgespeeld?

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Ik denk wel dat de stichting regels maakt voor wanneer zij welk project subsidieert. Dat lijkt mij heel logisch.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Wat zijn de bezwaarmogelijkheden voor organisaties waarvan de verzoeken worden afgewezen door de stichting?

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Natuurlijk zijn er bezwaarmogelijkheden ik weet niet hoe het precies vorm krijgt.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Hebben derden inzage in de manier waarop met publieke gelden wordt omgegaan en welke afweging er plaatsvindt?

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Dat kan, ja.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Worden er uitgaven, door de stichting gedaan, ook in het openbaar subsidieregister opgenomen?

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Ja.

De *voorzitter*: Ik wil de gedeputeerde er wel op wijzen dat het inderdaad gebruikelijk is dat die antwoorden worden gegeven in het verhaal en niet pas nadien. Misschien was zij het nog van plan.

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Voorzitter! Een aantal vragen was al ingediend als schriftelijke vragen en zijn in de pijplijn om beantwoord te worden.

De *voorzitter*: Dat kan mevrouw Frijters niet weten en die heeft hier recht op een antwoord.

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Dan kom ik bij motie M7.

De *voorzitter*: En motie M6, overnemen?

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Ik heb er geen bezwaar tegen.

Motie M7 willen wij ontraden.

Motie M8 is overbodig, omdat ik net heb toegezegd dat wij dat zullen doen.

Amendement A3 beoordelen wij positief. Het is conform wat bij het vorige agendapunt is besproken.

De *voorzitter*: Dan stel ik voor dat we nu overgaan tot de tweede termijn.

De heer *Burger Dirven* (VVD): Voorzitter! Met het inbrengen van bedenkingen willen wij als fractie benadrukken dat het om bedenkingen gaat die bij een meerderheid in deze Staten leven.

Waar het gaat om de Wet openbaarheid bestuur, als de stichting daaronder valt is het prima. Mocht zij er niet onder vallen dan heeft de wetgever klaarblijkelijk met deze constructie ooit bedacht dat het niet wenselijk zou zijn dat zij er onder valt. Voor de VVD is dit geen onderwerp van discussie. Tot slot wil ik de Staten oproepen niet continu in de kostensfeer te denken maar veel meer in de opbrengst sfeer. Gelet op het proces moeten we nu echt vooruit en proberen deze prestigieuze titel voor Brabant binnen te halen. Daar moet onze focus echt op gericht zijn.

De heer *Breninkmeijer* (CDA): Ik sluit mij van harte aan bij het betoog van de heer Burger Dirven van de VVD.

Er is nog een vraag van onze kant blijven liggen. Er is steeds sprake van dat wethouders en gedeputeerden zitting hebben in de raad van toezicht, maar dat is niet zo eenduidig geregeld in de statuten. Er staat daar dat de persoon werkzaam moet zijn bij de provincie. Het kan dus ook een ambtenaar zijn. Wij kiezen er heel nadrukkelijk voor dat het gedeputeerden en wethouders zijn zoals het nu ook in de stuurgroep is. Graag nog een antwoord van de gedeputeerde

hierop.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voorzitter! De vragen die ik heb gesteld waren andere vragen. Er staan er nog 20 uit. Men heeft mij gezegd dat geprobeerd zou worden de antwoorden op tijd klaar te hebben maar dat is niet het geval. Wat de motie onder nr. M8 betreft, als de gedeputeerde hard kan maken dat ze de WOB er echt in onderbrengt, trek ik haar in.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Voorzitter! Ik kom toch weer op de beloning terug omdat er heel veel over is gesproken en de antwoorden van de gedeputeerde niet helemaal bevredigend zijn. Goed geluisterd hebbend naar de discussie en de gevoelens die in deze Staten leven inzake een Brabantnorm, die we dan nog formeel moet regelen, zou ik het jammer vinden als de gedeputeerde niet uit deze vergadering meekrijgt dat dat de inzet gaat zijn. Mij gaat het helemaal niet om moties die wel of niet worden aangenomen. Het is mij duidelijk en naar ik hoop ook de gedeputeerde dat dat gevoel algemeen leeft.

De heer *Brenninkmeijer* (CDA): Als ik het goed heb gehoord van de gedeputeerde heeft zij in ieder geval motie M6 overgenomen. Daarin wordt dat gevoel heel duidelijk gemaakt. Dat betekent dus dat er een heel duidelijke opdracht ligt om voor die Brabantnorm te gaan. Het onderzoek wordt afgewacht maar daarin moet het gevoel worden meegenomen dat die de norm zou moeten zijn.

De heer *Van Liempd* (PvdA): U heeft een heel positief gevoel over dat onderzoek. De VVD heeft dat blijkbaar al een stuk minder.

De heer *Brenninkmeijer* (CDA): Of het mogelijk is, is vraag twee. Dat moeten we dus wel degelijk afwachten. We hebben er ook de tijd voor om daarnaar te kijken. Er is net al aangegeven dat tot 2014 er in dezen geen bloed vloeit omdat er een lopend contract is en pas daarna moet worden besloten hoe het contract er daadwerkelijk uitziet. Als dus lopende het onderzoek blijkt dat het

mogelijk is de Brabantnorm te hanteren, moet – de motie is daar heel duidelijk over – dat in de stuurgroep de inbreng zijn.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Zo verstaan ook alle indieners het? Dan hebben we daar geen discussie meer over?

De heer *Heijmans* (SP): Dat zou ik heel erg jammer vinden, juist omdat er zo'n groot draagvlak voor deze Brabantnorm is in deze Staten. We hebben dit in de commissie voor economische zaken hebben afgesproken, met name op verzoek van de fractie van het CDA. Het zou mij heel wat waard zijn zoveel mogelijk fracties in deze Staten hierin mee te krijgen. Ik denk dat iedereen ondubbelzinnig, minus de VVD, heeft uitgesproken voor de Brabantnorm te zijn. Een aantal fracties wil zelfs nog verder gaan. Daar mag u ons voor 100% op afrekenen. Ik zeg het hier in het openbaar nog eens en ik wil het nog wel vijf keer herhalen, maar ik denk dat u dat vervelend gaat vinden.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Ik denk dat de heer Heijmans toch wat voorbarig is. U hebt het daarnet juist geformuleerd maar u laat zich nu kennelijk toch verleiden. We hebben afgesproken dat er een onderzoek wordt gedaan naar de mogelijkheden en wat het betekent ook in de relatie tot het landelijke beleid, et cetera. Als dan komt vast te staan dat de Brabantnorm mogelijk is en het door een meerderheid van de Staten wordt gewenst, is het moment gekomen dat we de algemene subsidieverordening gaan aanpassen en dan kunnen we beoordelen wat het gaat worden. Maar niet eerder. Ik vind allerlei speculaties die nu over de Brabantnorm worden gedaan niet juist.

De heer *Heijmans* (SP): Ik speculeer niet, mevrouw Geeraedts, ik hoor wat het CDA zegt en wat ik zelf zegt en andere fracties zeggen en ik constateer dat als het kan, het zal gebeuren omdat de meerderheid van de Staten dit vandaag uitspreekt. Als het niet kan, zal het ook niet gebeuren. Wij gaan niet iets doen wat niet kan, wij gaan niets onwettigs doen. Als het kan is er in deze Staten een ruime meerderheid voor die Brabantnorm.

Mevrouw *Van der Kammen* (PVV): Ik wil toch even reageren op wat hiervan de kant van de fractie van de VVD wordt aangevoerd. De wetgeving die van rijkswege in samenhang hiermee in aanmaak is, betreft de werkelijke beloning van bestuurders. De algemene subsidieverordening die hier in de Staten komt voor te liggen heeft betrekking op een weigeringsgrond van subsidies. Wij stellen geen normen voor salarissen vast maar het zou fantastisch zijn als wij dat hier vandaag wel kunnen doen.

De *voorzitter*: Ik stel voor dat de heer Van Liempd zijn betoog nu vervolgt.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Voorzitter! Ik ben blij met de interrupties en de door CDA en SP uitgesproken nadrukkelijke verbondenheid met de Brabantnorm. Ik zou nu alleen nog heel graag zien dat de gedeputeerde heel duidelijk maakt dat ze het goed heeft gehoord en het als input meeneemt naar de bijeenkomst waarop over die normering gaat worden gesproken.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voorzitter! De fractie van GroenLinks gaat akkoord met de oprichting van de Stichting Eindhoven Brabant 2018, met dien verstande dat onze bedenkingen worden meegenomen, wat door de gedeputeerde duidelijk is aangegeven. Ik wil hierbij wel benadrukken dat wij het als een puur formele handeling zien zodat de randvoorwaarden voor dit project goed geregeld kunnen worden. Wij zullen ons formele standpunt pas innemen als er veel meer over de inhoud, de reacties van gemeenten en inwoners van Brabant in aanloop naar de definitieve besluitvorming bekend is. Juni is daar volgens mij het goede moment voor. Wij willen het dus niet onmogelijk maken maar wij hebben nog steeds bedenkingen.

De heer *Krol* (50PLUS): Voorzitter! U zult begrijpen dat ik met mijn grote baas op de publieke tribune ik het nu niet durf.

De *voorzitter*: Ik had van u precies het omgekeerde verwacht, maar wie ben ik.

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Voorzitter! Ik heb bijzonder goed gehoord welke gevoelens er leven in deze Staten als het gaat om soberheid, matiging, salariëring of vergoeding. Ik weet niet hoe ik het beter kan zeggen dan door te zeggen dat ik het goed heb gehoord en dat ik u beloof het mee te nemen en dat ik zeker weet dat het door de andere partners op dezelfde manier zal gebeuren. Het is zeker een discussiepunt waarover we met elkaar verder zullen praten.

In de raad van toezicht komen wethouders en gedeputeerden. In de statuten staat dat zij een aanstelling hebben dan wel deel uitmaken van het college. Het is ook onze uitdrukkelijke bedoeling dat het wethouders en gedeputeerden zijn, zoals nu ook de samenstelling van de stuurgroep is.

Ik heb de informatie gekregen dat de stichting wel degelijk onder de WOB valt. Ik heb zojuist al beloofd dat mochten daar nog twijfel over zijn, ik ervoor zal zorgen dat zij onder de WOB valt, want wij zijn het erover eens dat dat de bedoeling is.

De *voorzitter*: Betekent dit dat de motie M8 kan worden ingetrokken? Ja? Dan maakt deze motie geen onderwerp meer uit van de beraadslaging.

De heer *Burger Dirven* (VVD): Voorzitter! De gedeputeerde zegt dat zij er eventueel voor zal zorgen dat de stichting onder de WOB valt. Ik heb zo-even betoogd dat de wetgever er klaarblijkelijk destijds ook over heeft nagedacht en toen misschien heeft gevonden dat het niet het geval zou moeten zijn. Dan gaat de gedeputeerde misschien iets doen dat niet nodig is.

Mevrouw *Van Haaften-Harkema* (GS;CDA): Ik weet zo goed als zeker dat de stichting daaronder valt. Juist in die quasi inhoudsconstructie hebben we het zo geregeld dat we als overheden meer zeggenschap hebben over deze stichting dan normaal gesproken het geval zou zijn. Daarmee weten we ook zeker dat het onder de WOB valt.

Ik kan mij van harte aansluiten bij de positieve reacties die hier vandaag zijn gegeven op het doel waar wij naar streven en bij de opvatting dat daarbij kosten en opbrengsten op zijn minst met elkaar in evenwicht zijn.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Voorzitter! Ik zou graag een paar minuten schorsing hebben.

De *voorzitter*: Ik schors de vergadering voor twee minuten.

De vergadering wordt enkele minuten geschorst.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Voorzitter! We hebben de schorsing gebruikt om met de andere indieners even over de motie te overleggen. We hebben de gedeputeerde goed gehoord. De gedeputeerde heeft goed geluisterd naar de discussie hier over de Brabantnorm, heeft gehoord dat er een breed draagvlak voor is en neemt het in haar hoofd mee naar de stuurgroep. Met die wetenschap zijn wij voldoende gerustgesteld dat er een verstandige normstelling uitkomt en daarom trekken wij de motie in.

De *voorzitter*: Motie M7 is ingetrokken en maakt evenals als motie M8 geen onderdeel meer uit van de beraadslagingen.

Blijven over amendement A3 en motie M6.

Aan de orde zijn de stemmingen.

De heer *Brenninkmeijer* (CDA): Voorzitter! We hebben van de gedeputeerde begrepen dat motie M6 wordt overgenomen. Wij hebben daarom geen behoefte aan stemming erover.

De *voorzitter*: U moet de motie intrekken of in stemming laten brengen.

De heer *Brenninkmeijer* (CDA): We trekken de motie niet in.

In stemming komt amendement A3.

De heer *Burger Dirven* (VVD): Voor.

De heer *Brenninkmeijer* (CDA): Voor.

Mevrouw *Roozen* (SP): Voor.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voor.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Voor.

De heer *Hageman* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Krol* (50PLUS): Voor.

De heer *Kap* (OSN): Voor.

De *voorzitter*: De heer Van der Wel is afwezig. Ik stel vast dat dit amendement met algemene stemmen is aangenomen.

In stemming komt het Statenvoorstel 12/12.

De heer *Burger Dirven* (VVD): Voor.

De heer *Brenninkmeijer* (CDA): Voor.

Mevrouw *Roozen* (SP): Voor.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Tegen.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Voor.

De heer *Hageman* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Krol* (50PLUS): Tegen.

De heer *Kap* (OSN): Tegen.

De *voorzitter*: De heer Van der Wel is afwezig. Ik constateer dat de aanwezige leden van de fracties van de PVV, 50PLUS en de OSN tegen dit besluit hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat het is aangenomen.

In stemming komt motie M6.

De heer *Brenninkmeijer* (CDA): Voorzitter! Er is toch nog even onderling beraad geweest. Het CDA en de SP willen deze motie in ieder geval intrekken.

De *voorzitter*: Dat had u eerder moeten afspreken.

We zijn nu al met de stemmingen bezig.

De heer *Heijmans* (SP): Voorzitter! Er is sprake geweest van een misverstand. Ik vind het absoluut te waarderen dat de oppositie op grond van signalen een motie heeft ingetrokken. Ik vind het ook een heel goed signaal van onze kant om datzelfde gebaar te maken want we zitten hier niet voor motiefetisjisme. Ik zou er dus voor willen pleiten in dit geval een uitzondering te maken en de motie als ingetrokken te beschouwen.

De *voorzitter*: Dan moet ik dat op zijn minst ook van de VVD horen en dat is niet het geval.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! Wilt u even twee minuutjes schorsen?

De *voorzitter*: Bij hoge uitzondering dan maar dat doen we zo niet meer. Als ik de beraadslagingen sluit en overga tot de stemmingen, verwacht ik dat het gebeurd is. Bij wijze van hoge uitzondering: één minuut schorsing.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voorzitter! Wij hebben besloten de motie niet in te trekken. Ik verzoek u haar toch in stemming te brengen.

De heer *Burger Dirven* (VVD): Voor.

De heer *Breninkmeijer* (CDA): Voor.

Mevrouw *Roozen* (SP): Voor.

Mevrouw *Frijters-Klijnen* (PVV): Voor.

De heer *Van Liempd* (PvdA): Voor.
Voorzitter. Wij betreuren het dat de motie toch is ingediend, omdat wij daar een afspraak over hadden. Wij kunnen er op basis van de inhoud echter niet tegen zijn.

De heer *Hageman* (D66): Tegen.
Voorzitter. Wij zien dit toch als een motie van wantrouwen die de VVD tegen de gedeputeerde heeft ingediend omdat zij haar wederom niet op haar woord geloven. Wij hebben wel vertrouwen

in haar en daarom hebben we onze eigen motie ingetrokken.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.
Voorzitter. Wij zijn voor met dezelfde stemverklaring als de PvdA.

De heer *Krol* (50PLUS): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.
Voorzitter, met dezelfde stemverklaring als de PvdA.

De heer *Kap* (OSN): Voor.

De *voorzitter*: Ik stel vast dat de aanwezige leden van de fractie van D66 tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

Vragenuurtje

De *voorzitter*: Het woord is aan de heer Van der Wel die vragen heeft aan gedeputeerde Van den Hout over inheemse dieren.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! In een notendop hebben wij een aantal vragen omdat ons berichten bereiken dat in de provincie Noord-Brabant er een alarmerende situatie ontstaat bij de opvang van inheemse dieren. Het doel van opvangcentra voor inheemse dieren is het opvangen en verzorgen van inheemse dieren die in de problemen zijn gekomen. Dieren die worden opgevangen zijn o.a. vogels, egels en vleermuizen maar ook andere zoogdieren. Burgers die gewonde inheemse dieren aanbieden aan een opvangcentrum volgen in feite de zorgplicht voor dieren zoals die in de Flora- en Faunawet staat geformuleerd. De verschillende opvangcentra hebben een uitgebreide expertise en zijn daardoor onmisbare schakels in het vervullen van deze zorgplicht. Verder vervullen veel opvangcentra een belangrijke maatschappelijke functie door het geven van informatie en voorlichting over inheemse dieren.

Met ingang van 1 juli 2012 moeten alle

opvangcentra voor (beschermde) inheemse dieren voldoen aan nieuwe kwaliteitseisen. Op dat moment wordt een opvangprotocol van kracht dat volgt uit de nota dierenwelzijn (2007). In het opvangprotocol staan beleidsregels die de sector beogen te professionaliseren en de kwaliteit van opvang te stabiliseren. Deze kwaliteitseisen hebben tot gevolg dat opvangcentra meer kosten moeten maken en striktere regels moeten volgen die een grotere tijdsbelasting tot gevolg hebben. Een belangrijk kenmerk van de sector is echter dat zij grotendeels gerund wordt door vrijwilligers waarbij onzekerheid over het beschikbare budget vaker regel dan uitzondering is. Ook zijn de centra grotendeels afhankelijk van vrijwilligers en volledig afhankelijk van giften. Deze tegenstelling tussen de strengere regelgeving en het niet aanwezig zijn van middelen en mensen zorgt ervoor dat na 1 juli 2012 veel opvangcentra in de problemen komen waardoor de beleidsverandering waarmee kwaliteitsverbetering door striktere regels wordt beoogd, kan leiden tot een verschraling van de opvang van deze dieren doordat opvangcentra gaan stoppen. Om die reden willen wij de gedeputeerde graag de volgende vragen stellen.

1. Bent u bekend met het opvangprotocol voor inheemse dieren? Zo ja, bent u bekend met de moeilijkheden die het protocol oplevert voor de opvang van inheemse dieren in Brabant?
2. Onderkent u het belang van opvangcentra voor inheemse dieren? Bent u met ons van mening dat zij een bijdrage leveren aan het bevorderen van de biodiversiteit?
3. Is de gedeputeerde bereid om deze problematiek in de commissie Ecologie en Handhaving te behandelen indien onze partij deze agendeert en eventueel met een nota ondersteunt?

Ik wil hierbij nog vermelden dat de provincie Noord-Holland heeft aangegeven deze sector met middelen te ondersteunen. Wij hopen dat wij tot eenzelfde soort oplossing voor Brabant kunnen komen.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Voorzitter! Wij zijn bekend met de diverse nota's uit 2004 en 2007 en met het opvangprotocol. Ook de moeilijkheden

waarin lokale vrijwilligersorganisaties die deze opvang verzorgen vaak komen, zijn bekend en beter nog bij het ministerie van E en I, omdat dat daarvoor verantwoordelijk is. Die signalen bereiken ook den Bosch wel. Het belang van de opvangcentra voor inheemse dieren is vanzelfsprekend aanwezig, zeker voor het welzijn van de dieren die daar worden gebracht. Dat zij bijdragen aan de biodiversiteit lijkt mij wat twijfelachtig.

Vraag drie is de belangrijkste. Vanzelfsprekend ben ik bereid deze problematiek in de commissie te behandelen. Als een fractie iets in de commissie agendeert en u ons uitnodigt, zullen wij aan de behandeling deelnemen. Ik weet dat de fractie van de Partij voor de Dieren een nota over dit thema heeft. Ik neem aan dat die onderdeel zal zijn van de beraadslaging en daar zullen we met plezier aan deelnemen. Daarbij teken ik wel aan dat het hier niet gaat om een provinciale aangelegenheid. Het is een bevoegdheid van het ministerie om de protocollen vast te stellen. Het is een zorgtaak van de gemeenten om de dieren op te vangen. De provincie heeft daarin formeel gezien geen taak. Dat zal wel een rol spelen bij onze beantwoording van vragen over beleidsvorming.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Ik waardeer deze beantwoording zeer. Ik begrijp dat er voor de provincie geen echt provinciaal belang mee gemoeid is en dat is ons grote probleem in dezen. Ik merk ook dat we er bij het Rijk eigenlijk niet uitkomen in die zin dat er iets voor wordt geregeld. Wij komen dan in Brabant wel voor een probleem te staan want vanaf 1 juli 2012 hebben verschillende centra in een enquête die wij aan hen hebben gestuurd, aangegeven dat zij zullen stoppen. Daarmee gaat heel veel expertise verloren. In die zin hoop ik dat we in de commissie verder kunnen praten om te kijken wat we voor Brabant kunnen redden om dit maatschappelijk probleem op te lossen.

De *voorzitter*: Ik stel vast dat er geen andere leden zijn die het woord hierover willen. Dan dank ik de gedeputeerde voor zijn beantwoording. Te behandelen zijn nog twee moties vreemd aan de orde van de dag. Die van de heer Van den Berg

en die van de heer Kap zijn uiteindelijk niet ingediend. Dat is jammer want ik had het wekkertje dat de heer Van den Berg mij laatst bij het bezoek aan uw fractie heeft gegeven speciaal voor u meegenomen. Ik zal het goed bewaren en ik kom er later nog wel eens op terug wat voor bijzonder wekkertje dit is.

Motie M1 vreemd aan de orde van de dag

De heer *Kerkhoff* (PVV): Voorzitter! Wat zijn de risico's van de wilde zwijnen in het Leenderbos. Op 2 maart is dat aan de orde geweest en toen heb ik er vragen over gesteld aan het college. U zei toen treffend richting de gedeputeerde dat de ruis moet worden weggenomen en dat contact moest worden opgenomen. Dat heeft de gedeputeerde ook gedaan. Die heeft vrijdagavond nog heel attent contact opgenomen met de burgemeester van Heeze-Leende en getracht daar de ruis weg te nemen. Het is frappant te moeten constateren dat de gedeputeerde daarna door is gaan ruisen en met een brief van 8 maart jongstleden aan de gemeente Heeze-Leende de ruis alleen maar heeft versterkt. De brief is trouwens inhoudelijk ook nog onjuist. Ik heb me een beetje in de wilde zwijnen verdiept en ik weet er onderhand alles van. Die beestjes dragen niet bij aan de biodiversiteit maar veroorzaken juist bio-eentonigheid, zoals onder andere het RIVM (Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu) mij mededeelde. De gemeente Heeze-Leende heeft hierop gereageerd met een brief van 22 maart jongstleden – ik weet niet of deze brief bij de Statenleden bekend is – een heel serieuze brief waarin nogmaals wordt gewezen op de ernstige gevolgen voor onder andere burgers en agrarische ondernemers in dat gebied. Alle verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid in deze zaak leggen zij neer bij de provincie. Vandaar de motie die ik heb ingediend.

Ik wil er enkele punten uitlichten. Toevallig las ik gisteren een bericht uit de gemeente Rhenen, waar ze trouwens geen 70 beestjes hebben maar zeven, dat ze die gaan afschieten omdat die beesten op de snelweg zeer grote risico's vormen.

Ook wijs ik op de ziektes bij zwijnen, met name

door de trichinella spiralis parasiet. De varkens in Nederland zijn er vrij van; ieder varken wordt er blijkbaar op onderzocht. Alleen van wilde zwijnen kan men niet de garantie geven dat ze er vrij van zijn. Ik kan u verzekeren dat als het op één vleesvarken voorkomt, de vleesexport in Nederland stil komt te liggen. Men moet zich eens realiseren wat de consequentie daarvan zal zijn. Vandaar ook het verzoek gewoon de nulloptie in dat bos te handhaven. Dan zijn we daar vanaf. Die beestjes krijgen we nooit helemaal weg; het zijn er nu 70 maar als we het nu rustig door laten gaan zijn het er volgend jaar 200.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voorzitter! Ik zal niet op alle feitelijkheden, of misschien niet feitelijkheden, ingaan. Ik heb via de burgemeester het argument gehoord dat Staatsbosbeheer zou vinden dat wilde zwijnen niet bijdragen aan de biodiversiteit. Ik heb zelf bevestigd gekregen dat Staatsbosbeheer dat ontkent. Nu zegt de heer Kerkhoff dat het van het RIVM komt. Ik weet niet of die over biodiversiteit gaat, maar heeft de heer Kerkhoff dat op schrift voor ons? Ik wil graag het debat voeren op grond van feiten.

De heer *Kerkhoff* (PVV): Ik kan dat op schrift geven.

De heer *Kap* (OSN): De heer Kerkhoff begint nu over wilde zwijnen maar hoe denkt hij over reeën en andere dieren die in het wild leven? In zijn programma staat: de koe in de wei. Ik zou willen zeggen: het zwijn in het bos.

De *voorzitter*: Laten we het even bij de zwijnen houden; daar gaat de motie over.

De heer *Kerkhoff* (PVV): Dat wilde ik ook zeggen; anders moet ik straks ook nog de eekhoorns en de muizen erbij gaan halen en dan zijn we hier nog uren bezig. Het probleem is dat zwijnen ook varkens zijn.

De *voorzitter*: Ik kijk even rond om te zien of men instemt met mijn voorstel om eerst de gedeputeerde zijn reactie op de inhoud van de motie te laten geven.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Voorzitter! Het is niet de eerste keer dat we het hebben over zwijntjes in het Leenderbos en misschien ook niet de laatste keer. Het college heeft twee redenen om deze motie te ontraden. De motie is overbodig en ontijdig. De motie is overbodig omdat zij oproept tot het handhaven van de nulloptie. Er is geen sprake van dat in Brabant de nulloptie wordt losgelaten en er wordt ook op gehandhaafd. De motie roept dus op tot wat al staand beleid is. Verder roept de motie op tot het afzien van het instellen van een leefgebied voor zwijnen. Er ligt op dit ogenblik geen voorstel om af te zien van de nulloptie of het instellen van leefgebieden. Mogelijkerwijs komt dat er nog wel en dan is dat het moment voor de indieners van deze motie om tegen te stemmen.

De heer *Kerkhoff* (PVV): Ik vind het goed dat de gedeputeerde het op deze wijze stelt. Die duidelijkheid hadden wij veel eerder moeten hebben. Door lakse uitlatingen van de gedeputeerde – op twitter heb ik er ook een paar gezien – krijg je iedere keer dit soort van misverstanden en onrust. Dan schrijft een gemeente een dergelijke brief. Dat moeten ze niet doen. Dat moeten we niet willen. Daar moeten we dus gewoon hier vanaf.

De heer *Krol* (50PLUS): Afschot leidt volgens door ons geraadpleegde deskundigen alleen maar tot meer jongen waardoor vervolgens weer meer moet worden afgeschoten. Veterinaire ziektes ontstaan vooral doordat intensieve veehouderij veel antibiotica gebruikt. Volgens mij is daar veel meer winst te behalen.

De heer *Verhees* (VVD): Ik ben blij met de duidelijkheid die de gedeputeerde nu schetst want uiteindelijk is in de media heel veel onrust ontstaan. Wij krijgen ook heel graag helderheid – dat kan in de notitie die komt – dat hij alles in het werk wil stellen. De fauna beheerseenheid, niet de eerste de beste, is heel deskundig op dit gebied en geeft aan dat ze nog wel mogelijkheden zien om die nulloptie te handhaven. Ik zou graag die suggesties van de fauna beheerseenheid in zijn voorstellen meegenomen zien.

In stemming komt motie M1.

De heer *Verhees* (VVD): Tegen, omdat de motie overbodig is.

De heer *Van Agtmaal* (CDA): Tegen.
Gehoord de reactie van de gedeputeerde wordt dit verder in de commissie behandeld en kunnen we er dan over praten.

Mevrouw *Van Iersel* (SP): Tegen.

De heer *Kerkhoff* (PVV): Voor.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Tegen.

Mevrouw *Spierings* (D66): Tegen.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Tegen.

De heer *Krol* (50PLUS): Tegen.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Tegen. Volmondig.

De heer *Kap* (OSN): Tegen.

De *voorzitter*: Ik stel vast dat de aanwezige leden van de fractie van de PVV voor deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ertegen, zodat zij is verworpen.

Motie M2 vreemd aan de orde van de dag

De *voorzitter*: Er zijn twee indieners. Wie voert ter toelichting het woord?

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): De heer Van Agtmaal en ik zullen beiden het woord voeren.
Het eerste wat we dit jaar als Provinciale Staten met de Statencommissie voor Economische Zaken en Bestuur en de Statencommissie voor Ecologie en Handhaving deden was het brengen van een werkbezoek aan Brabant Water. Tijdens dat werkbezoek, dat wij brachten omdat de provincie grootaandeelhouder is van Brabant Water, was er heel veel aandacht voor het beleid van Brabant

Water op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Dat bestaat uit vier pijlers. Brabant Water richt zich op obesitasbestrijding, op drinkwatervoorziening in ontwikkelingslanden, op een biodiversiteitsbevordering en op klimaatneutraliteit. Tijdens dat werkbezoek werd ons wel duidelijk wat voor mooi bedrijf Brabant Water is en welke goede dingen zij doen. Ons is het meest bijgebleven een heel simpel zinnetje, namelijk dat kraanwater vijfmaal vaker wordt gecontroleerd dan water in flesjes, dat het 500 maal goedkoper is en 1000 keer beter voor het milieu. Toen we dat zo hoorden dacht ik: daar moeten we iets mee. Als we zo iets moois in Brabant hebben. Toen zagen we verleden week in het Eindhovens Dagblad in een artikel staan dat Brabant Water in samenwerking met een maatschappelijke organisatie een watertappunt in Eindhoven opende waar iedereen zijn eigen flesje water kan vullen. Ik heb er toen contact over gehad met de heer Van Agtmaal en we hadden er allebei hetzelfde idee bij. Er zou in iedere Brabantse gemeente zo'n publiekelijk watertappunt moeten zijn waar iedere Brabander gewoon zijn flesje met water kan vullen. Het zou helemaal mooi zijn als dat gewoon in samenwerking met zo'n maatschappelijke organisatie gebeurt want dan wordt er niet alleen een watertappunt in een Brabantse gemeente neergezet maar ook ergens in Afrika waar de nood ontzettend hoog is en dat is in onze ogen alleen maar goed. Wij waren er heel erg enthousiast over. De heer Van Agtmaal heeft er contact over gehad met Brabant Water en zal daarop graag ingaan.

De heer *Van Agtmaal* (CDA): Voorzitter! In navolging van een al eerder in de Tweede Kamer hierover aangenomen motie zouden wij ertoe willen overgaan in Brabant watertappunten te installeren en geen flesjeswater meer te verstrekken. Ik heb contact gehad met Brabant Water en die waren erg verheugd over deze motie. Zij vinden haar zeer sympathiek en gaven aan dat zij graag naar dergelijke ideeën kijken. Een kanttekening is wel dat gemeenten waar een watertappunt komt, mee moeten doen en zelf een locatie moeten aanwijzen. Wij vragen daarom het

college als groot aandeelhouder Brabant Water te verzoeken in samenwerking met Jointhepipe of een soortgelijke organisatie in iedere Brabantse gemeente waar Brabant Water verantwoordelijk is voor de drinkwatervoorziening in overleg met de betreffende gemeenten een openbaar tappunt te plaatsen en ook in het Provinciehuis en bij ontvangsten elders kraanwater te presenteren. Wij hopen op uw steun voor deze frisse motie.

De heer *Van den Berg* (PVV): Heeft u enig idee hoeveel tapwaterpunten in Afrika kunnen worden aangelegd voor die ene die in een Nederlandse gemeente wordt aangelegd? Holland water goes Africa verkoopt tappuntsystemen voor €2000. Misschien is het veel beter om in plaats van in Nederland dergelijke punten aan te leggen het meteen in Afrika te doen. Ik weet niet hoe het bij jullie is maar in Tilburg heeft ieder huis een bijna gratis tapwaterpunt.

De heer *Van Agtmaal* (CDA): Hoeveel dat er in Afrika zouden kunnen zijn weet ik niet op dit moment.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Het gaat er juist om dat mensen in Nederland hier hun flesjes kunnen vullen. Dat het dan in Afrika ook gebeurt is mooi, maar het gaat hier voornamelijk om Brabant Water en dat lijkt ons hartstikke positief.

De *voorzitter*: Twee gedeputeerden zullen antwoorden, de heer Van den Hout omdat het betrekking heeft op de portefeuille water en over opvattingen over wat moet worden geschonken, gaat gedeputeerde Pauli.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Voorzitter! In het Provinciehuis schenken wij kraanwater, ook aan onze gasten. De motie is een lovenswaardig initiatief. De motie is vooral gericht op Brabant Water en die gaat al akkoord. Gemeenten gaan erover want die moeten een plek zoeken voor het tappunt. Wij zien niet zozeer een rol weggelegd voor de provincie. Wij zijn weliswaar aandeelhouder van Brabant Water maar toch in de minderheid. Het grootste deel van de aandelen

is namelijk in handen van de gemeenten. Wat ons betreft, ga vooral uw gang en wendt u tot Brabant Water en de gemeenten.

De heer *Van Agtmaal* (CDA): Inderdaad gaan we als provincie niet over Brabant Water. De rol van de provincie is juist zoals ook tijdens het werkbezoek werd aangegeven en daarnet door mij ook, dat als wij bij Brabant Water initiatieven indienen en ze door de Staten breed worden gedragen en het sympathiek wordt overgenomen, we naar buiten een beeld geven dat alleen maar positief is en dat we van harte moeten ondersteunen.

De heer *Van den Hout* (GS;SP): Dan interpreteer ik de motie als een oproep van Provinciale Staten aan Brabant Water. Dan snap ik de rol van de provincie maar dan staan we als GS daar enigszins buiten.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Dat is precies wat wij aan GS vragen, namelijk om dat door te sturen naar Brabant Water. En laten we wel wezen, wij zijn natuurlijk Brabant Water want wij zijn de grootste aandeelhouder en uiteindelijk gaan wij als Provinciale Staten ook over de aandeelhouderschappen. Dat lijkt mij dus niet zo heel erg gek.

De heer *Pauli* (GS;VVD): Voorzitter! Voor alle duidelijkheid, ik ben als gedeputeerde voor ontvangsten hier gewend moties die de Staten in ruime mate aannemen, ook uit te voeren. Als ik dat in dit geval gaat doen dan moet ik wel op de laatste regel wijzen. Die heeft tot gevolg dat bij ontvangsten alleen nog maar kraanwater wordt geschonken en geen bier meer, geen wijn, geen Spa groen of Rivella blauw.

De *voorzitter*: Ik heb de indruk dat dit een uitleg is die misschien in de vastentijd kan worden gepredikt maar in de rest van het jaar toch niet.

In stemming komt motie M2.

Mevrouw *Geeraedts* (VVD): Voor.
Voorzitter. Ik hoorde de gedeputeerde zeggen dat

het alleen maar bedoeld is om het door te sturen. Het is duidelijk dat het geen provinciale taak is, maar het is natuurlijk een heel sympathieke motie. In die zin zijn wij voor.

De heer *Van Agtmaal* (CDA): Voor.

Mevrouw *Van Iersel* (SP): Voor.

De heer *Van den Berg* (PVV): Tegen.
Voorzitter. De PVV vindt dat Brabant Water moet zorgen voor fatsoenlijk drinkwater en dus industriewater. Wij roepen de mensen zelf op geld over te maken naar instanties als Holland water goes Africa of de stichting GoTogo en dat het verder aan de gemeenten is met Jointhepipe in zee te gaan.

Mevrouw *Wijnands* (PvdA): Voor.
Ik teken hierbij aan dat we hier in de Statenzaal niet alleen kraanwater hebben maar ook van die grote flessen. Die mogen van mij ook vervangen worden.

Mevrouw *Spierings* (D66): Voor.

De heer *P. Smeulders* (GroenLinks): Voor.

De heer *Krol* (50PLUS): Voor.

De heer *Van der Wel* (PvdD): Voor.

De heer *Kap* (OSN): Tegen.

De *voorzitter*: Ik stel vast dat de aanwezige leden van de fracties van de PVV en van de OSN tegen deze motie hebben gestemd en die van de overige fracties ervoor, zodat zij is aangenomen.

Sluiting

De *voorzitter*: Dames en heren. Hiermee zijn we aan het eind van deze vergadering gekomen. We zien elkaar weer op vrijdag 11 mei aanstaande voor onze reguliere Statenvergadering. Ik nodig u graag uit voor een glaasje water op het Statenveld.

Sluiting van de vergadering

De voorzitter sluit te 14.35 uur de vergadering.

Besluit 53/12

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

- gezien het voorstel van de griffier d.d. 31 augustus 2012, nr. 3101088,
- gelet op artikel 40, vijfde lid, van het Reglement van orde Provinciale Staten Noord-Brabant 2012;

besluiten:

de notulen van het verhandelde door Provinciale Staten in hun vergadering op 30 maart 2012 vast te stellen.

's-Hertogenbosch, 21 september 2012

Provinciale Staten voornoemd,

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk, voorzitter,

mw. drs. C.J.M. Dortmans